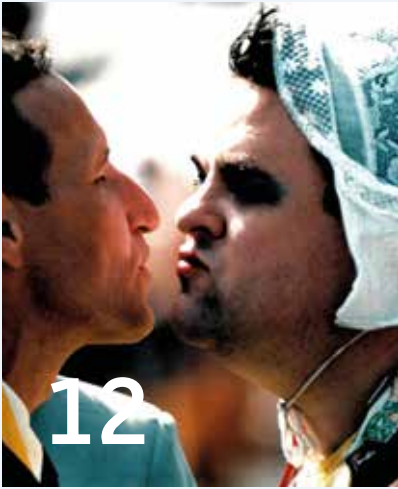

Varsity magazine

Varsity 131 - jaargang 16 - 2014

Uitgebreide voorbeschouwing Varsity 131
Facts & figures van alle deelnemers
Interviews en columns

1	Voorwoord
2	Voorbeschouwing
Oude Vieren	
12	Nereus 'Daar zit een flikker op slag'
15	Gyas Het succes van de geitenwollensokken
16	Skadi Unieke familiegeschiedenis bij winst Skadi
18	Laga "WK goede gelegenheid om voor Varsity te trainen"
20	Triton Interview met Tjeerd van Wimersma Greidanus
22	Vidar Paleis van Stilte en Wraak
30	Aegir Interview met Sybrand van Haersma Buma
32	Orca De kunst van het tevreden zijn met wat je hebt
34	Proteus-Eretes De slag gemist?
36	Njord Terug naar de basis
39	Skøll Na verlichting volgen zware jaren
40	Argo Stabiele boer in onrustig Oekraïne
42	Thêta Reconstructie 2001
44	Phocas Een nieuwe weg ingeslagen
45	Okeanos Het starten van de Varsity is altijd een eer
46	Euros List, bedrog, liefde en opportunisme

Interviews en specials

5	De Alberda Leaks De mails van Joop
8	Helden op het water Uniek roeiboek in de maak
10	Waarom het blad Roeien moest verdwijnen Was deze beslissing wel onvermijdelijk?
14	Het sprookje Column door Govert Viergever
24	Overzicht Oude Vieren
26	Roeien in de oorlog Sportherdenking 4 mei
29	VIP Varsity
35	Vroeger en nu Column door Frits Bock
38	WK decor voor reünie
48	De roeier en de honger Column door Jesse van der Mijl

Club van Broekhuizen Arjen Heere, Stephan Bon, Jochem Janssen, Pim Vos, Rutger Mollee, Gerdt Kernkamp, Olaf Neuteboom en Johan ten Berg	
Aspirant-leden Luitzen de Boer, Michiel van der Horst en Bob Schipper	
Ere-hemel der Oud Hoofredacteuren Rutger Mollee, Olaf Neuteboom, Johan ten Berg, Bob Schipper, Tjerk Gualthérie van Weezel en Frans Overkleef	
Hoofredacteur Coen Eggenkamp (www.coencommunicatie.nl)	
Adjunct Bob van Velsen	
Eindredactie Coen Eggenkamp	
Ontwerp en vormgeving Studio Einszwei (susan@einszwei.nl)	
Sponsoring Job Klumper	
Dankwoord Een speciaal woord van dank aan onze sponsoren, onze gulle gevers (u dus!) en aan alle geïnterviewde personen, redacteuren en andere betrokkenen die aan de totstandkoming van dit Varsity Magazine hebben bijgedragen.	
Donaties IBAN: NL32 RABO 0142 6450 60, BIC: RABONL2U, ter attentie van Stichting Club van Broekhuizen te Brummen. Uw donatie wordt ten eerste op prijs gesteld.	
Adres redactie Keizersgracht 172a II 1015 CZ Amsterdam E: hoofredacteur@varsitymagazine.nl	
Drukwerk ZuidamUithof Drukkerijen, Houten Oplage: 7.500 (maart 2014)	
Auteursrecht De redactie heeft haar uiterste best gedaan om de rechthebbenden op alle beelden in dit magazine te achterhalen. Mocht dit niet zijn gelukt, vloek dan eenmaal, tel vervolgens tot tien en stuur ons daarna een mailtje.	
'Varsity Magazine' is een uitgave van de Stichting Club van Broekhuizen te Rotterdam (KvK: 2432.8903)	
Cover: Geert Cirkel wint in 2000 voor de tweede keer voor Orca de Varsity. Als een van de enige 'knorren' roeit hij elk jaar, ook als de Utrechtse geen kans maken. Een uitgebreid interview vindt u elders in dit blad. - Beeld door Erwin Cardol.	

Beeld door Merijn Soeters

Geachte lezer,

In alweer de 16e editie van het Varsity Magazine laat ik u zien dat een Voorwoord een steeds belangrijker journalistiek middel wordt. Waar tegenwoordig iedere betrokkene vooraf artikelen wil inzien en het wemelt van de PR-adviseurs, is dit onzinnig lijkende stukje tekst voorin het blad de enige plaats waar een auteur vrijelijk informatie kwijt kan en hier en daar een artikel een beetje kan duiden.

Zo krijgt uw hoofdredacteur nog geen tien minuten nadat een concept-artikel over de verbouwing – waar een miljoen aan subsidiegeld mee is gemoeid – bij Vidar naar de voorzitter is gestuurd, een boos erelid op zijn dak. Stigmatiserend, is het oordeel. Het resultaat elders in het blad geeft nog steeds een goed beeld over wat er aan de hand is, maar we zijn er niet aan ontkomen te onderhandelen over de tekst. Weliswaar met dreigen van een follow up volgend jaar, maar toch. Het artikel over de werkwijze en nalatenschap van interim technisch directeur Joop Alberda wordt door de hoofdpersoon eveneens niet gewaardeerd. Lees en oordeel zelf.

'De verbouwing bij Vidar is sowieso geweldig voor de roeisport' of 'Joop Alberda heeft bij de roeibond alleen maar fantastische dingen gedaan'. Prachtig! Zo willen de betrokkenen het graag zien. Totdat u een keer leest over een onderwerp waarvan u details kent en het toch anders zit zoals beschreven. Wat zijn de andere artikelen dan nog waard? Daar willen wij voor waken.

Dat het Varsity Magazine een kritische toon aanslaat bent u gewend, maar inmiddels is ons scherpe randje bittere noodzaak. Kranten hebben nauwelijks ruimte voor onze sport en op Internet moet alles leuk en snel. Gelukkig was daar altijd nog Roeien, het eigen semi-onafhankelijke tijdschrift van de roeibond. Sinds de KNRB daar een streep door heeft gezet, zijn wij het enige onafhankelijke medium van roeiend Nederland. En daar hoort een verantwoordelijkheid bij.

Ironisch genoeg heeft de roeibond een niet perse prettige onthulling aan zichzelf te danken. Onderzoek wijst uit dat het afschaffen van Roeien onnodig èn tegen de wens van verenigingen was. En dat terwijl Commissaris Marketing & PR van de roeibond, Erik Kraak, het stoppen naar buiten toe bracht als een besluit van de clubs. Inmiddels

heeft hij de in ons stuk geciteerde voorzitters van de verenigingen op het matje geroepen zich voor hun uitspraken te verantwoorden. Benieuwd of dit nog een staartje krijgt? Het Spaarne heeft in ieder geval aangegeven dat het wenselijk is dit tijdens de volgende bonds-ALV te bespreken.

Goed, terug naar de Varsity, daar draait het om en dat zijn we niet vergeten. Dit jaar hebben we veel mooie verhalen uit het verleden, maar daarin leggen we ook vaak de link naar de actualiteit (daardoor is er nu weer slechts één artikel per vereniging). Zo spreken we voormalig Oude Vierroeier Kees Huizinga (met Argo tweede in 2000), die een megaboerderij in Oekraïne runt en ons onder andere bijpraat over de situatie aldaar. En we laten Sybrand van Haersma Buma, lijsttrekker van het CDA, aan het woord over zijn Aegir. Of neem Hans Perrée (winnaar in 1979 voor Nereus), de enige mannelijke toproeier van Nederland waarvan de homoseksuele aard bekend is. Bijna zat hij met Koning Willem Alexander en Koningin Maxima in het vliegtuig naar Sotsji om daar over homorechten te praten. Aanrader is het artikel met stuurman Rody Rijnders van Laga. Hij staat per abuis weliswaar voor de tweede keer in het blad, maar het past mooi bij zijn persoonlijkheid dat hij ons daar niet voor gewaarschuwd heeft. En laten we wel wezen: als je twee keer een goed verhaal hebt, verdient je de aandacht gewoon!

Ook vindt u een uitgebreid artikel over roeien in de Tweede Wereldoorlog en zijn er dit jaar een aantal columns te lezen. Ook de 'knorrenverenigingen' komen aan bod. Zo hebben we een interessante reconstructie over de met veel bombarie aangekondigde deelname van Thêta in 2001.

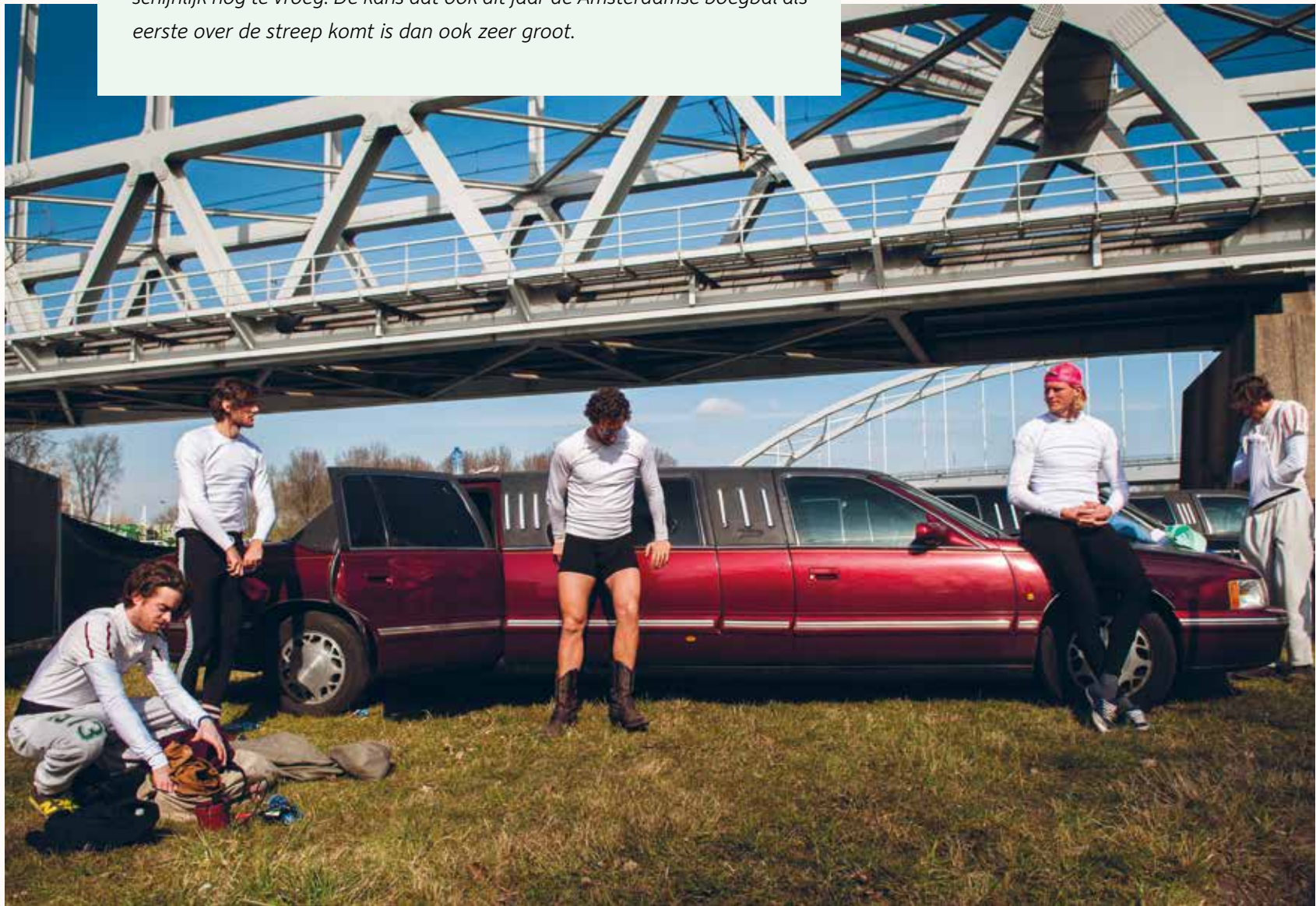
Wilt u echter dat een onafhankelijk geluid in de roeisport blijft bestaan, dan zult de virtuele portemonnee moeten trekken. De laatste jaren lopen de donaties terug en moeten we concluderen dat slechts één op de tien de moeite neemt geld over te maken. Dat kan niet eeuwig doorgaan. Wij hopen dan ook dat u de woorden van onze premier in het hoofd heeft als u de acceptgiro invult. Met een ruime donatie aan het Varsity Magazine verslaan we het CPB!

Namens alle medewerkers,
Coen Eggenkamp

Voorbeschouwing Varsity 131

Er hangt een revolutie in de lucht, maar de tijd is nog niet rijp. Dit zou het motto kunnen zijn van de 131ste Race der Oude Vieren. De winnaar van de afgelopen drie edities, Nereus, lijkt ook dit jaar weer over de beste ploeg in het deelnemersveld te beschikken. De vraag is hoe lang deze hegemonie nog kan worden doorgezet. Verenigingen als Laga en Skadi hebben de laatste jaren in relatieve luwte gewerkt aan ontwikkeling van nieuw talent en beschikken tegenwoordig over brede selecties en goede roeiers. Dit belooft veel voor de toekomst, maar de wedstrijd van dit jaar komt voor hen waarschijnlijk nog te vroeg. De kans dat ook dit jaar de Amsterdamse boegbal als eerste over de streep komt is dan ook zeer groot.

De Oude Vier van Nereus maakt zich op voor de finale van Varsity 130 - Beeld door Merijn Soeters

Dirk Uittenbogaard wint voor de derde keer op rij de Varsity. Wordt hij nu de eerste roeier van Nereus die hem vier keer wint? - Beeld door Merijn Soeters

Bij dit alles moet uiteraard wel worden bedacht dat de Varsity niet in een laboratoriumopstelling wordt verroeid. Het zou zeker niet de eerste keer zijn dat een underdog schijnbaar uit het niets naar de winst roeit (zoals Skadi in 2001) of dat juist de gedoodverfde winnaar in de finale of zelfs al in de voorwedstrijd door het ijs van het Amsterdam-Rijnkanaal zakt. Pas als het kanonschot bij de finish klinkt, is de zaak beslist. Alle wijsgerige beschouwingen en voorspellingen die daaraan voorafgaan zijn in feite scorebordjournalistiek. Maar ja, als de kranten dagelijks volstaan met doorwrochte analyses over verwachte ontwikkelingen op de aandelenmarkten terwijl professionele beleggers en analisten qua beleggingsrendement met enige regelmaat verslagen worden door gorilla's, dolfijnen en octopussen, dan kunnen wij natuurlijk moeilijk achterblijven. Vandaar bieden wij u graag een inkijkje in de glazen bol die op het Hoofdnummer staat gericht. Wat kunt u verwachten, op wie moet u letten en voor wie hoeft u dit jaar geen zwembroek mee te nemen.

Vloek Simon de Wit?

Van alle deelnemende ploegen is de Oude Vier van Nereus de enige die iets te verliezen heeft. De Amsterdammers gaan dit jaar voor hun vierde titel op rij. De vergelijking met de vijf jaar durende dominantie van Skadi (2006-2010) dringt zich al snel op. De vergelijking gaat op één wezenlijk punt mank. Skadi behaalde de vijf overwinningen met vier roeiers (Mitchel Steenman, Olaf van Andel, Roel Haen en David Kuiper), terwijl Nereus de afgelopen drie jaar met acht verschillende atleten naar de zege roeide. Het feit dat de Oude Vier van Nereus in verschillende opstellingen succesvol is geweest onderstreept de kwaliteit en diepte van de selectie roeiers op de Amsteldijk.

De constante factor in deze ploeg is Dirk Uittenbogaard, de sculler die vorig jaar voor Nederland uitkwam in de dubbelvier op de WK in Zuid Korea. Uittenbogaard heeft dit jaar de kans om als eerste Nereïd ooit vier keer de Varsity te winnen. Er schijnt echter een vloek te liggen op deze wens. Niemand zou succesvoller kunnen zijn dan Simon de Wit (in de jaren '30 op de slagpositie driemaal succesvol). Gijs Vermeulen en Gerard van der Linden kunnen u hier alles over vertellen. Wat dat betreft is het een slecht teken dat beoogd roeier Ruben Knab (ook winnaar vorig jaar) onlangs zijn duim heeft gebroken, waardoor zijn deelname zeer onzeker is. De geruchten gaan echter dat zijn vervanger niemand minder dan Robert Lücken zal zijn. De slagman van de beste vier-zonder ter wereld hoefde na twee overwinningen in Houten niet meer zo nodig, maar als zijn vereniging in nood is, is hij niet te beroerd bij te springen. De rest zal zich dan snel kansloos wanen.

Ook Peter van Schie keert terug uit de zegevierende vier van vorig jaar. De vierde man is Govert Viergever, terug van weg-geweest uit de winnende ploeg van 2012. Viergever schopte het vorig jaar tot slagman van de Holland Acht, wat hem bronzen medailles bij EK en Luzern opleverde. Alles overziend heeft deze ploeg alles in huis. Ruw vermogen, techniek en race-ervaring op topniveau. Het is nog even afwachten wie uiteindelijk de vierde man zal zijn, maar ook met een andere roeier dan Lücken of Knab, zal Nereus wederom vermoedelijk op de winst afstevnen.

De tegenstand

Toch is de vier van Nereus ook kwetsbaar. Op Van Schie na keren allen roeiers slechts een paar dagen voor de Varsity terug van een trainingskamp met de roeibond in Australië. Het kwartet

voorbeschouwing

heeft dus amper trainingsuren kunnen maken. En dan hebben we het nog niet eens over de eventuele gevolgen van een jetlag. Een ploeg die hier gebruik van wil maken is Laga. Zij hebben duidelijk een andere keuze gemaakt dan de bordeaux-rodén. Een vaste ploeg met vier lange mannen die die veel kilometers heeft kunnen maken. Boegbeeld Olivier Siegelaar is vanwege het trainingskamp zelfs gepasseerd. Afgelopen jaren is door profcoach Peter Kolsters gebouwd aan een solide middengroep zware roeiers. Het voorlopige hoogtepunt van dit project was de winst van de Temple Challenge Cup op Henley vorig jaar, maar roeiers en coach willen meer. Volgend jaar moet de Varsity gewonnen worden, maar als het aan Kolsters ligt, gebeurt het dit jaar al. Gelet op bovenstaande factoren is dit misschien een uitgelezen kans.

Afgaand op de namen lijkt het echter nog iets te hoog gegrepen. De meest opvallende naam in de ploeg is Wessel Schot, een talentvolle tweedeaars die in seat-races een aantal meer ervaren concurrenten uit de boot wist te houden. Uit de winnende Temple-acht zijn Thijs Lengkeek, Jurian de Graaf en Sjors de Rooij geselecteerd. Zij maakten vorig jaar ook deel uit van de Nederlandse acht op de WK voor roeiers onder 23 jaar. De elfde plek op dit toernooi zullen zij hoogst waarschijnlijk als reality check hebben ervaren. De vraag zal dus zijn welke stappen de Lagaaiers deze winter hebben kunnen maken.

Een andere leuke ploeg om naar te kijken is Skadi. Een nieuwe generatie heeft het stokje overgenomen en dat gaat eigenlijk best goed. In de drie edities sinds het afscheid van het gouden kwartet van 2006-2010 heeft Skadi elk jaar de finale gevaren. Hiermee hebben de Rotterdammers op dit moment van alle verenigingen de langste serie aaneengesloten finaleplaatsen in handen (sinds 1997). Het ziet ernaar uit dat deze trend ook dit jaar niet zal worden verbroken. De twee nieuwkomers uit de ploeg van vorig jaar, Jasper Tissen en Reinier Spillenaar Bilgen, hebben zich sinds die tijd goed doorontwikkeld (zevende plek WK onder 23 jaar in de twee-zonder) en zijn ook dit seizoen goed bezig. Laatstgenoemde zijn overgroot-opa won precies 100 jaar geleden voor Laga de Varsity, dus een overwinning zou unieke geschiedenis opleveren (zie elders dit blad voor een uitgebreid verhaal). Met sculler Thijs van Luijk beschikt deze ploeg ook over een goede slagroeier met bootgevoel en race-ervaring. Een verbetering van de derde plek van vorig jaar is dus zeker niet onmogelijk. Sterker nog, Skadi zou wel eens de verrassing van deze Varsity kunnen worden.

Ondertussen mag ook de verrassende nummer twee van vorig jaar, Triton, niet worden uitgevlakt. De kersverse Europees- en wereldkampioen Kaj Hendriks (Holland

Voorspelling Varsity Magazine:

1. Nereus
2. Skadi
3. Laga
4. Gyas
5. Triton
6. Njord
7. Aegir

voorbeschouwing

Vier) heeft laten weten niet te stoppen voordat Triton de Varsity heeft gewonnen. De steun van Harold Langen, die samen met Hendriks in een bondsacht de Head of the Charles won, is daarbij onontbeerlijk. Hiermee beschikt de ploeg uit Utrecht over een solide fundament. De andere twee bankjes worden dit keer opvallend genoeg ingenomen door tweedejaars roeiers. De ervaren lichte roeier Ide Hingstman is gepasseerd. Hiermee wordt op Triton een duidelijke boodschap afgegeven: we richten ons op de toekomst. Hoe dit uit gaat pakken is de vraag. Hendriks en Langen hebben vaker verrast, maar van deze twee (redelijk sterke) tweedejaars valt nog niet veel te verwachten.

Een vraagteken is de ploeg van Gyas. Aan goede roeiers geen gebrek. Maar het lijkt erop dat Rogier Blink na drie tweede plaatsen (2006, 2009 en 2011) de handdoek in de ring gooit. Nereus heeft er bij hem en bij Gyas nooit goed opgestaan, maar het is hem nooit gelukt hun feestje op het Amsterdam-Rijnkanaal te verstoren. Toch lijken er dit jaar misschien wel betere kansen dan ooit. Gerbren Spoelstra en Geert Hemminga zijn inmiddels vaste leden van de Holland Acht en met zijn oude ploeggenoot Nanne Sluis (OS London M2-) zou op papier een uitstekende vier geformeerd kunnen worden. De ouderdom gaat volgens Blink echter tellen en hij denkt dat het slimmer is te gaan herstellen na een heftig trainingskamp aan de andere kant van de wereld dan om deel te nemen aan een kermiskoers, die hij toch niet denkt te winnen. De vier zal met lichte toproeier Joris Pijs overigens alsnog van voldoende niveau zijn om hoog in de finale te kunnen eindigen.

De middenmoot

Naast de vier bovengenoemde ploegen zijn er nog genoeg kandidaten voor de resterende finaleplekken. Hierbij kan in de eerste plaats worden gedacht aan Njord. Derdejaars ergometerbeul Stef Broenink (5:45) heeft zich het afgelopen seizoen ook op het water prima ontwikkeld en is hard op weg een goede roeier te worden. Een ander product uit de Leidse eigen kweek is de lichte sculler Sebastiaan van Kints. Ook een zware midden-groep-twee met slagman Gründer liet in het voorseizoen al aardige dingen zien. Een verrassende klassering behoort dan ook tot de mogelijkheden. Een ontnuchterende kanttekening bij dit alles is dat het inmiddels alweer vier jaar geleden is dat een ploeg van Njord de finale haalde.

Schilderij door Swana van Schaardenburg gebaseerd op een foto van Katie Steenman

Ook Aegir is dit jaar weer finalekandidaat. Oud-international Derk Noordhuis neemt net als de voorgaande edities een groep zware roeiers op sleeptouw. Punt van zorg voor de Groningers is dat de bemanning en niveau van hun Oude Vier de afgelopen jaren ongeveer hetzelfde is gebleven, terwijl de concurrentie wel stappen heeft gezet. Dit zal vermoedelijk de laatste keer zijn dat deze lichting een kans krijgt, maar om echt een keer de sprong naar winst te kunnen maken, zal er meer moeten gebeuren.

Een vereniging die juist heel veel in beweging is, is Vidar. De ploeg beschikt na Nereus over de beste gemiddelde ergoscore van het hele veld. Wellicht niet het eerste waar je bij de Tilburgers aan zou denken. Met deze ploeg zou de eerste finaleplaats in de geschiedenis van Vidar's deelname aan het hoofnummer een haalbare kaart moeten zijn.

Tot slot zijn er nog de traditionele dark horses van Proteus-Eretes en Orca. Deze verenigingen ontleen deze status niet allen aan het feit dat ze al enige jaren redelijk goed roeiende zware roeiers hebben, maar vooral aan de nevelen waarin zij hun selecties voor de Oude Vier plachten te hullen. Zelfs als een ploeg eenmaal is geselecteerd, bestaat altijd nog de mogelijkheid dat op de dag zelf een geheel andere ploeg aan de start verschijnt omdat de geselecteerde roeiers toch maar liever op de voorjaarsregatta in Gent willen starten. Dit maakt dat voorspellingen over deze ploegen in de regel weinig zinvol zijn.

De rest

Roeit uw zoon in de Oude Vier van Phocas, Euros, Argo, Thêta, Skøll of Okeanos? Dan hebben wij goed nieuws: u heeft zondagmiddag op het Varsity-terrein alle gelegenheid voor een fijne vader-zoondag aan de boorden van het Amsterdam-Rijnkanaal. Zorg wel dat u er vroeg bij bent om uw kroost in actie te zien. Geef uw jongen daarna nog een half uurtje de tijd om de boot af te riggeren en stort u daarna gezamenlijk in het feestgedruis. Het kan zijn dat uw zoon aanvankelijk nog wat mistroostig voor zich uit zal zitten te staren, maar de uitschakeling zal ook voor hem niet onverwacht zijn gekomen. Kwestie van een schouderklopje en misschien stiekem een biertje en dat probleem is ook weer opgelost.

Beeld door Merijn Soeters

DE ALBERDA-LEAKS

- de mails van Joop

Zomer 1996. In miljoenen huiskamers zien de televisiekijkers hoe het Italiaanse volleybalteam, na vijf sets en een verspeeld matchpoint de bal buiten de lijnen slaat. Nederland is olympisch kampioen. Coach Joop Alberda springt op van zijn bank en stuift het veld op. Grote ogen, mond open, handen in het haar en dan die armen de lucht in. Ongeloof en euforie tegelijk.

Diezelfde Joop Alberda is zeventien jaar later wederom de held, maar nu in zijn rol als ‘International Sports Consultant’ in de Nederlandse roeiwereld. De Nederlandse equipe presteert in Zuid-Korea ongekend goed. De mannen vier-zonder behaalt de eerste gouden WK-medaille in een olympisch nummer sinds 22 jaar. Daarnaast zijn er medailles voor de mannen twee-zonder en de niet-olympische lichte dames dubbelvier. En dat een jaar na de dramatisch verlopen olympiade van Londen. Het contrast kan haast niet groter.

Aan de basis van dat succes staat Joop Alberda, klinkt het in de sportwereld. Hij heeft de Koninklijke Nederlandse Roeibond flink opgeschud, gedurende de drie wintermaanden waarin hij als crisismanager op de Bosbaan rondliep. De recensies over hem zijn unaniem lovend. Maar wat deed hij nou precies in die periode? Hoe groot is zijn rol in het succes geweest? En wat is er nog over van zijn nalatenschap? Een terugblik met betrokkenen aan de hand van mails die Alberda in die periode aan de roeiers schrijft. Tien in totaal, elke week van zijn aanstelling één. Hij kiest voor een fietsmetafoor. In het onderwerp staat onder meer ‘de eerste etappe’, ‘de rustdag’, ‘de verplaatsing’ en uiteindelijk ‘de finish’. De eerste mail is getiteld ‘de reis’, Alberda schrijft:

*‘Op 1 december ben ik vertrokken op mijn reis naar het vormgeven van een topsportsysteem. Het wordt een spannende reis om alles wat met topsport te maken heeft in deze pressure cooker in een 12 tal weken te realiseren. (...) We willen het beter maken en dat gaat soms gepaard met pijn (...) Uiteindelijk gaan we een aantrekkelijk concept neerleggen voor NOC*NSF en de KNRB. Op basis daarvan vindt de uiteindelijke financiering plaats en gaan we op jacht naar succes.’*

Honderd gesprekken

De eerste maand gebruikt Alberda om de roeisport en de wereld rondom het nationaal team te doorgronden. Hij voert maar liefst honderd gesprekken met coaches, atleten, bureau personeel, iconen uit het verleden. Alberda: “Ik creëerde onder meer een ‘Tafel van succes’, met succesvolle mensen uit het verleden en een ‘Tafel van kritiek’, waar ik kritische mensen voor uitnodigde. Bijvoorbeeld iemand die ontslagen is. De waarheid over de organisatie zal dan wel ergens in het midden.” De roeiers waarderen de gesprekken. “Bij hem had ik echt het idee dat hij luisterde en er iets mee deed. Bij René Mijnders (tot de

spelen technisch directeur bij de bond, red.) was dat altijd maar afwachten" zegt de Groningse roeier Rogier Blink die geldt als een grote stokebrand binnen de equipe. "Je kon ook niet met een half verhaal aan komen zetten. Het moest goed onderbouwd zijn, anders kreeg je niets voor elkaar" zegt skiffeur Roel Braas. Ook de mensen op het bondsbureau zijn onder de indruk van zijn communicatieve kwaliteiten. Na de gesprekken trekt Alberda zich een week terug om alles te verwerken en een plan uit te stippelen. In zijn mailtje 'de verplaatsing' schrijft hij de roeiers welke indruk hij op basis van drie weken intensieve gesprekken hij heeft gekregen van de equipe:

Positief:

Gepassioneerde roeiers en begeleiders

Veel Olympische ambitie

Veel Olympische diploma's behaald in London 2012

Ook wel wat negatieve aspecten:

Geen scherpe waarden

Geen echte identiteit en trots op het Nationaal Team

Gebrek aan focus

Het WK 2014 in Amsterdam staat niet scherp op het netvlies

als HET moment voor de vaderlandse roeisport

Normen en waarden

In de weken die volgen is Alberda vooral met de waarden bezig. Zo ergert hij zich aan de clubcultuur van de roeiers, maar ook aan troep bij de bond. "Alles was verslonsd, terwijl je wel wat mag terugverwachten als er 120.000 euro per jaar in een toproeier wordt geïnvesteerd. Dat is een half miljoen per olympische cyclus! Ik heb Aegon erbij betrokken om het trainingscentrum om de Bosbaan, Home of the Champions te maken. Een chiquere omgeving zorgt er ook voor dat je die omgeving beter behandelt." Zeker bij het vrouwelijk smaldeel van de selectie kan hij met dat pleidooi op veel sympathie rekenen. "Ja, hygiëne is altijd een ondergeschoven kindje geweest in de equipe" zegt roeister Claudia Belderbos.

Op basis van de gesprekken heeft Alberda ook een lijstje opgesteld van vijf kernwaarden die de roeiers zelf het belangrijkst vinden: 'Team, Hard Werken, Groeien, Vertrouwen en Plezier.' Achterop de turtles (een roeivariant van een spencer) laat hij die woorden afdrukken zodat de roeiers elke training herinnerd worden aan hun waarden. De nadruk hierop vinden veel roeiers en coaches holle woorden. "Dat is niet de sleutel tot succes zoals Joop zelf overal beweert" meent Boaz Meylink uit de vier-zonder die afgelopen jaar wereldkampioen werd. "Het gaat om hard trainen en presteren." "Een beetje knorrig, of laat ik het zo zeggen: merkwaardig" oordeelt bondscoach Mark Emke die een jaar later al niet meer precies weet om welke vijf punten het ging. Toch vindt Alberda het nog steeds van essentieel belang. "Het geeft je de mogelijkheid om op basis van een gezamenlijke afspraak, de roeiers eraan te herinneren waar ze mee bezig zijn. Anders gaan ze er een loopje mee nemen en voor je het weet doet iedereen maar weer wat."

De nadruk op normen en waarden is niet de enige actie van Alberda die door veel roeiers wat lacherig wordt ontvangen. Ook zijn wekelijkse mailtjes die bol staan van de metaforen kunnen op de nodige scepsis rekenen. Zinnen als 'De col van de buitencategorie komt in zicht en de pijn van de beklimming is voor mij al voelbaar. Bereid je maar voor op de verzuring' in een mailtje over selecteren. "Overdreven mooischrijverij" is de gangbare mening van de nuchtere roeiers. De meesten lezen ze als snel niet meer. Alberda: "De een leest nu eenmaal liever thrillers en de ander romans. Mijn ervaring is dat de oudere atleten die al wat meer reflecteren, het meer kunnen waarderen dan de jongeren." Het weerhoudt Alberda er in elk geval niet van om de mailtjes te blijven schrijven. Zoals 'De 5e Etappe', waarin hij summier vertelt over de 'uitgebreide sessies' met het coachteam.

'Het was een inspirerende ervaring over deze col van de eerste categorie. Wat we leerden: we zijn nog geen geboren klimmers en er zijn ook een aantal cols van de buitencategorie in het vooruitzicht.'

Sessies Julianadorp

Alberda en de coaches hebben samen twee driedaagse-sessies begin januari en eind februari in het Noord-Hollandse Julianadorp. Het volledige coachteam discussieert er onder leiding van Alberda over het eigen functioneren. Vaak leidt hij de verschillende gespreksonderwerpen zelf in met een kleine presentatie of een filmpje. Bijvoorbeeld over de belevingswereld van de twintigers van nu of over het herkennen van talenten. De huishoudelijke taken worden keurig verdeeld. Zo komen de coaches er onder andere achter dat Alberda een verdienstelijk kok is. Niet alle aanwezige coaches voelen zich op hun gemak. Ze weten dondersgoed dat Alberda erachter probeert te komen wat hij aan ze heeft. Dat houdt hij bewust in het midden, zegt hij achteraf: "Bij topsport moet het sein niet te lang op groen staan, dan ga je verdedigen wat je al hebt. Het sein moet lang op oranje staan. Aan roeiers en coaches die dat aankunnen, heb je uiteindelijk het meest. Die zijn adaptief en kunnen onzekerheid aan."

Mede naar aanleiding van de gesprekken gaat de structuur van het coachteam op de schop. Alberda rekent af met de functie van 'hoofdcoach' en gaat over naar een 'platte organisatie' van ploegcoaches. "Tijdens de evaluatie bleek dat veel coaches altijd bang zijn geweest dat hun ploeg op het laatste moment werd ingepikt door de hoofdcoach. Daar moesten we vanaf" aldus Alberda. Ook de cultuur van 'eilandjes' binnen de equipe, waarin de coaches van licht en zwaar, mannen en vrouwen, totaal langs elkaar heen leven en elkaar in sommige gevallen zelfs tegenwerken, moet een einde komen. Een andere beslissing is dat het development – gedeelte compleet wordt weggesneden. "Ik had de opdracht van NOC om het programma kleiner te maken."

Harde beslissingen

Harde personele beslissingen zijn onvermijdelijk. Met voormalig Holland Acht-coach Antonio Maurogiovanni wordt op dat moment al onderhandeld over een afkoopsom. Het stoppen van vrouwencoach Susannah Chayes wordt door de pers als eerste wapenfeit van Alberda gepresenteerd. Chayes blijft echter – weliswaar ziek gemeld - gewoon in dienst. Definitief is wel het vertrek van juniorencoach Diederik de Boorder. Hij kan als jonge vader van drie kinderen met ook nog ambities buiten het roeien niet voldoen aan de eis die Alberda in Julianadorp duidelijk uitspreekt: full-time beschikbaar. Alberda: "Ik ga uit van de sporter en de omgeving er omheen moet daar in teken van staan. Dat betekent compleet toegewijde atleten, maar ook compleet toegewijde coaches." De Boorders collega Rob Robbers toont zich solidair en zwaait even-

De vrouwen vier-zonder haakt in 2013 brons in Luzern. Met het uitzenden van deze niet-olympische ploeg breekt Evertse met het beleid van voorganger Alberda. - Beeld door Merijn Soeters

Roel Braas mag het van Alberda in de skiff proberen en presteert met een vierde plaats in Luzern en een vijfde op het WK uitstekend. - Beeld door Merijn Soeters

'Na afloop van de beslissing heb ik een respectvol gesprek gehad met Dave's roeiers. Ik ben onder de indruk van hun zuiverheid en hoop en verwacht (met Dave) dat ze zich vol zullen blijven inzetten om hun droom te realiseren.'

De ploeg is vrij snel na de Spelen, waar ze vijfde zijn geworden, keihard gaan trainen met McGowan en heeft zich weinig laten gelden bij Joop Alberda. Na de aanstelling van Mark Emke blijft dat zo. Twee groepen trainen daardoor totaal los van elkaar, zonder dat er onderling contact is over schema's. Ook tijdens het trainingskamp begin februari in Avis. "Dat was een gekke situatie. De extra jongens die Dave mee wilde hebben mochten niet mee, maar al Mark zijn jongens wel" aldus Ruben Knab uit de vier. De mannen uit de vier-zonder hebben pas half maart een goed gesprek met Alberda. "Toen had hij volgens mij pas door dat hij met de 'hard roeien, niet zeiken – afdeling' te maken had" vertelt Meylink. Alberda beklemtoont dat hij flink zijn best heeft gedaan voor McGowan vervangend werk te vinden. Ook heeft hij hem vlak nadat de vier-zonder later dat jaar goud wint op de Wereldkampioenschappen nog gebeld om te feliciteren. "Dat kon hij zeer waarderen."

de Alberda-leaks

De nalatenschap

Op 1 maart is 'de reis' van Alberda ten einde. Hij geeft het stokje over aan Hessel Evertse, voormalig technisch directeur bij de zeilbond. In zijn afscheids-mail 'De Finish: Op Futuroscop' schrijft hij:

'Ik hou van het beeld dat je het einde van de reis voor ogen hebt alvorens je begint, de finish van deze Tour de l'Aviron is op Futuroscop. (...) Vanaf Sugarloaf Mountain (Een markante berg in Rio, waar de Olympische Spelen van 2016 worden gehouden, red.) kijken we terug op een bijzondere periode binnen de KNRB. We hebben enkele veranderingen ingezet; we hebben wat paaltjes rond het perk geslagen en we zijn op jacht gegaan naar een "Brief van de Koning".'

Een jaar nadat Alberda afzwaaide lijkt de reis naar 'Sugarloaf mountain' met een succesvol WK en enthousiast trainende ploegen goed op weg. Opvolger Evertse is ook nog steeds zeer opgetogen over de rol die Alberda daarin heeft gespeeld. "Joop heeft heel duidelijk de sporter centraal gesteld en gezegd dat er met een goede focus minimaal stelselmatig drie medailles in olympische nummers gehaald moeten worden." De belangrijkste les van Joop is volgens Evertse dat de roeiwereld moet samenwerken. "Dat bewaak ik nu." De meeste atleten beamen dat er afgelopen jaar meer saamhorigheid viel te bekennen dan voorheen. "Mensen gunden elkaar weer wat" verwoordt Belderbos de gangbare opvatting. Exemplarisch is het zwemmen van Rogier Blink naar de gouden vier-zonder als ze over de streep komen in Korea, terwijl algemeen bekend is dat hij niet de beste vrienden is met deze jongens.

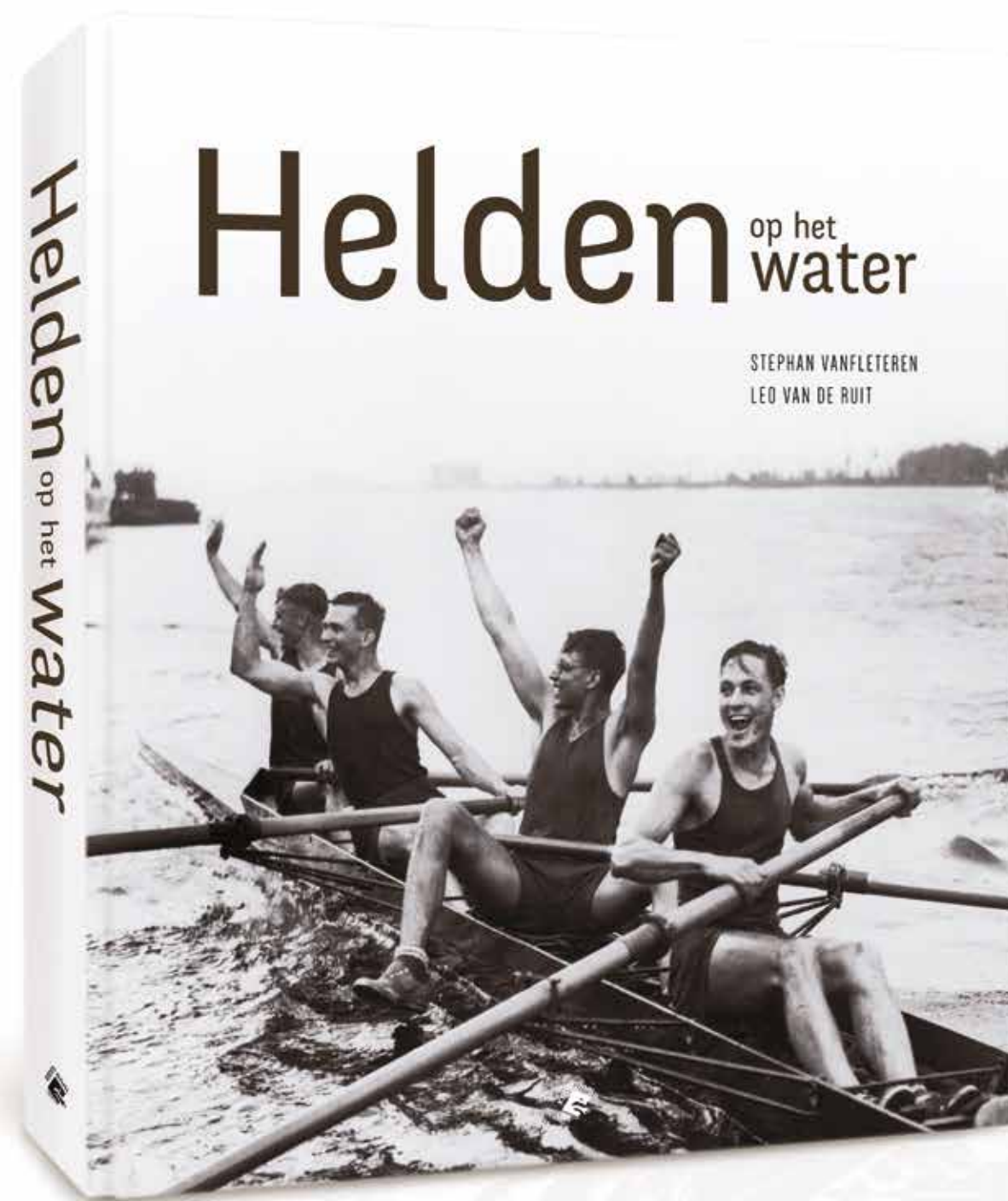
Ook is men lovend over de organisatie waar Evertse een flinke stap in heeft gemaakt. Belderbos: "Toen Alberda vertrok waren nog niet alle coaches aangesteld en lag er nog geen programma, terwijl het seizoen al was begonnen." Voor de vrouwen is inmiddels Josy Verdonkschot aangesteld, waarnaast ook nog een paar andere coaches - voornamelijk voormalig toproeiers - in dienst zijn genomen. Spannend voor Evertse is nu de positie van Susannah Chayes, die nog immer op de loonlijst staat. En die van René Mijnders, die vlak na Alberda's vertrek ernstig ziek bleek te zijn. Het wordt nog een flink karwei zo'n groot coachteam in de toekomst bijeen te houden. En kunnen al die oud toproeiers ook echt goed coachen?

In het idee van de 'platte organisatie' zijn intussen een aantal barstjes waar te nemen. Met name omdat Evertse op sommige – door de roeiers geprezen – punten afwijkt van het beleid van Alberda. Zo heeft hij inmiddels weer hoofdcoaches aangesteld en is er tegenwoordig weer sprake van een grote equipe in plaats van de kleinere prioriteitsploegen die Alberda voor ogen had. Niet iedereen is daar blij mee. "Onbegrijpelijk" zegt Roel Braas zelfs. "We zouden ons focussen op een kleine ploeg medaillekandidaten, maar wat doen we? We sturen een vrouwen acht naar Korea die er niets te zoeken heeft en een niet-olympische lichte vrouwen dubbelvier die vijf seconden voor het veld roeien. Wat heb je daar nou aan?!" Evertse heeft echter duidelijk voor ogen wat hij wil. "Ik heb het idee dat alle atleten in onze groep voldoen aan de internationale eisen." Het aanstellen van hoofdcoaches bleek vanwege de grote groep vervolgens toch nodig. "En met Emke en Verdonkschot hebben we twee absolute topcoaches in huis die dat goed kunnen."

Veel roeiers zijn vooral benieuwd hoe het zich komend jaar, op weg naar de WK in Amsterdam, zal ontwikkelen. Blink: "Dat wordt een kantelmoment: gaan we meer investeren in topploegen of gaan we zo door?" Claudia Belderbos: "Tot nu toe zit alles mee, dan gaat samenwerken ook makkelijker. Pas als iets tegenvalt en dat gaat zeker nog wel een keer gebeuren, kunnen we pas echt zien hoe het ervoor staat."

Alberda, die inmiddels in dienst is bij de zwembond en daar dezelfde werkwijze toepast, is niet van plan over zijn graf te regeren. "Het is nu aan Hessel om zijn keuzes te maken en daar ga ik niet over oordelen." Dat onder Evertse ook het development-roeien weer is opgetuigd hoeft volgens hem helemaal geen probleem te zijn. Zolang er maar over nagedacht is, vindt hij het goed. "En dat kan alleen als je het ook een keer hebt afgebroken. Dan ga je nadenken over waarom je dingen doet en of ze prioriteit hebben."

Dit artikel is tot stand gekomen op basis van gesprekken met vijftien betrokkenen die omwille van de leesbaarheid niet allemaal aan het woord komen.

Uniek roeiboek in de maak

In mei dit jaar komt een bijzonder boek uit: Helden op het Water. Vanwege de WK Roeien op de Bosbaan verschijnt eindelijk een groot publieksboek dat de pracht van de roeisport toont in woord en beeld.

In dit koffietafelboek - 32,5 x 29 cm! - staan verhalen uit de vroegere maar ook de recente Nederlandse roeigeschiedenis. De beelden van World Press Photo-winnaar Stephan Vanfleteren maken dit werk compleet. De gelauwerde fotograaf maakte een unieke serie portretfoto's van alle levende winnaars van olympisch goud. Bovendien fotografeerde hij onze toproeiers die voor de medailles gaan bij de komende WK op de Bosbaan.

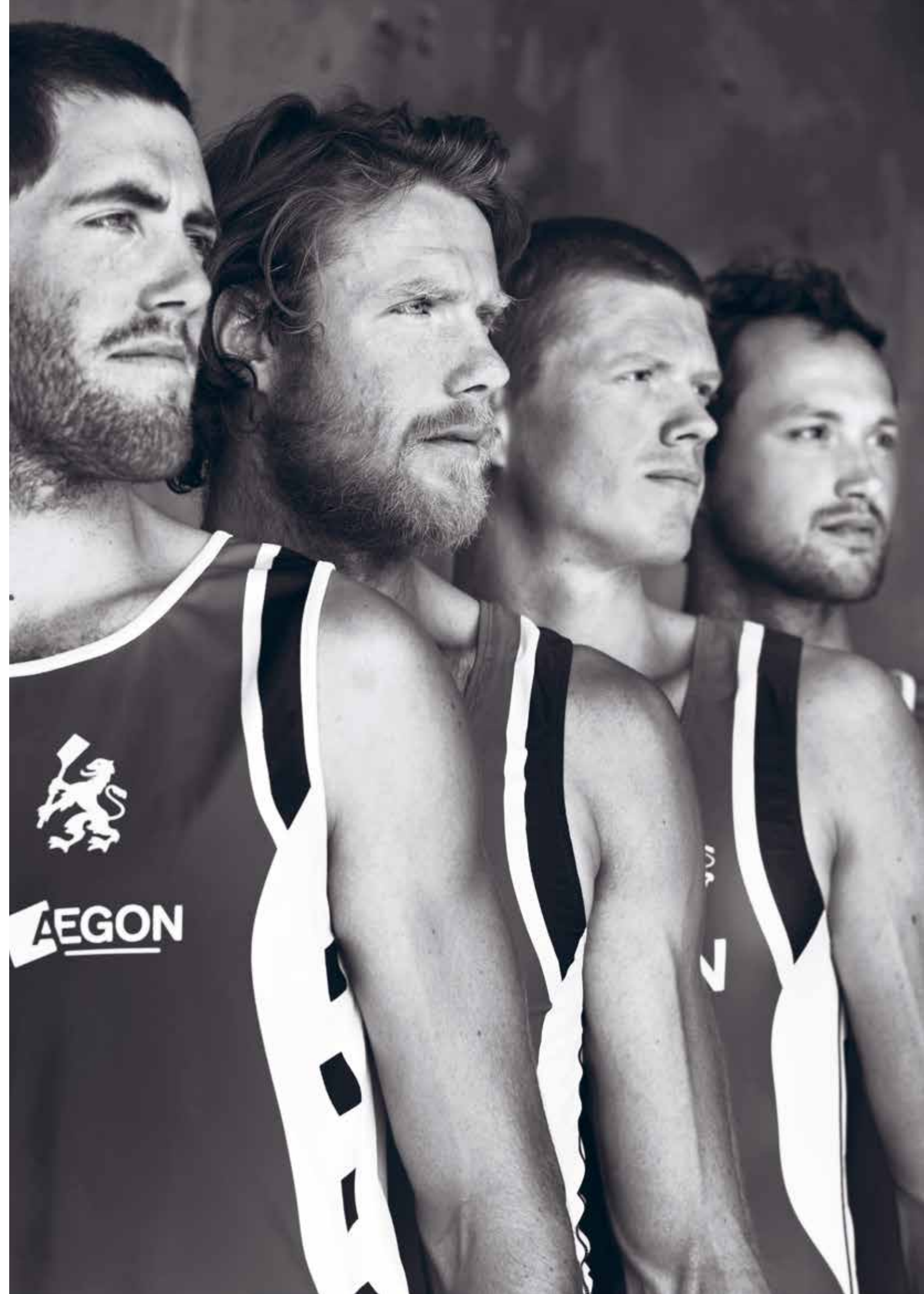
In ruim 150 pagina's staan de meeste boeiende en opzienbarende verhalen uit 150 jaar roeisport in Nederland, opgetekend door auteurs Leo van de Ruit en Ruud Paauw. Alleen de mooiste en beste foto's uit toonaangevende archieven zijn geselecteerd.

Het boek wordt uitgegeven door Uitgeverij Kannibaal (www.uitgeverijkannibaal.be), die verantwoordelijk is voor de mooiste sportboeken van de afgelopen jaren in de BeNeLux. Hun uitgaven over Eddy Merckx en Fausto Coppi zijn veelvuldig bekroond.

Het boek wordt mede mogelijk gemaakt door de Club van Broekhuizen, de uitgever van het Varsity Magazine. Het boek is te bestellen te bestellen voor 39,95 euro. Zie ook: www.roeiboek.com, @roeiboek op Twitter en www.facebook.com/roeiboek.

Wie het boek voor 15 april 2014 bestelt kan met zijn of haar naam in de lijst van intekenaren voorin het boek komen.

Tekst door Johan ten Berg
Beeld Holland Vler door Stephan Vanfleteren

Waarom het blad Roeien moest verdwijnen

Een deel van de roeiwereld is ontstemd als eind oktober blijkt dat de roeibond stopt met het blad Roeien. Hierdoor is het Varsity Magazine het enig overgebleven landelijke roeiblad. Maar was deze beslissing wel onvermijdelijk? Varsity Magazine dook in deze kwestie en komt tot opvallende conclusies.

Voor velen kwam de beslissing tot stoppen uit de lucht vallen. Vaste medewerkers die jaren hebben meegewerkt moeten het besluit via internet verneemen. Clubbladen met een katern in Roeien staan vol met negatieve reacties van bedroefde roeiers. In het novembernummer van Roeien legt commissaris Marketing & PR, Erik Kraak, in een interview uit wat de reden is. Volgens hem is het blad niet meer te handhaven omdat de vier verenigingen met een clubkatern in het bondsblad (het overgrote deel van de abonnees) overwegen te stoppen. De roeibond wil eigenlijk terug naar een uitgave van vier keer per jaar, maar een deel van de verenigingen ziet dat niet zitten. Zodoende blijven er te weinig abonnees over om nog quitte te draaien. Doorgaan op de oude manier blijkt vanwege onwil bij de verenigingen niet mogelijk. Die is zelfs zo sterk dat zelfs het argument om niet nog één jaar door te gaan tot het blad 75 jaar zou bestaan en er een WK in eigen land zou plaatsvinden, volgens Kraak niet opgaat.

Navraag bij de verenigingen levert echter een ander beeld op. Dat de verenigingen daarbij ook nog eens de schuld krijgen toegeschoven, valt vooral bij de afzonderlijke redacties in slechte aarde. Peter van der Sterren van De Loods (Het Spaarne): “In dat artikel suggereert Kraak dat er is gesproken met de verenigingen en dat is niet waar. Daarnaast en nog veel belangrijker, hij doet voorkomen dat de verenigingen een keuze hadden en zelf een glossy niet zagen zitten. Dat was niet zo. Het was slikken of stikken.”

Financiële reden?

Mailcorrespondentie tussen roeibond en de vier verenigingsbesturen eind juli vorig jaar laat zien dat Kraak het initiatief neemt. Hij laat weten dat Roeien in de huidige vorm financieel niet haalbaar is en dat hij op zoek is naar andere mogelijkheden. Eind september volgt een gedetailleerder aanbod van PR-medewerker Ronald Kooren. De financiële oorzaak komt in het interview met Kraak in Roeien echter slechts zijdelings aan bod met de mededeling dat het blad dit jaar nog maar net quitte heeft kunnen draaien.

Geconfronteerd met de meningen vanuit de vier verenigingen blijft Kraak echter bij zijn standpunt dat de hoofdoorzaak onwil van de verenigingen was. “De eerste contacten met de verenigingen hierover zijn al in een eerder stadium geweest, ruim voor die mailwisseling.” Wel zwakt hij zijn statement wat af. “Misschien gaat inderdaad het te ver te stellen dat ze er actief vanaf wilden, maar ze stonden er op zijn minst ambivalent tegenover. We constateerden in ieder geval dat er op de verenigingen twijfel was en weinig animo om door te gaan.”

Wie spreekt de waarheid?

Daar denken de vier verenigingen anders over. Dick van Nes, voorzitter van De Amstel (ook de vereniging van Kraak): “Nee, dat is niet waar. We stonden er niet ambivalent in. We hebben op De Amstel nooit een discussie gehad om Roeien op te zeggen, niet op een ALV en al helemaal niet tijdens een bestuursvergadering. Er waren wel eens leden die aangaven het blad niet te hoeven en we vonden ook dat er dingen moesten worden veranderd, zoals ons eigen katern in full-colour in plaats van zwart-wit. Maar wij wilden juist proberen om er weer meer verenigingen bij te betrekken in plaats van het af te stoten. Het kan zijn dat individuen van De Amstel hierover informeel met Erik hebben gesproken, maar als bestuur wilden we zeker niet van Roeien af.” Dick van der Laan, voorzitter van Het Spaarne, vult aan: “Ik denk dat Erik twee dingen door elkaar haalt. Ik heb wel eens met hem gesproken over het feit dat we over een aantal zaken ontevreden waren. Zo werden bijvoorbeeld verschijningsdata nog wel eens vooruit geschoven. Maar het is nooit ter sprake gekomen dat we wilden stoppen. Het blijft in mijn ogen een strategische blunder. Als je de ambitie hebt om als bond te groeien, hoort daar een blad bij.” Ook voorzitter van Willem III, Jos Compaan, zegt van niets te weten. “Ik kan me dat absoluut niet herinneren. Alle correspondentie is via de email gegaan. We kregen enkel de keus voorgelegd tussen doorgaan met vier nummers per jaar of ophouden. We wilden het eerste, maar Erik vertelde ons dat dat wij de enige waren die dat wilden.” Iets dat opvallend genoeg ook Peter Reimer, redactielid van het Katern, van de vierde vereniging, Rijnland, meldt. “Wij zouden de enige zijn die instemmend op dat voorstel zijn ingegaan.”

Het is hier dus het woord van Kraak tegen het woord van de verenigingen, waarbij eerstgenoemde de schijn tegen heeft, aangezien de verenigingen onafhankelijk van elkaar eensgezind zijn in hun mening dat ze absoluut niet wilden stoppen. De enige andere mogelijkheid is dat zij het wel prima vonden dat de roeibond de beslissing nam, om zo discussies op de eigen vereniging te voorkomen. Iets dat ook in een intern beleidsdocument van de roeibond valt te lezen. Gezien de felheid van de reacties van de voorzitters lijkt dit echter niet waarschijnlijk. Daar kan echter weer tegenin worden gebracht dat op de voorzitter van Het Spaarne na, er op de Algemene Ledenvergadering, begin december, door niemand is geprotesteerd.

Oplage en advertenties

Maar wat is dan die financieel zwaarwegende reden om te stoppen? In de mail naar de verenigingen noemt Kraak vooral de teruglopende oplage en advertentie-inkomsten als oorzaak. Het beleidsdocument laat zien dat de losse oplage inderdaad daalde. 41 afzeggingen in vier jaar tijd (op een basis van 1600) wekken echter niet de indruk dat er sprake was van een acuut probleem.

De advertentie-inkomsten lopen halverwege 2013 flink achter bij de prognose en dat dat zal betekenen dat het blad over dat jaar verlies zal lijden. Opvallend genoeg gebeurt dat uiteindelijk – zoals nooit in de geschiedenis van het blad – niet. Het blad maakt over 2013 zelfs lichte winst. Hoe het in september dan zover achter kon lopen, is onduidelijk. Gek, omdat het evenementnummer, dat 77% van de advertentie-inkomsten oplevert, dan al lang en breed is uitgekomen.

Inhoud

In Roeien zegt Kraak dat het blad amper gelezen wordt. Dat zou echter niet door de inhoud komen, want hij stelt dat die de laatste jaren buiten kijf stond. Maar waarom leest men het blad niet meer? Een medewerker van het bondsbureau vertelt dat mails met opzeggingen juist vaak over de inhoud gingen. Het blad zou teveel op de Bosbaan zijn gericht. Dit komt ook terug in de re-

acties in de afzonderlijke verenigingskaternen. Zo schrijft Ferry Wieringa van Willem III in De Landtong dat ‘er soms zoveel foto’s met Aegon erop instonden dat het was alsof je geen roeiblad in handen had, maar de reclamefolder van deze grote verzekeraar’ en dat ‘er nooit eens kritisch werd doorgevraagd bij een coach’. Waarom geen enquête of lezersonderzoek? Dan had naar voren kunnen komen wat mensen graag wilden lezen. Kraak geeft toe dat dit wellicht onderzocht had kunnen worden, maar dat dit niet is gebeurd.

Overname?

Dat de snelheid van de beslissing gemiste kansen zorgt, blijkt ook uit het feit dat het blad wellicht overgenomen had kunnen worden. Het bedrijf Toprow en eerder Concept 2 toonden interesse. In dat geval had de roeibond er zelfs wat aan kunnen verdienen. Waarom dit niet is gedaan, blijft schimmig. Eigenaar Jasper Smink vertelt dat hij twee gesprekken heeft gehad met voormalig bureaumedewerker Ronald Kooren, maar daarna niets meer heeft vernomen.

Kraak zelf zegt echter nooit op de hoogte te zijn geweest van dit aanbod. Later is een nieuw initiatief ontstaan, Roei!, dat momenteel moeite heeft met het vinden van voldoende aanmeldingen. Ook zij hadden het abonneestand kunnen overnemen. De roeibond heeft nu op kosten van Roei! alsnog alle abonnees aangeschreven.

Evenementnummer en portal

Dan het alternatief. Kraak gaf in Roeien op alle kritiek aan dat hij graag wil benadrukken dat de evenementenspecial alle roeiers van Nederland bereikt. Verenigingen moesten het blad zelf verspreiden, wat ervoor zorgde dat er overal in Nederland enorme stapels met ongelezen bladen bleven staan. Van der Laan: “Het was ongehoord. Die bladen zijn voor de deur gedumpt. De ingang was ge-

blokkeerd door pallets. We zijn ze zelf maar gaan verspreiden. Twee bestuursleden zijn er een weekend lang mee bezig geweest.” Op andere verenigingen liggen de bladen te verrotten. Ook op de inhoud is kritiek. “Bij veel verenigingen zijn sommige bestuursleden weggefallen, dat kan natuurlijk niet” aldus Compaan. Directeur van de roeibond, Monica Visser, reageert: “We hebben de verenigingen van te voren ingelicht, maar het klopt dat niet alles goed is gegaan. We noteren alles en volgend jaar zal het niet meer gebeuren.”

Ook het andere alternatief, de roeiportal www.roeien.nl, kent nodige opstartproblemen. Er verschijnt (nog) weinig nieuws en voor velen is het onduidelijk wat de bedoeling is. “Waarom dit moet verschillen van de site van de roeibond of van ‘NLroeier’ is mij compleet onduidelijk” verwoordt Compaan het sentiment dat bij veel mensen leeft.

Stoppen onnodig

Terug naar ‘t blad. De belangrijkste vraag na dit alles lijkt te zijn waarom het allemaal zo snel heeft moeten gaan. Een echt dringende aanleiding lijkt niet te bestaan. Kraak zegt hierover: “We hadden door kunnen gaan, maar dan was het dood gebloed en dat wilden we voor zijn. Maar ik geef toe dat we niet tot het gatje zijn gegaan om het blad te behouden.”

Varsity Magazine concludeert dan ook dat het onnodig was het blad te laten stoppen. Temeer daar Kraak aangeeft dat hij met bovenstaande kennis van zaken wellicht anders had besloten. “Uiteraard is de attitude van de verenigingen zwaarwegend geweest. Dit in combinatie met de andere factoren. Als alle verenigingen hadden aangegeven dat ze absoluut met het blad hadden willen doorgaan, had dat mogelijk tot een andere beslissing geleid.” Door knelligheid lijkt nu een einde te zijn komen aan lange historie. Oud hoofdredacteur Hans Perrée beschrijft de situatie elders in dit blad treffend: als volgend jaar toch was gebleken dat het blad inderdaad niet meer te handhaven viel, dan had het na 75-jaar tenminste op grootse wijze geëindigd kunnen worden.

De cover van de allerlaatste editie van het blad Roeien, december 2013

Op veel verenigingen liggen stapels evenementenummers weg te rotten. Hier een stapel bij de Tilburgse studentenvereniging Vidar. - Beeld door Sybrand Treffers

Nereus

‘Daar zit een flikker op slag!’ - interview met Hans Perrée

In september 1998 was de cover van het blad ‘Roeien’ nogal opvallend. Niet een roeiboot met een handvol lijdende roeiers of een vrolijk erepodium. Wel een mannelijke roeier in een klein rood roeibroekje op hoge pumps. Plus een inzet van twee zoenende mannen: een ‘rondemiss’ in Zeeuwse klederdracht en de winnaar. Hans Perrée vertelt zijn verhaal.

“In 1972 ben ik gaan studeren in Amsterdam. Sociale geografie. Ik had in mijn leven nog nauwelijks iets aan sport gedaan, maar in 1975 ben ik mijn broer gevolgd en gaan roeien bij Skøll. In mijn eerste jaar deden we samen met Nereus de outdoortraining en de Nereuscoach zag dat allebei de verenigingen vier goede en vier mindere roeiers in hun ploeg hadden. Daarom werd een eerstejaars combinatie-acht gemaakt. We wonnen de Heineken en de Head en werden de beste eerstejaars acht.”

Homoseksualiteit ongewoon in roeiwereld

“In tweede jaar liep ik met een tweezondermaat van Skøll over naar Nereus, waar de trainingsmogelijkheden veel beter waren. Ik kwam in een goede acht terecht en mijn maat in de tweede acht. Wij deden wel nog steeds van alles samen: trainen, eten en we woonden in hetzelfde huis. Het was een half jaar daarvoor uitgegaan met mijn vriendinnetje van de middelbare school. Op een gegeven moment ontdekte ik dat ik verliefd was op die jongen. Voor mij was dat geen probleem, maar ik was wel bang voor de reacties van mijn omgeving. Toen ik die jongen vertelde dat ik verliefd op hem was, klapte hij helemaal dicht. Hij heeft na mijn bekentenis nooit meer een woord met mij gewisseld. Hij ontweek me volledig. Dit was geen fijn begin van mijn homoseksuele carrière. De jongen is na dat seizoen gestopt met roeien en uiteindelijk met een mevrouw getrouwd.”

“Ik had toen een probleem: mijn belangrijkste en leukste tijdsbesteding was roeien, maar het feit dat je homoseksueel bent gaat je behoorlijk in de weg zitten als niemand anders dit weet. Ik ging ontwijkgedrag vertonen. De

Hans Perrée heeft een prachtige tijd tijdens de Gay Games in Amsterdam waar hij aan de roeiwedstrijden meedoet maar ook organiseert. Hier wordt hij gekust door een ‘ronde miss’. - Beeld uit archief Hans Perrée

Het ANP bericht over de overwinning van Hans Perrée (op boeg) op de Varsity van 1979. Voor hem zitten huidige bondsbestuurder Jisbrandy Van Oort en Heider. Stuurman is Korthals Altes.

ploegen waarin ik roeide werden vriendenclubs en gesprekken gingen over van alles en dus ook over relaties en seks. Uiteindelijk ontwikkel je wel een manier om hier mee om te gaan, maar het is toch een permanent geheim dat je met meedraagt. Het voelt alsof je vreemd gaat.”

“Het heeft uiteindelijk anderhalf jaar geduurd voordat ik uit de kast ben gekomen. Ik was een schijterd en ben een speldje met een roze driehoek gaan dragen. De roze driehoek was in de jaren zeventig het symbool van de homobeweging en stamt uit de tijd van de Duitse bezetting, toen homo's ermee werden gebrandmerkt. Voor mij was het speldje een statement zonder woorden. Toen ik eindelijk uit de kast kwam bleek mijn angst ongegrond. Ik roeide wel in een erg progressieve ploeg; als ik een innige relatie met mijn hond had gehad zouden ze dit ook best hebben gevonden.”

“Eind jaren zeventig was er nog maar een klein aantal goede zware roeiers in Nederland, ik was daar één van en de hele roeiwereld kende je dan. Ik had verwacht dat na mijn coming out meer roeiers zouden zeggen ‘ik ben ook zo’. Maar dat gebeurde niet. Ik heb me afgevraagd waarom er weinig homoseksuele toproeiers bekend zijn. Het zal in ieder geval niet zijn volgens de theorie van Ronald de Boer dat homo's motorisch niet zo goed zijn. Het grootste probleem voor een coming out ligt bij mannelijke teamsporten. Het macho gehalte bij roeien is laag, dus het zou kunnen dat het geen issue is, maar ik heb het idee dat er toch veel angst is, ook bij roeiers, om uit de kast te komen. Je weet nooit hoe je omgeving reageert; the proof of the pudding is in the eating.”

Kruideniersmentaliteit roeibond

“In 1978 begon ik voor Roeien te schrijven. Het was toen een suffig zwart-wit blaadje. Eerst was huidige VVD-Kamerlid Helma Neppérus hoofdredacteur. Zij werd opgevolgd door Willem Korthals Altes, voormalig stuurman van Nereus. Op een internationale wedstrijd op de Bosbaan was ik gevraagd als omroeper. Korthals Altes was hier zo gepikeerd over dat hij mij toeriep dat als ik het allemaal zo goed wist, ik dan ook het blad maar moest gaan runnen. In 1985 ben ik toen begonnen aan mijn vijftien jaar als hoofdredacteur. Ik had de ambitie om het blad wat journalistieker te maken. Het niveau ontsteeg op dat moment nauwelijks dat van een schoolkrant. Ik las en corrigeerde alles voorafgaand aan de redactievergaderingen. En ik ben nogal een pietlut. Het journalistieke niveau werd hoger dankzij de goede schrijvers, waarvan een aantal later ook professioneel is gaan schrijven, zoals Sjoerd Venema (oud-correspondent NRC Handelsblad en Volkskrant, red) en Marc van den Eerenbeemt (verslaggever Volkskrant, red). Als oud-hoofdredacteur snapt Perrée niks van de recente opheffing van het blad Roeien niet. Het blad zou in 2014 haar 75-jarig bestaan vieren. Dit jaar vindt het WK roeien dit jaar in Amsterdam plaats. “Laat het blad dan daarmee op grootste wijze eindigen. Gebruik het als PR-middel voor het WK. Zo'n stille dood getuigt zo van de kruideniersmentaliteit van de KNRB.”

interview Hans Perrée

“Het heeft me veel moeite gekost om mijn studie sociale geografie af te ronden. Mijn droom was een baan bij de afdeling planologie van Amsterdam. Maar ik had dertien jaar over mijn studie gedaan en vond geen baan. Ik heb toen een cursus gevolgd voor werkloze academici om te leren programmeren. Totdat ik een echte baan zou vinden, dacht ik. De cursus was bij automatiseerder Volmac, en hiermee startte mijn carrière als ICT'er. Ik was graag journalist geworden. En dan niet zo'n een nieuwsgager, maar stukken schrijven voor zo'n fijne bijlage. Ik zie het interview als het summum in de journalistiek. En dan het liefst een fullquote interview, waarbij het verhaal uit één lang citaat bestaat. Ondanks mijn sluimerende ambities om journalist te worden kon ik het na dertien jaar relatieve armoede als student niet opbrengen om mijn goed-betaalde baan met bijbehorende Audi A4 op te zeggen voor een ongewisse droom. Ik bleef ICT'er.”

Knor in hoogsteigen persoon

“Eind jaren zeventig heerste er een andere cultuur op Nereus dan nu. We behoorden nog wel tot, hoe heet die club, NSRF, nee, meer letters, KNSRB. Maar we waren absoluut niet corporaal, een oud-praeses had in 1969 meegedaan aan de Maagdenhuisbezetting. Bij een Varsity-overwinning was het ook niet de verwachting dat er iemand het water in zou gaan. In 1979 besloten we om mee te doen aan die kermiskoers, maar alleen omdat we een kans hadden om te winnen. In mijn herinnering lagen we een straatlengte voor. We hadden lak aan tradities, na de winst hebben we twintig tellen uitgehijgd, zijn doorgerooid en gaan douchen. Dit was tegen het zere been van de organisatie, maar Nereus vond het allemaal prima. Tijdens het aansluitende diner kregen we nog wel een emmer stront over ons uitgestort. Onze pareses stelde daarop voor om te gaan, maar we hadden onze plakken nog niet uitgereikt gekregen. Zodra deze waren overhandigd zijn we vertrokken naar de kroegjool in Amsterdam. In de senaatskamer, ver weg van het zogenaamde feest, heb ik lekker aan de champagne gezeten. Ik was de knor in hoogsteigen persoon.”

Mijn homoseksualiteit heeft mij nooit in de weg gezeten. Ik weet nog goed dat ik in '82 in een Orca-Nereus combinatie op het NK voor de finale van de vier-met-stuurman oproeide. Een supporter van concurrent Njord riep tegen zijn ploeg dat ze niet bang hoefden te zijn voor onze ploeg. ‘Daar zit een flikker op slag!’. We wonnen glansrijk met een baanrecord. Ik heb ook wel naardere ervaringen gehad; zo ben ik in 1979 twee keer in elkaar geslagen door potenrammers. Dit is de ultieme belediging. Fysiek geweld om wie je bent. Mijn roze driehoek is nog eens onderwerp van gesprek geweest in de vergadering van het KNRB-bestuur. Daar is besproken om mij te vragen om mijn roze driehoek niet mee te nemen naar Luzern. Deze vraag is me gelukkig niet gesteld. Ik heb in mijn roeitijd mooie overwinningen geboekt, maar de echt grote successen zijn uitgebleven. Zowel in 1980 als in 1984 zat ik in een vier in de pre-olympische selectie, maar bij beide edities zijn we niet uitgezonden. Ik denk dat dit ook kwam doordat ik nooit een roeier ‘no matter what’ ben geweest. Ik heb de sfeer in de ploeg ook altijd belangrijk gevonden.”

Gay Games en GUTS

“In 1998 werden de Gay Games in Amsterdam georganiseerd. Ik heb toen de roeiwedstrijden mede-georganiseerd. Dat was een enorme klus, mede door het open karakter van de wedstrijd. Vooraf hadden we geen idee van het niveau van de deelnemers. Het is heel belangrijk dat er geen restricties zijn om je in te schrijven. Die inschrijving kon niet via nationale bonden lopen, in veel landen kun je niet openlijk voor je homoseksualiteit uitkomen, zoals onlangs ook weer overduidelijk is gebleken. Ik heb zelf ook deelgenomen en we hadden een Nederlandse ploeg gevormd en werden bij Willem III met open armen ontvangen. De race wonnen we met overmacht en de zoenfoto is een dierbare herinnering hieraan.”

Perrée is op dit moment directeur en bestuurslid van GUTS, Gay Union Through Sports. GUTS adviseert sportbonden en -verenigingen over hoe ze kunnen omgaan met homoseksualiteit. Er is nog even sprake van geweest dat hij als directeur van GUTS naar Sotsji zou gaan met een delegatie om homorechten onder de aandacht te brengen. Dit was niet haalbaar. “Maar ik zag mezelf al zitten in de regeringsjet, grappend met Mark Rutte en Willem Alexander!”

En Perrée roeit nog steeds. “Met drie andere homootjes in een fijn homootje”.

Het sprookje

- column door

Govert Viergever

Ik heb lang getwijfeld of ik dit ooit verder zou vertellen, want het is een vorm van vloeken in de Varsity-kerk en ik snij mezelf er ook behoorlijk mee in de vingers. We laten ons namelijk collectief voor het lapje houden. Demagogen doen ons geloven dat Houten heilige grond is en de Varsity voor godenzonen. Daar hoort een bijna religieuze propaganda bij, inclusief een heel pamflet gevuld met lofzangen en heldenverering dat u nu in uw handen houdt. ‘Over de Varsity niets dan goeds’ is het onverbiddelijke motto.

Het is tijd voor nuance. Op het gevaar af dat ik word neergezet als corporale klokkenluider, als vijand van het Ware Geloof en verbannen word naar een verafgelegen Knorrenland, wil ik de volgende ontboezemingen kwijt. Ik heb de Varsity en de Oude Vier met plezier geroeid en met plezier gewonnen en zal dat dit jaar wederom doen, maar ik ben meer onder de indruk van de festiviteiten eromheen dan van het sportieve element. Dat stelt namelijk niet veel voor.

Voor dit soort relativerende tegengeluiden is echter onder gelovigen geen gehoor. Het enige gemor komt uit de niet-corporale hoek en wordt daardoor stevast afgedaan als ‘het zijn zeker weer de knorren die lopen te morren’. Nu hoor je het eens van een ander.

- Qua roeien is het niveau al jaren schrikbarend laag. Er is meestal één ploeg met een aantal sterren die de rest van het veld aanveegt. Van tevoren is de uitslag met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid te voorspellen. Spannend? Nauwelijks, of het moest zijn dat in het achterveld Aegir Gyas verslaat of Argo de kant in stuurt.

- Drie kilometer. Welke roeiwedstrijd op aarde is drie kilometer? En in de vier-met? De FISA heeft niet voor niets de vier-met afgeschaft op wereldniveau, niemand roeit er meer in. Als je goed bent over drie kilometer in de vier-met, heb je daar dus niks aan,

want je zal je opgedane ervaring nooit op hoog niveau kunnen gebruiken.

- De timing is zacht gezegd ‘sub-optimaal’. Twee weken voor het NK wil je niet drie kilometer hard roeien in een boot, met een ploeg waarmee je toch niet gaat starten op het NK. Ook zou het een studentenwedstrijd zijn. Maar het feit dat je nog mag starten als je al een jaar niet meer ingeschreven staat spreekt dat tegen, om over het aantal behaalde studiepunten van de deelnemers nog maar te zwijgen.

- Daarnaast is van een avond comazuipen tijdens de rituele kroegjool nog nooit iemand harder gaan roeien, sterker nog meestal breekt er iemand wat. De jool is altijd zeer gemakkelijk, maar episch wordt het bij Nereus nauwelijks meer, wat dat betreft gun ik een vereniging als Aegir of Triton eerder een overwinning.

- Tot slot nog dit: de Varsity winnen zou je eeuwige roem verschaffen. Mijn reet. Dirk Uittenbogaard werd nadat hij al twee keer de Varsity had gewonnen, tijdens de kennismakingstijd nog aangesproken door iemand van de Afroecommissie: “Hé, jij bent lang, je moet gaan wedstrijdroeien!”

Toegegeven, de laatste twee punten hebben ermee te maken dat Nereus al vaak heeft gewonnen. Daardoor is er sprake van devaluatie van het Varsity-goud. Daar kan de Varsity niets aan doen. Maar dat de race der Oude Vieren qua roeien en als serieuze wedstrijd niet zo veel voorstelt, is bijna niet te ontkennen. Je kan je afvragen waarom dit nooit is veranderd. Kennelijk heeft de honderdjarige propaganda waarmee iedere eerstejaars al gek gemaakt wordt, blijvend effect. Zo werkt het in alle verenigingen en daarom houden we van de Varsity en beschermen we de race der Oude Vieren. Net als we in Nederland het koningshuis nog steeds omarmen en beschermen. Daarvoor geldt hetzelfde: als je er een slecht woord over zegt ben je bijna een landverrader, een azijnpissende republikein. Ik heb niks tegen het

koningshuis en ook eigenlijk niks tegen de Varsity, sterker nog, ik schreeuw wanneer ik kan zo hard mogelijk ‘Nereus wint de Varsity’. Maar het blijft poppenkast, grappige folklore.

We moeten ons niet wijs laten maken dat het winnen van de Varsity het hoogst haalbare is, of een uitzonderlijke prestatie. Op Nereus traint de Oude Vier misschien tien keer van tevoren en dan winnen ze alsnog. En eigenlijk is de enige reden dat je als Nereïd nog de Varsity wil winnen, dat je er zonder overwinning niet

echt bij hoort. Boaz Meylink zegt het zelfs in de officiële uitnodiging van de Varsity: “In Nederland is je roeicarrière pas geslaagd als je de Varsity hebt gewonnen.”

Natuurlijk is het idee heel romantisch en zijn de beleving en het hele toneelstuk na het winnen speciaal en onvergetelijk. Je wil het meemaken, liefst meer dan eens. In die zin: Leve de traditie. Maar oprecht blijven geloven in de sportieve grootsheid van de Varsity, is naïef. Als kind wilde ik in Sinterklaas blijven geloven, gewoon omdat het een mooi feest is en omdat je cadeautjes krijgt. De meesten van ons willen om dezelfde redenen blijven geloven in het sprookje dat de Varsity heet. En leven daarmee nog lang en gelukkig...

Govert Viergever is roeier van de Holland Acht, columnist bij de website RoeiNed en won in 2012 voor Nereus de Varsity. Dit jaar doet hij weer mee.

Gyas

- het succes van de geitenwollensokken

In misschien wel de mooiste Albert Heijn van Nederland, aan het Groningse Akerkhof, leegt het meisje voor mij haar mandje op de lopende band: het mandje bevat slechts een zakje met gesneden wortel. Op de rug van haar jas staat ‘Lichte Dames 2014 – Gyas Groningen’. Als ik een kwartier

later het botenhuis van de A.G.S.R. betreed, worden de laatste plassen bier van het feest van de voorgaande avond het Hoornsdiep in geveegd: de jaarlijkse Gyas-Hunze-race was wegens de wind afgelast, maar het feest scheen desondanks legendarisch te zijn geweest.

Maar nu is het geen tijd voor bier en polonaise en het meisje van de supermarkt schiet meteen de kledkamer in, want zo meteen ligt het Hoornsdiep vol boten voor een Groningse oefenderby: een week voor de Winterwedstrijden treffen de eerstejaars van Aegir en Gyas elkaar om nog even twee keer drie kilometer te sparren.

Winst eerstejaarsklassement

Op weg naar de start spreek ik met Pieter Buisman, de coach van de zware eerstejaars: het is natuurlijk prachtig om het huzarenstukje van vorig jaar te herhalen, toen de zware eerstejaars voor het eerst in de Gyas-geschiedenis het felbegeerde klassement wist te winnen, maar Gyas kent slechts één doel, en dat is internationaal succes. En a-motorische beren leren roeien kost nu eenmaal meer tijd dan een enkel seizoen.

Doorstroom dankzij Emke

Het gaat goed met Gyas: dankzij een explosie van eerstejaars tikt de ledenteller bijna de duizend aan en is daarmee bijna de grootste studentenroeivereniging van Nederland. Maar ook de sportieve

prestaties groeien mee. Vooral de zware sectie maakt indruk: naast de winst van het eerstejaarsklassement van vorig jaar, zitten ten tijde van dit schrijven twee derdejaars roeiers in Australië om mee te selecteren voor een plekje in de Holland Acht. Volgens Buisman is dit succes grotendeels te danken aan de verdiensten van Mark Emke: de huidige bondscoach was afgelopen jaren coach van het Groningse Talentcentrum en heeft bovendien vele coaches geschoold. Dankzij zijn inzet krijgen de kersverse eerstejaars nu een fatsoenlijke haal aangeleerd, waarmee ze ook nog eens zonder al te veel problemen kunnen doorstromen naar de bondsselecties.

Hekel aan Nereus

En het eeuwige doel om correcte stadsgenoot Aegir het leven zuur te maken? Daar is op Gyas niemand echt meer mee bezig. Buisman: “Ik heb een veel grotere hekel aan Nereus. Die moeten nodig weer eens op hun plek worden gezet en als we met hulp van Aegir een sterke Groningse vuist kunnen ballen, dan moet dat maar.” Het lijkt alsof opperoeier van Gyas, Rogier Blink, spreekt. Ondertus-

sen zijn op het vlot de Aegir-coaches tijdens het wachten op hun ploeg druk bezig met opscheppen wie vorige maand de hoogste bierrekening had. “Ze zouden wel wat meer met roeien bezig moeten zijn in plaats van zelfprofilering” laat Buisman toch enigszins kritisch weten.

Geitenwollensokkenclub

Langs het kanaal vormt zich een bonte stoet coaches, toeschouwers en een enkele verdwaalde ouder. Alle Aegir-ploegen zijn na een half uurtje wachten gearriveerd en de strijd op het water kan beginnen: vol enthousiasme en niet geremd door een overschot aan druk onder water beuken de eerstejaars, die wat omvang en lengte betreft wederom imposant om te zien zijn, tegen de wind die rijkelijk waait over de Groningse vlakte richting de eindstreep. De coaches zijn niet tevreden: slechts één seconde sneller dan Aegir. Volgende week wordt er toch wel een beetje meer verwacht. Een week later blijkt echter dat de rode stadsconcurrent verrassend de Winterwedstrijden weet te winnen, terwijl Gyas niet verder komt dan een twaalfde plek.

De eerstejaars zware acht van Gyas roeit op de Holland Beker van 2012 naar een razendsnelle tijd van 5:48.49 - Beeld door Merijn Soeters

Govert Viergever wint de Varsity van 2012 en gaat helemaal op in het sprookje. - Beeld door Merijn Soeters

Skadi

Unieke familiegeschiedenis bij winst Skadi

- interview met Ernst Jan en Reinier Spillenaar Bilgen

Hoe bijzonder zaken in de roeiwereld soms met elkaar verweven raken, blijkt wel uit het verhaal van de familie Spillenaar Bilgen. Rotterdam is het decor voor een familiegeschiedenis die haar oorsprong heeft in het jaar 1914. Wat is er mooier dan een verhaal te starten bij het honderdjarig jubileum van een Varsity-overwinning?

In 1914 won Marinus Spillenaar Bilgen (tweede van rechts) voor Laga de Varsity. Zijn ploeggenoot NSBer Meindert Rost van Tonningen (helemaal rechts) kon of wilde niet voorkomen dat hij in 1944 werd gefusilleerd in kamp Vught. - Beeld archief familie Spillenaar Bilgen

Achter de deur van een ogenschijnlijk normale woning in Delfshaven, Rotterdam, gaan meerdere verdiepingen van Skadi-roeiërs schuil. 'Elyson tzt', dat voor het eerst door Skadianen werd 'ingenomen' in 1981, is uitgegroeid tot volwaardig verenigingshuis met eigen mores en een café als uitvalsbasis om de hoek. Dit alles op zo'n vijftig meter afstand van het water van de Schie.

Zelfde huis

Toen Reinier Spillenaar Bilgen een paar jaar geleden zijn intrek nam in één van de kamers in dit Skadi-huis, besepte hij niet meteen dat er familiegeschiedenis op te rakelen viel. Pas toen hij een blik wierp op de verzameling foto's van oud-huisgenoten en de blikkenlijst, begon er iets te dagen. Reinier: "Mijn vader bleek de straat te herkennen: zijn broer was één van de eerste Skadi-bewoners van dit huis geweest." En ook geen onverdienstelijk roeier

overigens. Eind jaren '70 waren de broers Spillenaar Bilgen beide actief als wedstrijdroeier. Ernst Jan, Reiniers vader, was aanvankelijk een hockeyer, maar wilde naar eigen zeggen liever iets doen waar hij echt goed in kon worden. "Roeien was toen nog een sport waarbij je in theorie binnen vier jaar de wereldtop kon halen" vertelt Ernst Jan. Hij besloot zijn broer Marinus achterna te gaan bij roeivereniging Skadi. En met succes: Ernst Jan schopte het tot de Oude Vier, al was het optreden in Houten op zichzelf ietwat teleurstellend.

Unieke familiegeschiedenis

Het roeien was de familie niet vreemd, maar echt succes was er niet meer behaald sinds 1914. Indertijd kwam grootvader Marinus Spillenaar Bilgen namens Laga uit op het hoofdnummer van de Varsity. En nog belangrijker: hij won. Marinus, de overgrootvader van Reinier, vond helaas in 1944 de dood als gevolg

van zijn betrokkenheid bij het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Zijn prestatie als roeier, maar ook het trieste verhaal van zijn veel te vroege overlijden, zouden als een rode draad door de familiegeschiedenis blijven lopen, dat nog steeds relevant blijkt te zijn.

Hoe mooi het zou zijn als zijn achterkleinzoon Reinier precies honderd jaar later opnieuw de Varsity zou winnen? Ook Reinier zelf is zich bewust van deze historie. Het levert extra motivatie op, maar ook lichte druk. Vorig jaar al, tijdens zijn eerste optreden in de Oude Vier, merkte hij iets op wat hem tot dan toe onbekend was: zenuwen. "Het is totaal anders dan normaal op de Bosbaan of zelfs op het SB-WK (WK onder 23 jaar, red.). Er komt een muur van lawaai op je af, het is een hele bijzondere ervaring." De zenuwen speelden hem en zijn ploeggenoten echter geen parten; Skadi bleef als outsider lang in de buurt van Triton en ein-

Reinier bleek in hetzelfde huis te wonen als zijn oom. Maar het was zijn vader Ernst Jan die in 1982 ook de Varsity roeide. - Beeld door Susanne Dallinga

digde zeer verdienstelijk als derde. Volgens Reinier was dit het gevolg van een goeie klik tussen de vier roeiers; allen waren technische, relatief kleine roeiers die zich makkelijk aanpassen. "Dan roei je zo weg."

Geen succes voor Ernst Jan

In tegenstelling tot Reiniers optreden vorig jaar, was Skadi's Oude Vier voor 1982 niet in staat tot een verrassende klassering. Een invaller – Hans Lycklama voor de geblesseerde Karel Parre – op de slagpositie en een ongelukkige positie in de eerste bocht, zorgden ervoor dat Skadi geen potten kon breken. "Er waren toen nog helemaal geen vaste banen; je kon dus met gemak een andere ploeg afsnijden in de bocht en dat gebeurde dan ook vaak. Wat dat betreft zou je kunnen zeggen dat het nu allemaal wat eerlijker is." Toch zijn

Kansen Skadi dit jaar

Maakt Skadi kans in 2014? Gekscherend: "Ik heb van begin af aan gezegd dat ik wilde wedstrijdroeien om in 2014 de Varsity te kunnen winnen. Toch vanwege de historie, inderdaad." Reinier liet afgelopen jaar samen met zijn maatje Jasper Tissen zien dat hij niet onder doet voor de top; op de SB-WK in Linz voeren zij twee keer de vierde tijd overall, maar moesten als gevolg van een ongelukkige loting genoeg nemen met een plek in de B-finale. Terloops meldt vader Ernst Jan dat hij indertijd een betere prestatie (2e) leverde op een vergelijkbaar toernooi. Meteen geeft hij toe dat dit wel gebeurde in een deelnemersveld van vijf. Geen opmerkelijk verschil, gezien de groei van de roeisport in de afgelopen decennia. De wereldtop halen in vier jaar is, uitzonderingen

daargelaten, (nog) moeilijker geworden. In plaats daarvan wordt er eerder begonnen met (jeugd)roeien, of langer doorgegaan, waardoor een studie op de lange baan wordt gezet. Zowel Ernst Jan als Reinier koos voor een studie geneeskunde, waardoor vroeger of later de co-schappen om de hoek komen kijken. Voor Ernst Jan was dit het moment om (in 1980 te stoppen met wedstrijdroeien. Op de Varsity kwam hij nooit meer, totdat Reinier vorig jaar in de Oude Vier plaats mocht nemen. Samen met zijn vrouw Karin bezoekt hij zo veel mogelijk wedstrijden: "We hebben inmiddels maar een fietsendrager aangeschaft."

Sport of studie

En Reinier? Hij kan nog even doorroeien voordat zijn co-schappen beginnen. Bovendien heeft hij een topsport-status ontvangen dankzij zijn deelname aan het SB-WK, wat iets meer vrijheid geeft voor het indelen van zijn studie. "De discipline van de topsport helpt je ook op andere gebieden", denkt zijn vader. "Als specialist neem ik regelmatig sollicitaties af; ik heb liever iemand die zich ook buiten zijn studie heeft georiënteerd. Wedstrijdroeien is naar mijn mening nog steeds een meerwaarde voor je maatschappelijke carrière." Reinier knikt: "Er zijn ook best veel ploeggenoten die nog 'nominaal' lopen. Het kan dus wel, al is het met tien tot twaalf keer trainen wel erg lastig."

Eén van die trainingen is het 'Oude Acht-project' op zondag, waaruit in eerste instantie de 'Oude Acht' van Skadi wordt gevormd, maar ook al wordt gekeken naar de ideale Oude Vier. "Het is niet zo dat we het hele jaar al bezig zijn voor de Oude Vier, zoals bij sommige andere verenigingen wel gebeurt. Maar doordat we veel doorwisselen stap je uiteindelijk wel makkelijker met elkaar in een vier." Op 6 april zal hij, zijn overgrootvader indachtig, opnieuw een gooi doen naar eeuwige roem.

De Oude Vier van Skadi in 1982. V.l.n.r.: Karel Parre, Jan Bezemer, Kees Voskuil en Ernst Jan Spillenaar Bilgen. - Beeld archief Spillenaar Bilgen

Laga

“WK goede gelegenheid om voor Varsity te trainen”

- interview met Rody Rijnders

Terwijl op Laga's oud-ledendag de eerstejaars zware en licht acht strijden voor de titel 'Jonghe Acht', zit ik binnen met Rody Rijnders. Stuur, Varsitywinnaar en het levende bewijs van de stelling 'Laga de stoutste'.

Hij vertelt over zijn Delftse stuur- en studententijd: “Ik wilde helemaal niet sturen toen ik in Delft aankwam. Ik kwam net over uit Amerika en het leven op de sociëteit beviel me uitstekend. Pas in mijn tweede jaar, het was toen 1960, werd ik in een boot geplaatst. De overnaadse twee. Het was een ploeg die door Laga was uitgekotst en niemand verwachtte er wat van. Uiteraard sleepten wij dat blik binnen!”

Problemen met vrouwen

Dit kunstje wordt de jaren erna nog een paar keer herhaald en Rody gaat helemaal op in het sturen. Zelfs de Spelen van 1964 in Tokyo lonken, maar met de studie vlot het intussen wat minder en door het gebrek aan een propedeusediploma kan de dienstplicht niet meer ontlopen worden. Rody wordt commandant en tijdens de beruchte winter van Jan Paping rijdt hij rond in een tank. “Daar heb ik geleerd hoe je roeiers op een militaire manier africht.” Het sturen ligt zo goed als stil en als het jaar daarna liefdesproblemen ontstaan, ziet hij Tokyo aan zijn neus voorbij gaan. “Ja, met de vrouwen ging dat toch anders dan nu. Ze waren gewoon niet aanwezig in Delft, dus ging je maar op zoek naar de dochter van de hospita of dat nichtje van een clubgenoot. Ook al die zaken als voorbehoedsmiddelen hadden we niet. Na menig lustrum moest je halsoverkop opdraven bij bruiloften omdat er kinderen aan zaten te komen. Daar zijn we bij Laga nogal wat goeie roeiers door kwijtgeraakt.”

door Thomas Frederikse

Rody Rijnders (helemaal links), Herman Suselbeek en Hadriaan van Nes (rechts) op de Bosbaan. - Beeld uit archief Laga

Vier-met boven alles

Later wordt het stuurtoew weer opgepakt en de successen blijven niet uit. Onder leiding van coach Vaandrager, de uitvinder van de coachvergadering op de sociëteit en met Winter en Van Nes wordt in 1966 de NK-titel binnengehaald, evenals een bronzen medaille op het EK. Een jaar later studeren Vaandrager en Winter af en neemt Koos Bazuin het coachen over. Herman Suselbeek (Suus) nam plek in de twee, samen met Hadriaan van Nes (Ha). “We wonnen dat jaar alles, met drie NK-titels, twee keer goud in Luzern en als kers

Lex Winter (links), Hadriaan van Nes en stuurman Rijnders (rechts) winnen het NK in 1965. - Beeld uit archief Laga

op de taart goud op de Noord-Amerikaanse kampioenschappen in Canada. Daardoor mochten we in de twee-met naar het EK in Vichy. Maar daar hadden we geen zin in want we wilden in de vier-met. Dan wonnen we misschien geen gouden medaille, maar konden we mooi trainen voor de Varsity. De bond vond dat niet leuk, maar met een grote bek hebben we dat toen opgelost en kon de vier naar Frankrijk afreizen.”

Gevangenis van Vichy

Zijn donkere ogen beginnen te twinkelen. “In Vichy is het allemaal een beetje uit de hand gelopen. We gingen daar zonder de druk van de favorietenrol heen, maar we hadden wel een ander belangrijk doel: trainen voor de Varsity, want die gingen we winnen het jaar daarop! En zo'n Europees kampioenschap is natuurlijk ideaal als oefening voor de grote wedstrijd. 's Avonds in het centrum was er gedonder en mijn hulpjes Victor Mullink en Poul de Haan belandden in de cel. Ik naar het politiebureau met een Monopolykaartje 'Carte Sortie de Prison' in mijn hand. Maar de bewaker kon er helemaal niet om lachen en dat werd dus rennen. De dag erna kon Ha zijn bek weer eens niet houden en zette het op een schelden tegen een of andere Zwitserse bobo. (Laga's Eeuwboek verkapt dat het om de zin 'Du hast damit kein Hohl zu machen. Adieu verdammter Schwein!' ging (red). Het leverde hem een half jaar schorsing op. Gelukkig mocht hij wel het toernooi uitvaren.”

Franse Missen in het water

“Ivan Vanier, de bondscoach, was een man die niet at, maar wel veel dronk. Samen met hem en een grote fles oude Bokma bekeken we de herkansing van de achten. Op het podium liepen twee schaarsgeklede schone dames, en Njords Udo Suermondt, die daar als official aanwezig was, riep naar mij: “Die meiden aan de kant, die horen daar niet!” En hij had gelijk, want die vrouwen in bikini's, dat had natuurlijk niets met roeien te maken. Die fles jenever had ondertussen zijn uitwerking op mij en ik besloot deze situatie niet te laten voortduren, rende naar de twee dames toe en voor ik het wist lagen ze in het water. Het bleek te gaan om de kersverse Miss Parijs en Miss Frankrijk en alles was live te zien op televisie. Bij het eerste vlot haalde ik de dames zelf uit het water, maar het kwaad was al geschied: alle make-up uitgelopen,

Laga wint de omstreden Varsity in 1968. - Beeld uit archief Laga

interview Rody Rijnders

haar helemaal in de weer en de meisjes vol tranen. Later spanden ze nog een rechtszaak aan, maar toen was ik weer terug hier in Nederland. We werden overigens vierde, veel beter dan we onszelf vooraf hadden inschat. Misschien was het wel de lol die we altijd hadden, waardoor we zo hard voeren.”

“Ons roeien van '68 was magistraal”

Na de Europese kampioenschappen lonkt de Varsity. De editie van 1968 is misschien wel de meest besproken, door de vermeende valse start, die al dan niet bewust, niet gezien werd door de al eerder genoemde kamprechter Suermondt. “Later heb ik nog wel eens met zijn dochter gevreeën.” Opnieuw een twinkeling in zijn ogen. “We hadden een duidelijke afspraak, Ha zat op slag en hij bepaalde wanneer we zouden gaan, dus ik heb daar weinig van meegekregen. Maar ons roeien was magistraal, dus ook zonder valse start waren die Amsterdammers kansloos. “Het feest was legendarisch: heel Delft was rood geschilderd, er werd 4000 liter bier geconsumeerd evenals een kelder vol champagne. Sfeerverhogend waren ook de Canadese commandanten uit de oorlog, die ter ere van Bevrijdingsdag in Delft waren en ook een feestje wilden meepakken.”

Zilver in Mexico voelt als verliezen

Na de winst op de Varsity naderen de Olympische spelen in Mexico: Laga's Oude Twee met Suus, Ha en Rody mocht 's lands eer gaan verdedigen. “Wel waren er weer eens wat problemen op het thuisfront, want vlak voordat ik naar Mexico zou vertrekken kwam er een kind, en ja, daar moest natuurlijk wel voor gezorgd worden. Twee weken later heb ik toch het vliegtuig gepakt richting het olympisch circus. Maar toen werd Suus ziek: het spoot er aan alle kanten uit! En dan houd je het geen 2000 meter voor: vlak voor de finish, na een wedstrijd te hebben voorgelegen werden we voorbijgevaaren. En dan voelt zo'n zilveren medaille wel als verliezen. Echt verliezen!”

Winst in Henley

Een jaartje later wordt er weer eens een avond hard gedronken. “Ik wil bo- venaan de blikkenlijst komen te staan!” roept Rijnders. Er zou met de oude mannen nog drie keer in de gestuurde vier worden gestart: het Argolustrum, de ARB en Henley. “We schreven een mooie brief aan de organisatie van Henley en prompt kregen we antwoord: ze waren daar zo onder de indruk van ons dat we meteen geplaatst werden voor de halve finale. We voeren tegen het Amerikaanse Trinity Dartford en die waren verdomde fanatiek. Vlak na de start sloeg boeg Lambrechtsen een enorme snoek, zijn dol schoot open en de boot lag stil. Van Nes, niet verstoken van enig temperament, zette het op een schelden, maar ik riep: ‘HA HOUD JE SMOEL! We zijn hier verdomme niet voor niks gekomen!’ We deden een herstart, maar het gat met de Amerikanen was toch al aardig groot geworden. We zetten het op een jagen en halverwege lagen we weer bij elkaar. Dat was leuk! ‘Easily’. In de finale tegen de Nieuw-Zeelanders met meerdere olympiërs aan boord, dat was andere koek dan de Amerikanen. Die wedstrijd was behoorlijk spannend, maar we trokken uiteraard aan het langste eind. Ja, het was misschien wel weer de lol die we altijd hadden waardoor we steeds zo hard voeren!”

Hier en daar een wild idee

- interview met Tjeerd van Wimersma Greidanus

Op 16 mei 1961 won Argo voor het eerst en voor het laatst een ongedeeld gouden blik op de Varsity. Een verbaasde toeschouwer aanschouwde diezelfde dag hoe een uitgelaten supportersschare Jutphaas verliet. Die supportersschare vertrok juichend richting Utrecht in de wetenschap dat Triton voor het eerst in vier jaar niet als laatste, maar als voorlaatste was geëindigd in het Hoofdnummer. De toeschouwer toog hoofdschuddend naar Amsterdam, vast voornemens om deze bijkans olympische gedachte uit de vezels van zijn oude vereniging te verbannen. En zo geschiedde. Ervan overtuigd dat een gerespecteerde KNSRB-vereniging niet blij mag zijn met enkele feit geen laatste geworden te zijn, nam erelid Dik Willebrand het technisch beleid bij de donkerblauwen over en realiseerde in een korte periode een cultuurverandering.

Entree Van Wimersma Greidanus
Tjeerd van Wimersma Greidanus had op dat moment reeds de brui aan zijn actieve roeileven gegeven. Als praeses van Triton bestierde hij de vereniging gedurende pakweg het eerste jaar van Willebrands interventie. Volgens Van Wimersma Greidanus werd door Willebrand een einde gemaakt aan een periode waarin de carrière van een roeier vooral werd bepaald door zijn status en vriendjes op de sociëteit. “Willebrand is op de achtergrond coaches gaan adviseren en helpen. Het bestuur werd de facto monddood gemaakt.” Als lid van verdienste van Nereus had Willebrand goede contacten met Jan Willem Pennink, coach van de Amsterdamse toproeiers. “Willebrand heeft toen geregeld dat de Nereusroeiers een weekeinde kwamen roeien op Triton.” Voor de Utrechtse sporters was dit een openbaring. “De coach kan wel proberen vanaf de kant alles duidelijk te maken, maar als je het niet voelt werkt het niet.” Het eerste wapenfeit van de nieuwe aanpak was de overwinning in de eerste divisie van de Head van 1962. Van Wimersma Greidanus zou vervolgens als coach de Varsity in 1964 winnen. Een jaar later werd hij tot erelid benoemd.

Olympische Spelen
Deze lauwering heeft er niet toe geleid dat Van Wimersma Greidanus verzadigd raakte binnen de roeisport. Mede dankzij Willebrand vervulde het kersverse erelid diverse functies binnen de nationale roeibond, onder meer in de technische commissie en het bestuur. In 1968 ging Van Wimersma Greidanus als chef van de roeiequipe naar de Olympische Spelen in Mexico. Een toernooi dat voor de Tritonvier die zich hiervoor had weten te kwalificeren, teleurstellend verliep. Niettegenstaande de gouden en twee zilveren medailles die Nederland bij het roeien bemachtigde, verzuchtte Van Wimersma Greidanus destijds nooit meer op het water in Xochimilco te willen uitkomen. “Roeien op deze hoogte is gewoon onverantwoord”.

Chef de mission
Om tijd te kunnen wijden aan zijn promotie-onderzoek naar steroïden en peptiden trad van Wimersma Greidanus terug uit het bestuur van de roeibond. Begin jaren tachtig werd hij niettemin benaderd door Udo Suermondt, destijds secretaris-penningmeester van het NOC, met de vraag chef de mission te worden van de Nederlandse afvaardiging naar de Olympische Spelen. In die functie heeft Van Wimersma Greidanus in 1984 twee Olympische Spelen meegemaakt: de winterspelen in Sarajevo en de zomerspelen in Los Angeles. Ongevraagd memoreert Van Wimersma Greidanus dat ook een ander oud-Tritonlid chef de mission is geweest: Wim Cornelis. Nadat Cornelis van 1981 tot en met 1985 in het bestuur van het NOC had gefungeerd, ruidde hij van positie met Van Wimersma Greidanus. Beide sportbonzen kenden elkaar al sinds de lagere school bij het Wilhelminapark in Utrecht.

Boycot onwenselijk
Gezien de actualiteit komt de verhouding tussen politiek en sport aan de orde, ook vanwege de boycot van de Olympische Spelen in Los Angeles door enkele toenmalige Oostbloklanden. Van Wi-

mersma Greidanus is duidelijk. “Je kunt mensen die jarenlang hebben getraind voor een sportprestatie niet zeggen: blijf maar thuis. Je mag de sporter zelf daar niet mee belasten.” Ook de sporter mag volgens hem het sportieve platform niet gebruiken voor politieke statements. “Je moet sport en politiek niet vermengen.”

Roeien bij een gezelligheidsvereniging
Begin jaren tachtig werd Willebrand benoemd tot erepraeses van Triton. Vorig jaar, tijdens de 133ste dies van de Triton werd bezegeld dat Van

constateert hij dat Triton de goede kant op gaat. Geen gezelligheidsvereniging waar men toevallig gerwijs kan roeien, maar een gezelligheidsvereniging waarin het roeien toch wel een erg belangrijke plaats inneemt. “Er roeien meer mensen op het ogenblik dan een aantal jaar terug. Ik heb het beleidsplan van het huidige bestuur ingezien en ik moet zeggen dat de vereniging er gezond uitziet. En ook de resultaten zijn goed. Ja, die Varsity wil maar niet lukken. Maarja, iedereen denkt dat als je goed roeit je ‘m vast wel een keer wint, maar zo werkt dat nog steeds niet.”

Wimersma Greidanus de inmiddels overleden Willebrand als erepraeses opvolgt. Hoewel de kersverse erepraeses vanzelfsprekend hart voor de vereniging heeft, lijkt roeiaccommodatie de Driewerf maar weinig op de oude loods die hij gewend is. “Ik kwam natuurlijk nog regelmatig op Triton, want mijn woonplaats Nieuwegein was daar niet zo ver vandaan, maar ik voelde mij er nooit echt thuis omdat het er natuurlijk zo anders is dan in mijn eigen tijd. Daar moest ik toch een beetje aan wennen. Wat mij opviel was dat het verworpen was tot een gezelligheidsvereniging waar je toevallig gerwijs ook kunt roeien.” Op de oude loods in Oog in Al, waar Van Wimersma Greidanus zijn studentenroeicarrière doorbracht, werd alleen maar geroeid. Een vijftigtal corpsleden kwam er geregeld om te roeien en dat was het dan ook. Iedereen kende elkaar. Tegenwoordig is er een massale hoeveelheid mensen aanwezig die elkaar minder goed kennen en waarvan lang niet iedereen roeit. “Je krijgt hierdoor het gevoel dat roeien een beetje een bijzaak wordt” verklaart de erepraeses.

Triton verandert
“Maar mijn mening over Triton is zich aan het wijzigen.” Nu Van Wimersma Greidanus meer betrokken raakt bij Triton en de plannen van het bestuur,

De taak van een erepraeses
Van Wimersma Greidanus omschrijft zijn taak als die van een raadgever. Passief, maar toch waakzaam. “Ik wil geen controleur van de vereniging zijn. Dat vind ik ook mijn taak niet. Het enige dat ik hoop is dat het een bloeiende vereniging is die zich bezighoudt met het aantrekken van coaches en roeiers en daardoor uiteindelijk ook succes heeft.” De honorair voorzitter trekt een parallel met de jaren zestig. Destijds gebruikte Willebrand zijn netwerk met als resultaat dat de roeiers de blauwe wimpel mee naar Utrecht konden nemen. “Dat heeft Willebrand voor elkaar gebokst door de contacten die hij had, in dit geval op Nereus. Zo kan een erelid werken als hij goede contacten heeft.” (Het toeval wil dat er ook nu – niet vanwege de contacten van Van Wimersma Greidanus overigens – een van Nereus afkomstige hoofdcoach is aangesteld.) Een erepraeses zou als het ware een spin in het web kunnen zijn die Triton voorziet van de contacten die het nodig heeft. Maar een echte taakomschrijving bestaat niet. “Ach, een erepraeses kan zelf ongeveer aangeven wat hij denkt dat hij zou kunnen doen. Klaarstaan voor advies is de allereerste taak. Maar ik heb geen beleidsplan. Ik heb überhaupt geen plan. Ik heb hoogstens hier en daar eens een wild idee.”

Tjeerd van Wimersma Greidanus wordt gelijkertijd met de de huldiging van wereldkampioen Kai Hendriks, op 5 oktober 2013 benoemd tot erevoorzitter van de USR Triton. - Beeld Merlijn Soeters

De Head van 1960 met Van Wimersma Greidanus op positie 7. - Beeld archief Van Wimersma Greidanus

Vidar

- Paleis van Stilte en Wraak

Als het winnen van de Race der Oude Vieren om huisvesting en loodsruimte gaat, is één ding duidelijk: Vidar wint de Varsity! En voor wie binnenstapt bij de vernieuwde Tilburgse Studentenroeivereniging is het raadzaam een gids mee te nemen, verdwalen behoort tot de mogelijkheden. Wat zijn de toekomstplannen voor het roeien in midden Brabant en hoe komt Vidar aan zo'n gigantisch onderkomen?

Eerst even wat Noordse mythologie. Vidar is een rustige, op zichzelf levende woudgod. De god van de Stilte, maar ook van de Wraak. Vidar leeft in Vidi of Landwidi, zeg Landwijde. Hier is alles rustig en vredig, dichte struiken, hoog gras. Zijn paleis is van bladeren en bloemen gemaakt. In het wijde land rond de vroegere Heerlijkheid Hilvarenbeek ligt Vidars roeipaleis. Voor een dak van groene takken moet je weliswaar bij de burgerroeivereniging van Tilburg zijn, maar het onderkomen van Vidar ligt als enige studentenroeivereniging van Nederland daadwerkelijk midden in rustige natuur. Geen ondoordringbaar oerwoud, wel in 't bos. Groots als een paleis, maar qua architectuur toch meer industrieel dan van de hand van voorvechters van mens- en milieuvriendelijke bouwwijzen als Hundertwasser en Steiner. +++ Hoekige golfplaten, --- Bloemen en bladeren.

Zuilen

Voetstappen galmen door de hal zodra je binnentreedt. Tien moderne metalen zuilen leiden het oog naar de Watersportbaan. Rechts grote foto's van roeien en Vidar. En een deur naar de oude werkplaats, waar bootslieden na elke geslaagde reparatie met een stevige borrel toosten op een goede hernieuwde vaart. Links een nieuwe betonnen trap naar boven.

Praeses Jeannot Marx laat zijn verenigingsgebouw zien. Waar vroeger roeimachines en drukbanken stonden, is nu een studieruimte aan de waterkant. Marx verontschuldigt zich voor het wat studentikoze karakter van de kamers. "Deze ruimtes zijn vrijgekomen sinds de verbouwing. We moeten ze nog wat inrichten", zegt hij. Vidar is met glasvezelkabels verbonden aan het universiteitsnetwerk. Meteen na de training kan de Tilburgse student herstellend studeren in plaats van tijd verdoen met verplaatsen per fiets. Een tweede, nog grotere 'Chillruimte' vinden we aan de woudekant. Vier grote leren banken, acht bureaus en aan het plafond zo'n spiegelende jaren '80 discobal. Een ruime huiskamer.

Afzien

De grote krachttrainingsruimte omschrijft de voorzitter, die met zijn Vidar zegeviert in hoofdnummer Jonghe Acht tijdens Varsity 126, als "een beetje kaal nog". Tussen de ingelijste foto's, ontvangen bij eerstejaars- en developmentklassementen is Marx niet te herkennen. "Toch wel hoor, kijk, ik zit hier op boeg", zegt de voorzitter van Tilburgs grootste sportvereniging. Twintig Indoorrowers, twee Dynamics en allerlei krachttrainingstools staan klaar voor

ijverige roeiers. Het uitzicht door de glazen pui: de roeibaan, de plaats waar het moet gebeuren. Een volgende trap verbindt de sociale ruimtes met de botenloods. Licht, ruime stellingen, brede gangpaden. Vier roldeuren aan de waterkant, vier aan de achterzijde om de botenwagen gemakkelijk te bereiken. Uren trainen en afzien prima. Maar een paar meter lopen met een boot is ook een Tilburgse roeier niet aan te doen.

Alles is er. Een Borrelkamer. Een grote en een kleine bestuurskamer. Een bestuursbalkon. Marx lacht: "Mochten we een huldiging hebben, dan is de plaats

Vidar

moederen wél hoog op. Alles dient alleen Vidar toe te komen, is de tendens volgens de één. De budgetten dienen ingezet te worden voor de Watersportbaan als geheel, vindt de ander. Oud-leden liggen in de clinch met elkaar. Een voorzitter van Stichting Watersportbaan Tilburg (SWT) stapt op. Een erelid levert zijn status in tijdens de bouw.

De Gemeente Tilburg wordt overgehaald €250.000 op te hoesten, de Provincie Noord-Brabant investeert alleen €500.000 als de gemeente lapt. Vidar praat sinds medio 2008 met de gemeente over realisatie van een topsportlocatie. "Een essentieel onderdeel daarbij is de vraag of Tilburg bereid is om als co-financier een substantiële bijdrage ten behoeve van het project te verlenen" meldt het voorstel over de gift waar de Gemeenteraad op 26 februari 2010 mee instemt. De nieuwe trainingsaccommodatie belooft een "grote positieve bijdrage te leveren aan de uitstraling van Tilburg als studenten- en als (top)sportstad." Tot 2020 wordt gefinancierd via diverse routes. Alleen de SP stemt tegen het plan voor de studentroeiers, er gaat een streep door de aanleg van sportvelden en een kinderboerderij elders in de stad.

2 miljoen

De provincie ziet kansen voor het binnenhalen van landen die zich voorbereiden op de Olympische Spelen in Londen. Op 28 maart 2012 legt erelid Niels van Campen, volgens Vidar de stuwende kracht achter 't project van 2 miljoen van Stichting Landvidi die eigenaar is van verenigingsgebouw en botenloods, de eerste steen. In november wordt de bouw officieel geopend - de sluitingsceremonie in Londen is dan al drie maanden achter de rug. In de agenda van Stichting Watersportbaan Tilburg zien we nog geen landen die de vernieuwde locatie als voorbereiding op de WK in Amsterdam komen bezoeken. In cijfers van SWT is geen groei te ontdekken in bezoekende landen of verenigingen. Vidar, de uitvoerende partij van de kampen, meldt een verdrievoudiging van de bezetting, komende zomer komen Canada en Nieuw-Zeeland trainen in Tilburg.

Bij de Spelen in Londen roeit geen enkele Vidraat. Olympische deelname beperkt zich voorlopig tot de boegpositie in de Nederlandse vrouwen-acht tijdens Atlanta '96. De meest recente hoogtepunten bereiken erelid Joeri Bruschinski en Diederick van den Bouwhuysen in de niet-olympische bootklasse lichte acht. Zij winnen goud op de Rotsee in Luzern en brons bij het WK in 2009. In het AEGON Nationaal Roeiteam zitten alleen jeugdroeiers van buurman TOR. Dat moet anders, oordeelt Vidar. De faciliteiten vormen geen belemmering meer. De plannen evenmin. We lezen in het ontwerpbesluit: bevordering van de breedtesport, roeisport als speerpunt, toproeilocatie. Het gaat over het "ontwikkelen/binnenhalen/behouden" van toptalent in dynamisch Brabant. Het document benadrukt dat de Watersportbaan volgens de roeibond de NOC*NSF B-status heeft. Het document, waar de naam van roeier en waarnemend burgemeester Ivo Opstelten onder staat, meldt: "Bij een beter toegeruste accommodatie openen zich goede mogelijkheden talentvolle jongeren te bereiken die zich op termijn als student in de stad kunnen vestigen. Er is op dit vlak ook sprake van een economische spin-off voor de stad."

Bier

Het college van burgemeester en wethouders van Tilburg vindt het "gelet op de aanwezigheid van TOR en de Kanoclub in het gebied tenslotte van belang dat als voorwaarde bij de financiële ondersteuning wordt opgenomen dat samenwerking met en dientengevolge versterking van de onderhavige watersportinstellingen wordt nagestreefd." De gemeente stelt dat "een gezamenlijke beleidsontwikkeling met Vidar wat talentontwikkeling betreft" met kanoër en burgerroeiers binnen handbereik ligt. Net zoals een willekeurig Universiteitsroeiwedstrijdje in een Vinexwijk soms wat frictie oproept, wandelen student- en burgerroeier niet per se hand in hand. TOR huurt ruimte in het oude gedeelte van het pand om in de winter te kunnen trainen op roeimachines, daar ruikt het zondagochtend vast een keer naar schraal bier. Eénmaal gebruikt de Open Roeivereniging Landvidi's werkplaats om een schip te lakken. Nog voordat de lak droog is, schuurt een Vidraat in dezelfde ruimte riemen. Tja. Lastig. Maar hoe een studentenroeivereniging kan voldoen aan de eis 'inzetten op jeugd'? Alleen wat betreft dat samenwerken met die kanoërs, daar heeft Njordman Opstelten de knorren duidelijk een hakje gezet. Al zal elke studerende Tilburger de inhoud tegenspreken, hoort u ook zijn diepe basstem al? "Vidar is een kanoclub."

ervoor duidelijk." Buiten worden vandaag in de eerste zon van het jaar de consumptiemunten in bakken gesorteerd. De OOCUZ staat voor de deur. Het Heineken NOOC Openings Toernooi brengt 2500 studenten naar het paleis voor het beroemde Tent-met-Paalfeest, om wat te roeien tegen elkaar en om wat huisjes gereed te maken voor renovatie bij buurman Safaripark Beekse Bergen. Aan alles is gedacht. Voor feesten buiten het gebouw loopt onder het terras een bierleiding die uitkomt bij een tappunt.

Botenloods met tap

"Vidar kenmerkt zich door sporten op hoog niveau en mooie feesten", leert het Vidar-bio op Twitter. Overlast bestaat hier niet. "We hebben amper burens", verduidelijkt Marx. Sport en feest komen letterlijk samen in een apart gedeelte van het botenhuis, in het hart van het complex. Vidar presenteert: de botenloods met bar, balkon voor de DJ en verwarming. Een boot kan wel tegen vorst, een feestende Vidraat trekt de kou natuurlijk minder. Twee gestuurde vieren in singels, een coachboot, een wasmachine op een pompwagen, een pallet onaangebroken dozen met gratis exemplaren van Roeien, en losse botenstellingen vullen de ruimte. De boten zijn gebruikt om tot de selectie van de Oude Vier te komen. Voor de wedstrijd bij Schalkwijk is een nieuw schip besteld.

Deze praeses vertegenwoordigt duidelijk de rustige kant van Vidar, in de Edda omschreven als heerser over een herboren aarde. De renaissance van zijn club is verzezen in steen. En het roeien? Marx vertelt dat hij blij is dat de TSR na de nieuwbouw weer aan watersport toekomt. "Van de vijfhonderd leden doen er steeds meer echt aan roeien." Vijftig, vijfenvijftig roeiers vormen de wedstrijdsectie. Honderdvijftig leden nemen deel aan het competitieroeien. Een andere groep vaart puur recreatief. Sjoerd Dijkstra gaat dit jaar de NK-finale in de skiff bereiken. Tien man ("negan man en een vrouw eigenlijk") trainen bij RTC Roeien Brabant, het samenwerkingsverband met Thêta. Tilburg University (die ook €250.000 bijdraagt in de nieuwbouw), Technische Universiteit Eindhoven, provincie Noord-Brabant en Olympisch Netwerk Brabant willen binnen drie jaar roeiers bij WK's en Olympische Spelen. In de Oude Vier zien we dit jaar Wouter Borghs en Wouter Withagen, roeiers die met goede tijden de SB-velden bij de NK Indoor aanvoeren.

In de clinch

Voor wie op zoek is naar een wraakzuchtig aandeel in de persoonlijkheid van de IJslandse God hoeft zeker niet te zoeken bij de mensen die nu aan het roer staan van de vereniging. Tijdens en in de aanloop van de bouw liepen de ge-

In de enorme loods liggen alleen de twee Vieren waarmee geselecteerd wordt voor de Oude Vier van Vidar.

"Niet alleen kunnen boten van alle formaten gestald worden, maar het opslagsysteem kan ook verwijderd worden zodat er in de loods feesten gegeven kunnen worden." - Beeld door Sybrand Treffers

Overzicht Oude Vieren

	Positie	Naam	Gewicht/lengte/leeftijd	Studie	2k PR	Aantal blikken	Opmerk. blikken
NEREUS							
	Stuur	- Tim van de Ende	55 kg / 1.78 m / 24 jaar	Economie en Bedrijfskunde	-	31	
	Slag	- Dirk Uittenbogaard	91 kg / 1.98 m / 23 jaar	Scheikunde	5:59	31	
	3	- Peter van Schie	96 kg / 2.00 m / 26 jaar	Geneeskunde	5:53	37	
	2	- Ruben Knab	100 kg / 1.92 m / 26 jaar	Geneeskunde	5:49	38	
	Boeg	- Govert Viergever	86 kg / 1.85 m / 24 jaar	Sportman. & Ondernemen	5:57	35	

GYAS							
	Stuur	- Linde van Tilburg	48 kg / 1.64 m / 22jaar	Technische Bedrijfskunde	-	14	Kölner Stadtachter
	Slag	- Gerbren Spoelstra	91 kg / 2.08 m / 24 jaar	Biomedische Wetenschappen	5:55	9	EK 2013 Brons M8+, WCIII Luzern 2013 Brons M8+
	3	- Geert Hemminga	90 kg / 2.01 m / 25 jaar	Sportgezondheid/ ALO	5:57	10	Universiade 2013 Brons M8+
	2	- Nanne Sluis	85 kg / 1.94 m / 30 jaar	Economie en Management	6:01	33	FISU 2008 Zilver M8+
	Boeg	- Joris Pijs	74 kg / 1.89 m / 26 jaar	Technische Bedrijfskunde	6:17	5	Luzern 2013 Brons LM4-, WK 2012 Zilver LM2-

SKØLL							
	Stuur	- Sander Döpp	55 kg / 1.71 m / 24 jaar	Medische Natuurwetenschappen	-	10	
	Slag	- Abel Huigsloot	88 kg / 1.90 m / 21 jaar	Informatica	6:25	3	
	3	- Thomas van Til	97 kg / 1.91 m / 22 jaar	Media & Cultuur	6:10	1	
	2	- Tijmen Burggraaf	92 kg / 1.91 m / 22 jaar	Economie	6:22	2	
	Boeg	- Wessel Klijnsma	85 kg / 1.92 m / 21 jaar	Kunstmatige Intelligentie	6:19	1	

AEGIR							
	Stuur	- Paulien Vocking	55 kg / 1.63 m / 25 jaar	International Financial Man.	-	-	
	Slag	- Derk Noordhuis	91 kg / 1.95 m / 26 jaar	Technische Bedrijfskunde	5:59	44	
	3	- Sijmen van Groningen	101 kg / 2.06 m / 21 jaar	International Business	5:57	3	
	2	- Bart Thomson	94 kg / 2.00 m / 23 jaar	Bewegingswetenschappen	6:11	9	
	Boeg	- Menno van Blitterswijk	95 kg / 2.01 m / 24 jaar	Bewegingswetenschappen	6:09	18	

ORCA							
	Stuur	- Kayleigh Polman	50 kg / 1.70 m / 23 jaar	Fysiotherapie wetenschap	-	1	
	Slag	- Djimmer Smits	86 kg / 1.93 m / 23 jaar	Informatica	6:19	9	
	3	- Jort Timmer	87 kg / 1.95 m / 24 jaar	Fysiotherapie	6:08	8	
	2	- Henk Jan Schuijt	98 kg / 1.99 m / 21 jaar	SUMMA	6:01	6	
	Boeg	- Wouter van Bommel	98 kg / 2.03 m / 21 jaar	Social work	6:08	12	

LAGA							
	Stuur	- R.K.P. den Drijver	52 kg / 1.69m / 27 jaar	Lucht- en Ruimtevaarttechniek	-	39	Henley Temple Challenge Cup 2013, brons LM8+ WK Poznan 2009
	Slag	- T. Lengkeek	94kg / 1.96 m / 21 jaar	Werktuigbouwkunde	6:03	14	Henley Temple Challenge Cup 2013
	3	- S.P.A. de Rooij	92 kg / 2.03 m / 21 jaar	Civiele Techniek	6:11	20	Henley Temple Challenge Cup 2013, Eerstejaars klassement 2012
	2	- W.T. Schot	100 kg / 2.03 m / 20 jaar	Maritieme techniek	6:09	5	Platvoetbokaal 2+ NSRF Slotwedstrijden
	Boeg	- J. de Graaf	95 kg / 2.04 m / 22 jaar	Werktuigbouwkunde	6:08	23	Henley Temple Challenge Cup 2013

TRITON							
	Stuur	- Eline Geschiere	55 kg / 1,61 m / 22 jaar	International Tourism Man.	-	-	Stuur Minerva 8+ 2012 / Tromp Boat Races 2014
	Slag	- Kaj Hendriks	97 kg / 1,97 m / 26 jaar	Geneeskunde	5:51	23	WK Goud Chungju 2013, EK Goud Sevilla 2013, Boston 2013
	3	- Bas Boerkoel	89kg / 1,91 m / 23 jaar	Wiskunde	6:16	1	Martini '13
	2	- Tom Bresser	94 kg / 1,99 m / 21 jaar	Biomedische wetenschappen	6:10	1	Martini '13
	Boeg	- Harold Langen	86 kg / 1,87 m / 27 jaar	Wiskunde	5:59	31	Head&Heineken 2009, Head of the Charles 2013

SKADI							
	Stuur	- Kimberley Kamp	50 kg / 1.65 m / 25 jaar	Geneeskunde	-	16	
	Slag	- Thijs van Luijk	84 kg / 1.90 m / 24 jaar	Bouwkunde	6:07	21	
	3	- Hugo van Velzen	88 kg / 1.90 m / 27 jaar	afgestudeerd, V&M	6:08	15	
	2	- Jasper Tissen	87 kg / 1.98 m / 21 jaar	International Business Adm.	6:03	9	
	Boeg	- Reinier Spillenaar Bilgen	83 kg / 1.92 m / 22 jaar	Geneeskunde	6:14	7	

Overzicht Oude Vieren

	Positie	Naam	Gewicht/lengte/leeftijd	Studie	2k PR	Aantal blikken	Opmerk. blikken
PROTEUS-ERETES							
	Stuur	- Vera Corine Terlouw	55 kg / 1,69 m / 21 jaar	Industrieel ontwerpen	-	6	
	Slag	- Maarten van Blokland	94 kg / 2.00 m / 23 jaar	Bouwkunde	6:03	20	
	3	- Vincent Klaassens	99 kg / 2.01 m / 21 jaar	Werktuigbouwkunde	6:01	13	
	2	- Robert van Houten	89 kg / 1.87 m / 21 jaar	Building Technology	6:04	14	
	Boeg	- Matt Meissner	90 kg / 1.95m / 21 jaar	Werktuigbouwkunde	6:08	14	

ARGO							
	Stuur	- Marjolein ter Laak	55 kg / 1.62 m / 23 jaar	Moleculaire levenswetenschappen	-	9	
	Slag	- Kevin Hout	90 kg / 1.94 m / 23 jaar	Aquaculture&marine resource man.	6:16	6	
	3	- Lars Kraak	95 kg / 1.98 m / 26 jaar	Agrotechnologie	6:15	15	
	2	- Leendert Jan de Wilde	75 kg / 1.95 m / 28 jaar	Landgebruiksplanning	6:32	15	
	Boeg	- Rieks de Rink	73 kg / 1.85 m / 23 jaar	Biotechnologie	6:33	9	

VIDAR							
	Stuur	- Liselotte Hagen	58 kg / 1.70 m / 22 jaar	Sociologie	-	3	
	Slag	- Rikus van Groesen	86.9 kg / 1.95 m / 22 jaar	Bedrijfseconomie	6:09	3	
	3	- Wouter Withagen	87 kg / 1.90 m / 22 jaar	Psychologie	5:53	6	
	2	- Wouter Borghs	100 kg / 1.94 m / 22 jaar	Bedrijfseconomie	5:52	4	Nederlands Kampioen Indoorroeien SB 2013
	Boeg	- Florian Kostelijk	90 kg / 1.88 m / 20 jaar	Bedrijfseconomie	6:05	3	

NJORD							
	Stuur	- Loes Coppens	50 kg / 1.65 m / 22 jaar	International Business Law	-	5	
	Slag	- Peter Gründer	86 kg / 1.91m / 21 jaar	Rechtsgeleerdheid	6:12	4	
	3	- Stef Broenink	105 kg / 1,95 m / 23 jaar	Life Sience and Technology	5:44	7	Brons M8+, universiade Kazan 2013
	2	- Floris Röling	98 kg / 2.02 m / 22 jaar	Commerciële Economie	6:06	1	
	Boeg	- Sebastiaan van Kints	70 kg / 1.88 m / 23 jaar	Bouwkunde	6:26	9	

THÊTA							
	Stuur	- Joleen van den Toren	57 kg / 1.66 m / 21 jaar	Bouwkunde	-	-	
	Slag	- Arne Hendriks	75 kg / 1.85 m / 24 jaar	Sports & Wellness	6:24	4	
	3	- Stef Schenkelaars	72 kg / 1.85 m / 21 jaar	Technische Natuurkunde	6:36	1	
	2	- Mark Hulsbos	dik / 1.86 m / 21 jaar	Bouwkunde	6:31	-	Taart bij het NOOC openingstoernooi
	Boeg	- Michiel Bouw	70 kg /1.80 m / 19 jaar	Technische Natuurkunde	6:51	-	

EUROS							
	Stuur	- Marleen Sommers	55 kg / 1.60 m / 21 jaar	Technische Bedrijfskunde	-	2	Leer Ruder Regatta
	Slag	- Sander Peters	85 kg / 1.85 m / 24 jaar	Civiele Techniek	6:25	4	Ringvaart Regatta in baanrecord
	3	- Maarten Schilt	86 kg / 1.90 m	Elektrotechniek	6:20	4	SA 4+ Winterwedstrijden
	2	- Gijsbert van den Engh	82 kg / 1.88 m / 21 jaar	Technische Natuurkunde	6:34	1	Leer Ruder Regatta
	Boeg	- Ernst Kleinhuis	84 kg / 1.90 m / 23 jaar	Civiele Techniek	6:45	1	SA 4+ Cottwich Almelo Regatta

OKEANOS							
	Stuur	- Tjerk Opstal	54 kg / 1,67 m / 26 jaar	Geneeskunde	-	5	
	Slag	- Ramon Vogelzang	88 kg / 1,90 m / 25 jaar	Pabo	6:14	5	
	3	- Geert Heuterman	92 kg / 1,98 m / 25 jaar	Business Administration	6:09	8	
	2	- Remco Breebaart	89 kg / 1,97 m / 24 jaar	Business Administration	6:12	2	
	Boeg	- Bastiaan Collette	90 kg / 1,94 m / 20 jaar	Pabo	6:10	4	

PHOCAS							
	Stuur	- Anouk Teunisse	55 kg / 1.78 m / 21 jaar	Communicatiewetenschappen	-	2	
	Slag	- Arno te Brake	92 kg / 1.87 m / 21 jaar	ALO	6:18	2	
	3	- Koen Metsemakers	94 kg / 1.94 m / 21 jaar	Tandheelkunde	6:04	3	
	2	- Stan Breedveld	80 kg / 1.93 m / 20 jaar	Biologie	6:27	-	
	Boeg	- Bas Lagemaat	94 kg / 1.92 m / 20 jaar	Geneeskunde	6:22	2	

ROEIEN IN DE OORLOG

Vijf dagen voor de inval van de Duitsers in Nederland wordt de Varsity voor het eerst op het Amsterdam-Rijnkanaal gehouden. We schrijven 5 mei 1940. Het is de derde overwinning van Laga op rij. De twee voorgaande edities hadden de Delftenaren op de Bosbaan succesrijk afgesloten. De Studentroeibond (NSRB) hield niet zo van de Bosbaan, nadat daar in 1937 voor het eerst de Varsity was gehouden: twee kilometer was niets, het moest drie kilometer zijn. Na veel getouwtrek trok de Varsity in 1940 voor het eerst naar het Amsterdam-Rijnkanaal. De invloed van de Tweede Wereldoorlog was al merkbaar: verschillende potentiële roeiers konden niet aan de start komen, omdat de mobilisatie - in het najaar van 1939 uitgeroepen - nog steeds voortduurde.

Diep in de oorlog, op 19 januari 1943 werd in Canada een prinsesje geboren. Nadat het nieuws bezet Nederland bereikt had, werd op de Tritonloods (illegaal) de geboorte van Margriet gevierd. Op de foto staan diverse Tritonroeiers die verzetsactiviteiten verrichtten. Bob Ameling (midden achter de tafel) werd in 2000 door ons geïnterviewd. Wim Cornelis (rechtsboven staand) is wellicht de laatst levende van de mannen op de foto. - Beeld uit archief Triton.

Doorroeien onder Nederlandse termen

Nadat Duitsland Nederland had bezet en de situatie enigszins was 'genormaliseerd', maakte de Roeibond rond 25 mei bekend dat de komende wedstrijden voorlopig waren afgelast, maar die mededeling werd kort daarna weer ingetrokken. Er kon 'gewoon' worden doorgeroeid. Wel verboden de militaire autoriteiten het gebruik van de Bosbaan: alle Amsterdamse wedstrijden moesten op de Amstel worden verroeid. Een kleine verandering vond in datzelfde eerste oorlogsjaar plaats: de roeiwereld moest Nederlandse woorden in plaats van de vele Engelse begrippen gebruiken. Overigens was die maatregel niet perse ingegeven door de Duitsers. Die ontwikkeling was al eerder in gang gezet, maar droeg ongetwijfeld de goedkeuring van de binnengevallen Duitsers weg. Finish werd eindstreep, start werd afvaart en ga zo maar door.

Verzetsrol KNSRB-verenigingen

Op 30 juni 1940 waren de roeiwedstrijden van de Koninklijke dus op de Amstel. De echt grote veranderingen vonden plaats eind november 1940. Laga en Njord kregen na de rede van R.P. Cleveringa op 26 november 1940 in Leiden een tijdelijk roeiverbod. Cleveringa had in zijn rede in het Leidse Academiegebouw stelling genomen tegen het gedwongen ontslag van Joodse hoogleraren. Studenten gingen in staking en de Duitsers wisten niet hoe snel ze de corpora in de universiteitssteden en de universiteiten zelf moesten sluiten, en dus ook de roeiclubs die toen nog volledig onder het corps vielen. Pas na een half jaar konden Njord en Laga mondjesmaat weer tijdelijk aan wedstrijden deelnemen. Ook de universiteiten gingen op bescheiden schaal open. Al eerder waren op last van de bezetters de verenigingen Dudok van Heel en Panta Rhei opgeheven, omdat ze behoorden bij de Nederlandse krijgsmacht. Laten we wel bedenken dat er buiten de vijf erkende corporale studentenroeiverenigingen amper andere studentenverenigingen waren. Skadi en Argo bestonden al wel, maar waren niet erkend, maar deelden wel het in het lot van de vijf corporale clubs. In dit verband is een eerbiedig saluut op zijn plaats aan vooral de leden van Laga, en ook van Njord, Triton, Nereus en Aegir, die actief waren in het Verzet. Een relatief groot aantal Laga-leden zou de oorlog niet overleven. In menselijk opzicht heeft Laga van de vijf studentroeiverenigingen het meest geleden.

Roeibond in 'goede' handen

Voorzitter van de Roeibond in die jaren was Philipsman ir. Th. Tromp, ex-Lagaaier, en na de oorlog zelfs minister. Dat geeft alleen maar aan, dat de leiding van de Roeibond in 'goede' handen was en bleef. Een voorbeeld: Tromp nam in november 1941 contact op met het bestuur van het Nederlands Olympisch Comité om te vragen of er geen standpunt ingenomen moest worden in verband met de anti-Joodse maatregelen van september 1941. Per 15 september verboden de Duitsers alle Joden om lid te zijn van sportverenigingen. Tromp kreeg te horen van het NOC dat hij zich beter niet met die zaak moest bemoeien, dat was veiliger. Het weerhield de vijf leden van de in liquidatie verkerende Studentenroeibond er niet van om vanaf najaar 1941 alle activiteiten op te schorten. Ze zouden niet meer aan welke wedstrijd dan ook

Roeien in de oorlog

deelnemen. Studenten zegden massaal hun lidmaatschap van allerlei verenigingen op, ook van burgerroeiverenigingen waarbij sommigen hun heil hadden gezocht. In juli 1941 waren immers de corpora en de bijbehorende roeiclubs gesloten. Njord en Laga zouden snel worden opgeheven, Triton werd 'kaltgesteld'. De studenten waren het beslist oneens met de uitsluiting van de Joden uit de sport.

Amstel weert zelf NSB-voorzitter

Dat roept de vraag op: op welk moment trek je een lijn? En wat voor consequenties trek je daaruit? Ernst de Jonge, oud-Njordman trok de consequentie wel en betaalde daarvoor met zijn leven. Jan van Blerkom, de Lagaskiffeur, trok die lijn ook en verdween tijdens een vluchtpoging naar Engeland. Tromp had lef: in 1942 toog hij naar Den Haag om te protesteren bij Harster, Beauftragte en bij de Sicherheitspolizei om te protesteren tegen de sluiting van De Maas en Nautilus. Nog in 1943 protesteerde Tromp uit alle macht tegen het verschijningsverbod voor het blad Roeien. Het baatte niet, individuele sportbladen werden verboden. Het tekent wel de figuur Tromp. Ook bij andere gelegenheden lieten sommige roeiers of bestuurders weten dat ze het niet altijd eens waren met de Duitsers. Het mag in dit kader vreemd klinken, maar op roeivereniging de Amstel was C. Sterk voorzitter, lid van de NSB. Was de Amstel daarmee, zoals wel eens wordt beweerd, een NSB-vereniging? Klonk daar dan geen enkel protest? Nee en ja, want zijn medebestuurleden werkten hem in 1943(!) uit het bestuur van de Amstel, en eigenlijk alleen maar omdat hij te Duits-vriendelijk was.

Razzia Poseidon

In datzelfde Amsterdam was in juni 1941 roeivereniging Poseidon getroffen door een razzia van de Duitsers waarbij een fiks aantal leden werd weggevoerd, en naar later bleek, omgebracht zou gaan worden in Mauthausen. De voorzitter van het Comité voor Wherrywedstrijden, van joodse afkomst, was ook in juni 1941 gedwongen af te treden. In Amsterdam liepen de Bezetters voorop bij het uitsluiten van Joden in de sport. Zoals we zagen werden de officiële maatregelen pas in november 1941 van kracht.

Het leidersbeginsel, geheel volgens Nazi-beginselen, kreeg ook bestaansrecht in de sport. In september 1941 werd de Roeibond aangewezen als enige organisator en verantwoordelijke voor de roeisport. Daarvoor al was de Roeibond flink gereorganiseerd. In maart 1941 waren alle regionale bonden opgeheven, inclusief de Nederlandsche Studenten Roeibond, en was er een districtenstelsel voor in de plaats gekomen, dit alles ter bevordering van het eenheidsbeginsel.

Lotsij versus Tromp

Het roeien zelf: in 1941 was het wedstrijdprogramma fiks uitgedund. Vanaf 1941 domineerden burgerclubs de roeierij. Grote man in de Nederlandse sport was Karel Lotsij, afkomstig van de Voetbalbond, die vaak optrad als woordvoerder voor de Nederlandse sport tegenover de Duitsers. In 1943 wilden de Duitsers graag dat Nederlandse sporters zich weer zouden gaan meten met buitenlandse sporters. Tromp voelde daar niet veel voor, Lotsij dacht daar wat anders over, hij was niet principieel tegen. Na de oorlog werd zijn rol bekritiseerd. De roeibond veerde direct na mei 1945 op. De schade moest geïnventariseerd worden: van de vijf studentenclubs, eigenlijk zes, Argo was er officieel bijgekomen, waren Argo, Aegir en Nereus hun bo-

Sportherdenking

Op 4 mei staat Nederland traditioneel stil bij de Dodenherdenking. Sinds 2005 gebeurt dit ook bij het Olympisch Stadion bij het beeld van Prometheus, een oorlogsmonument uit 1947 ter nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers in de Nederlandse sport. Zowel met een inhoudelijke bijeenkomst als een herdenking staat de Nederlandse sport dan stil bij de slachtoffers uit die tijd.

Onder leiding van Frits Barend en sporthistoricus Jurryt van de Vooren praten betrokkenen en specialisten dit jaar over de roeisport en worden onbekende filmbeelden, foto's en voorwerpen getoond. Het verzetswerk van Varsity roeiers Ernst de Jonge en Marinus Spillenaar Bilgen komt daarbij aan de orde. Spillenaar Bilgen hielp onderduikers en leverde als directeur van Gelderse Papierfabriek papier voor illegale pers zoals Trouw en Ons Volk en werd in 1944 daarom opgepakt en omgebracht. De Jonge was geheim agent en werd bekend door het beroemde boek en film Soldaat van Oranje.

Deze bijeenkomst en herdenking zijn vrij toegankelijk. Het inhoudelijke deel begint om 11 uur in de kantine van atletiekvereniging Phanos aan de voorzijde van het Olympisch Stadion. De herdenking start om 12.30 uur bij het beeld van Prometheus op het plein voor het stadion.

Aanmelden via office@olympischstadion.nl of 020-305 4400.

Roeien in de oorlog

tenhuis kwijt en veel materiaal. Over de bijzondere positie van Laga werd hierboven al geschreven. Njord en Triton hadden ook het nodige verloren aan mens en materiaal.

Zuivering besturen

Maar eerst speelde het probleem van de zuivering: welke roeiers of roeibobo's hadden teveel en te innig samengewerkt met de Duitsers? Tromp als voorzitter van de Roeibond stond boven iedere verdenking. De eerdergenoemde Karel Lotsij organiseerde op eigen initiatief zo ongeveer zijn eigen 'zuivering' en pas onlangs is die rol van Lotsij in een ander perspectief bekeken. De zuivering binnen de Roeibond verliep als volgt; een Commissie uit het roeibondsbestuur zou de aangesloten verenigingen zuiveren, althans de bestuurders. De verenigingen zelf moesten in hun ledenbestand duiken en de nodige maatregelen nemen. De meest besproken namen waren C. Sterk van de Amstel, Noorwegen van de ARB, Borghols van Willem III, maar ook over Meurer (de grote Nereusman) en Van Schaick (Hollandia) deden geruchten de ronde. Over de laatste twee verstomden de kwalijke verhalen snel. Uiteindelijk is trouwens niemand van de hier besproken personen door de officiële Bijzondere Rechtspleging veroordeeld, al bleef het etiket 'verrader' nog lang aan Sterk, en aan de Amstel – ten onrechte – hangen.

Roeien geen volkssport

Over het algemeen genomen was de Roeibond redelijk schoon de oorlog doorgekomen. Misschien kwam dat ook wel door de samenstelling van het roeivolk. De Roeibond had zich tijdens de oorlog voortdurend verzet om van het roeien een volkssport te maken. Juist dat volkse karakter werd aangemoedigd door de nationaal-socialisten. Wellicht heeft het elitaire karakter van het roeien en de oververtegenwoordiging van studenten of ex-studenten er voor gezorgd door 'volkse elementen' zoals Tromp dat uitdrukte, binnen de roeierij niet veel voeten aan de grond kregen. Tromp had op het jaarcongres van de bond in december 1940 uitdrukkelijk en beslist verklaard dat hij van roeien

De lange achters tijdens de laatste Varsity voor de Tweede Wereldoorlog, 5 mei 1940. - Beeld uit archief Triton

geen volkssport wilde maken. Een zelfde houding nam hij aan in 1942 toen de Duitsers de bevordering van sport een wezenlijk onderdeel wilden laten zijn van de taken van de overheid. Tromp was het hier principieel mee oneens: de overheid, welke dan ook, mocht zich niet met sport bemoeien. Die houding was geheel in lijn met zijn gedachte dat roeien geen volkssport kon zijn.

'Duitse' roeiverenigingen

In het kader van zuivering kwam ook de positie van twee bepaalde roeiclubs ter sprake, in Rotterdam en Amsterdam. Na 1945 zijn deze twee clubs verdwenen. De Deutscher Turn- und Ruderverein te Rotterdam werd in 1874 opgericht en had een eigen pand aan de Oude Plantage, Plantagelaan 14 in Rotterdam. Na de opheffing in 1945 werden zeven boten verkocht aan RIC, één aan Aegir en de rest was in het laatste oorlogsjaar verstookt, verdwenen of gewoon niet mee traceerbaar. In Amsterdam werd in 1923 de Deutscher Ruderverein opgericht. De belangrijkste locatie was pal op de plek waar nu RIC zijn gebouw heeft, Oudekerkdijk 31. Terwijl alle andere botenhuisen langs de Amstel in de loop van 1943 en 1944 op last van

de Duitsers waren afgebroken, ontsnapte het botenhuis van de DRV aan dit lot. Op 5 mei 1945 hesen enkele Hoopleiden de Nederlandse vlag op het leegstaande gebouw, en hoopten zo de volgende gebruiker van het gebouw te kunnen worden. Daar zouden de Amsterdamse roeiverenigingen die allemaal hun botenhuis kwijt waren de komende jaren nog moeten uitkomen.

Mythe over plek Amstel onterecht

Het verhaal van de nieuwbouw van de Amsterdamse roeiclubs na 1945 moet nog eens uitgebreid worden verteld. Hier moet volstaan om een hardnekkig gerucht uit de wereld te helpen: de Amstel zit niet meer aan de rivier de Amstel vanwege een veronderstelde NSB-signatuur. Dit verhaal klopt niet. Vrijwel alle verenigingen, ook Nereus, De Hoop en Willem III, hebben een tijdlang overwogen naar de plek waar nu De Amstel is gehuisvest, te verhuizen. Zoals we hierboven al zagen kloppen die aantijgingen aan het adres van De Amstel niet.

We schrijven nu 5 mei 1946. De Varsity wordt gewonnen door Triton, de eerste overwinning van Triton van drie op rij.

LICHT - STABIEL - SNEL

Beeld door Oliver Dupont Delestrant

DE NIEUWE SKIFF Nu verkrijgbaar in Nederland

Zelflozend, onderhoudsvrij,
makkelijk te hanteren en
te vervoeren.

www.liteboat.nl | +316-34874288 | paul@liteboat.nl

Geachte oud-leden,

Evenals voorgaande jaren wordt er tijdens de Varsity een receptie gehouden voor genodigden. Tegelijkertijd is er een ontvangst voor alle oud-leden van de zeven KNSRB-verenigingen. De receptie begint om 13.00u en eindigt na de finish van de spectaculaire finale van het hoofdnnummer om 17.30u.

Een grote verandering is dat er dit jaar geen salonboot zal liggen onder de brug. Om de beleving van de Varsity ook dicht bij u te brengen zal er op het toeschouwers terrein een VIP-paviljoen worden gebouwd! Zo bent u dicht bij waar alles gebeurt en samenkomt. Dit paviljoen met aangrenzend terras staat naast de finishtoren en biedt uitzicht over het roeiwater en de rest van het terrein. Voor de genodigden is er uiteraard een geheel aangeklede borrel georganiseerd. Voor vragen kunt u met mij contact opnemen via het mailadres: vip@varsity.nl

Tot ziens in het VIP-paviljoen!

Met vriendelijke groet,

L. (Laura) van Kempen
K.N.S.R.B. Wedstrijdcommissie der 131ste 'Varsity'
h.t. Commissaris Vip

Beeld door Niels Weerdesteyn

koninklijke **begeer** voor kwalitatief hoogwaardige custom made medailles

Geen marathon zonder medaille

W : www.begeer.nl
E : info@begeer.nl
T : 0343-492210

URBAN PERCEPTION

Aegir

‘Roeien is een afspraak’

- interview met Sybrand van Haersma Buma

Pak een artikel over Sybrand van Haersma Buma (1965) en je leest over een Friese patriciërsfamilie, de eigen begraafplaats met gelijke zerken van blauw hardsteen of over de laatste parlementsverkiezingen waar zijn CDA het laagste aantal zetels ooit behaalt. Maar Varsity Magazine spreekt de fractievoorzitter en lijsttrekker van het Christen-Democratisch Appèl in de Tweede Kamer over Aegir, roeien, schelpenpaadjes, stoeptegels en het studentenleven. “Aan al die dingen heb ik heel veel gehad de rest van m'n leven.”

In 1986 rijdt Sybrand Buma na een wedstrijd om een startplek de Elfstendentocht uit in een Aegir-trui. Hij krijgt twee dagen vrijaf van training. Drie jaar later vertrekt hij naar Cambridge om daar Internationaal Recht te studeren. Roeien deed hij daar sporadisch. “Ik kwam daar om mijn studie te halen. Af en toe roeide ik als vervanger in een College Eight. Het gekke was dat ze daar termen als ‘light paddle’ en ‘strong’ helemaal niet kende. Ik deed het altijd fout.” Later nodigt hij een ploeg uit van zijn college (Sidney Sussex Boat Club) voor een bezoek aan Groningen. “Een braspartij, een ‘tie-fight’, hadden ze nog nooit gezien. En de roeiers waren compleet verbaast dat ze laatste werden bij de Martini Regatta. Men train heel hard daar - denken ze. Maar de in-training kennen ze daar niets. Ze gaan om drie uur naar bed, want vier uur is te laat. Maar de avond voor de wedstrijd drinken ze niets.” Beeld uit archief Van Haersma Buma.

Een dergelijk moment volgt nadat cabaretiers lijsttrekkers imiteren die overwinningsspeeches houden in het onderdeel Je Mist Meer Dan Je Ziet van VARA's De Wereld Draait Door. Buma wordt live voor het blok gezet. Iedereen weet dat het CDA de volgende dag niet hoog gaat scoren. Hij aarzelt heel even – of is dit bescheidenheid? – maar staat dan op en reageert eerst met zelfspot op een onduidelijkheid met de regie tijdens het begin van zijn speech: “Bij het CDA moet je altijd eerst even het geluid controleren.” Vervolgens pakt Buma met flair en humor handig twee andere tafelgasten aan in zijn overwinningsrede. “Dat was voor mij echt zo'n Aegir-moment. Zonder de ervaring daar, was zo reageren me niet gelukt. Als bestuurder een verhaaltje houden, dat heb ik echt in Groningen geleerd. Ook de moties van nu, herkenbaar van de ALV's van toen”, zegt Buma.

Schoolreisje

Toch wijst niets in Groningen in de richting van een politieke carrière. Buma: “Vindicat en Aegir waren in die tijd totaal a-politiek. Tegenwoordig toont men veel meer belangstelling.” Achttien jaar en een paar maanden is Buma als hij Sneek verlaat. Een plaatsingscommissie zorgt er voor dat de jonge Fries in de zomer van 1983 Nederlands Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen gaat studeren. Hij kent de stad nauwelijks. Buma: “Zeg maar gerust totaal niet, ik was er twee keer van m'n leven geweest. Een keer als schoolreisje en een keer voor de keuring voor militaire dienst.”

Sybrand Buma (tweede van links) in zijn lichte vier aan de start van een wedstrijd in 1986. - Beeld uit archief Van Haersma Buma.

interview Sybrand van Haersma Buma

Buma: “Eigenlijk kwam ik in een tijd van teruggang aan. Iedereen was vol van dingen die ik nooit heb meegemaakt en daarna ook niet meer zijn gekomen.”

Gesmolten prijzenkast

Ooit moet Aegir verhuizen. Het sterk groeiend aantal binnenschepen dat het Van Starkenborgh-kanaal bevaart, zorgt voor matige trainingssomstandigheden. “Na mijn bestuursjaar is De Punt helemaal afgebrand. Alles wat aan herinneringen bestaat, ging verloren. Oude bekers lagen als klompjes zilver op de grond, daar waar eerst de prijzenkast stond.” Verkassen wordt noodzaak, opnieuw bouwen in een eindigende situatie is geen

kleine veranderingen: een rood jasje deed je niet zomaar aan, nu wel. ‘Vellen was je niet, alleen in Varsity-water’, hoor je dan. Maar dat is helemaal niet zo, alleen de das was je met dat water. Het vel is je sportkleding, natuurlijk was je dat gewoon. Niets is zo veranderlijk als niet-veranderende mores. Niemand weet ook meer waarom de dameskleedkamer nog steeds kleiner is dan die van de heren. Alles heeft een reden, alles zat logisch in elkaar. Die kleedkamer, dat moest! Dat wilde de ledenvergadering, want op De Punt was ‘t ook zo.”

Buma kent ieder steentje en elk tegeltje in de hoek waar de Zweedse haven overgaat in het Winschoterdiep. Het Saphok is nu bestuursruimte, de garage voor de botenwagen is nu het Saphok. Inmiddels is veel bijgebouwd, en verbouwd. De vroegere praeses is blij dat Aegir eigenaar is van het terrein in Groningen. Hij heeft vernomen dat, doordat de industrie in de havens van de stad niet erg van de grond komt en wonen aan water blijvend populair is, er op termijn wel eens woningen kunnen verrijzen in de omgeving. “Dan is het in ieder geval niet ons probleem, maar dat van de gemeente” zegt Buma.

Dezelfde rondjes

Aan roeien komt Buma tot zijn spijt niet toe. De skiff staat wat hem persoonlijk betreft niet symbool voor de roeisport. Buma: “Roeien doe je in een ploeg. Maar ja, ik zeg tegenwoordig te vaak een afspraak af.” Wielrennen, dat doet hij nog wel. Afgelopen zomer samen met z'n zoon door de Pyreneeën. “Fietsen was

altijd heel mooi in Groningen. Ik woon nu in Voorburg, daar blijft het beperkt tot dezelfde rondjes.” De Chris Heuvelman Classic, Aegirs jaarlijkse wielervedstrijd, staat nog op de to-do-list.

Zowel Aegir als de roeisport komen wel geregeld langs in het leven van Buma. Als geld wordt overgemaakt naar het Hoetjer Coachfonds (lang was hij ook voorzitter van Oud Aegir). Als hij Stef Blok, de Minister voor Wonen en Rijksdienst, die ooit door Buma werd geïnstalleerd als roeier, tegenkomt in het Haagse. En ook als hij als landelijke politicus in het kader van de Gemeenteraadsverkiezingen moet kiezen uit een stapel verzoeken. “Wie nodigt me uit? Houten! Kun je je voorstellen wat men denkt als ik vertel dat wij roeiers vinden dat die woningen in de weg staan? Ongelofelijk hoe het daar veranderd is. Wij liepen daar nog tussen de fruitbomen naar het Amsterdam-Rijnkanaal toe. Ik vind het interessant om te zien hoe zo'n wedstrijd daar nu toch nog steeds past. Vergeet niet, het is het grootste sportevenement binnen de gemeente Houten. En natuurlijk vindt de burgemeester het mooi om daar dan een krans uit te reiken.”

Maar zijn eigen Aegir hoort ook dit jaar niet bij de grote kanshebbers om door de burgervader van Houten gelauwerd te worden. De das kan weer worden gewassen, dat wel. Buma: “Aegir gaat de Varsity wel weer winnen, schrijf dat maar op. Dit jaar al.”

streven van de GSR. “Niets is een rustig bezit zonder eigen grond” zegt Buma stellig en wordt Voorzitter Nieuwbouw. Op de locatie die we vandaag de dag nog kennen stort hij eigenhandig beton. “We wisten waar het later misschien zou verzakken, ik ben dan wel benieuwd of dat dan ook gebeurt. We hebben het gebouw voor 25 jaar neergezet. Dat is nu. Maar het staat er nog steeds.”

Schelpenpaadje

Stoeptegels krijgen de roeiers via een beheerder van de Universiteit. Die weet waar op het Zernikecomplex toch wat bestrating wordt vervangen en dat mag de GSR best meenemen. “Wij met de BoWa er naartoe. Trekken een hele stoep eruit, blijkt later een verkeerde plaatst aangewezen te zijn. Maar het kwaad was al geschied en we mochten het houden” vertelt Buma. Leden leggen zelf een schelpenpad aan zodat langs het Winschoterdiep kan worden meegefietst. Smal, veel hobbels en vaak blubberig. De huidige leider van het CDA weet waarom: er mocht geen echte verharding worden aangebracht omdat de dijken als gevolg van verwachte bodemdaling door gaswinning verhoogd zullen worden in de toekomst.

Aegir is de reden waarom Buma graag op werkbezoek naar Groningen gaat. Dan rijdt hij ook altijd even langs z'n oude roeivereniging. In februari wordt gezamenlijk gegeten aan de Stockholmstraat 10. Buma: “Het is alsof je zo weer mee kunt doen. Allemaal als toen. Tuurlijk zijn er wat

Orca

De kunst van het tevreden zijn met wat je hebt

- interview met Geert Cirkel

Omdat hij geen balsport wilde doen begon hij in 1995 als zestienjarige met roeien. Eenmaal per week gecoacht, de rest lekker in de skiff door de Biesbosch. Wekelijks 7,5 km op zijn hardst, want als net begonnen roeier droomde hij al van de Skiffhead. Een half jaar later roeide hij al zijn eerste (juniores) WK. Weer een paar maanden later werd hij door Kris Korzenowski uitgenodigd om met de senioren mee te gaan naar het trainingskamp in Sevilla. De boeken voor zijn boekenlijst gingen mee. Het was zijn examenjaar VWO.

Hij was de benjamin van de ploeg, iedereen mocht hem en iedereen zag dat dit een extreem talent was. Geert Cirkel werd een van de beste roeiers die Utrecht ooit heeft voortgebracht. Aardig gevonden is de bescheiden Cirkel daarna door iedereen die hem leerde kennen. Een talent is hij altijd gebleven en veel maakte hij waar. Alleen een olympische plak ontbreekt in zijn schoenendoos.

Haat-liefde verhouding

Zijn roeicarrière bestaat uit drie bedrijven. Het eerste was de Holland Acht II. Het begon als een mooi jongensboek: op je achttiende WK roeien. Het hele jaar was één lange droom, maar de drie daarop volgende drie jaren waren hard. “De kracht van Kris was van niets iets maken. Het van iets een echt succes maken lukte hem niet door continue druk en selecties. Kris geeft je het gevoel dat je nooit zeker bent van je plek. Je hoopte dat ploeggenoten geblesseerd raakten. Ik schrik er nu nog van hoe egocentrisch ik toen was.” Hij heeft nog steeds een haat-liefde verhouding met Korzenowski: “Je wilt hem knuffelen en tegelijkertijd een knietje geven.”

Nooit meer zo goed als in ‘98

De ploeg ging er aan onderdoor en Geert helemaal. In 1999 raakte hij vlak voor Luzern overtraind. Hij was niet te stoppen en trainde ondanks het zware schema stiekem bij door hard te lopen. Zelf denkt hij dat hij hierdoor nooit meer fysiek zo goed geweest is als in 1998. Hij ging te-

Cirkel kijkt bij het oproeien bij de Varsity 2002 omhoog voor hulp. Het is een van de jaren waarin hij geen kans maakt op winst. - Beeld door Sybrand Treffers

In 2001 mag Cirkel meeroeien met de grote mannen zoals hij zelf zegt. Op het WK in 2001 te Luzern wordt het zilver. Alleen Cirkel kijkt niet ontweiden. - Beeld door Sybrand Treffers

rug naar Orca, terug naar de skiff. Wat daarop volgde was een reeks van vier super weekenden: winst in de Oude Vier, de Skiffhead, de Randstad in de skiff (gewonnen van Egelmeers die in dat nummer naar de Olympische Spelen ging) en in Duisburg als SB. Korzenowski gaf hem zonder selecteren een plek. Over het niet selecteren voelt hij zich nog steeds schuldig richting degene die er toen uit moest. Moegestreden eindigde de acht uiteindelijk als achtste in Sydney.

Ongekend Orcaans Varsitygevoel

Wat hij tussendoor meemaakte was zijn eerste echte goud. In een vijandige sfeer won Orca in 1999 voor de derde keer de Varsity. De kroegjool was op de Utrechtse ijshockeybaan, ver weg uit het centrum. Terugkijkend noemt Cirkel de sfeer op Orca toen puberaal: “Naarmate de tijd vorderde ben ik tot inkeer gekomen, heb ik doorgekregen wat het echt is. Ik was echt trots op de winst, maar later werd ik vanwege dat puberale minder trots. Ik kan met jaloezie kijken naar corporale verenigingen met hun historie en traditie.” Om die reden wilde hij zo lang hij roeide en studeerde ieder jaar starten. En dat deed hij ook, tenzij het verboden werd vanuit de bond. Soms haalde hij met tweedejaars de finale niet eens. Maar altijd was hij er. Vanuit principe. “De drie gouden blikken hebben echter wel steeds meer glans gekregen, want achteraf besef ik me dat velen zich er stuk op hebben gebeten.”

Meedoen met de grote mannen

Het tweede bedrijf werd de dubbelvier met Simon en Bartman. “Meeroeien met de grote mannen.” Het was meteen raak met goud op de wereldbeker en zilver op de WK. De rust van Jan Klerks ervoer hij als een verademing en soms was het zelfs even wennen. Zo riep Klerks de dubbelvier eens tijdens een sprint toe te stoppen. Cirkel verwachtte een oekaze à la Korzeniowski, maar er bleek een C4 in de weg te liggen. Na de teleurstelling van het WK van 2003 (12e) stopte hij en liet de Spelen van 2004 lopen. Hij wilde door met zijn co-schappen. “Het was gewoon prima.”

Goud in Luzern

Het derde bedrijf was het slotstuk. De mooiste tijd van zijn roeicarrière. De inleiding was de uitnodiging van Matthijs Vellenga om in 2005 samen af te trainen in de twee-zonder. Voor de lol startten ze de Randstad in de vier met Gijs Vermeulen en Jan Willem Gabriëls. Ze mochten door naar de Wereldbeker. Voor de ploeg die de daarop volgende vier jaar onafgebroken samen zou roeien bleek dit achteraf de enige Wereldbeker zonder medaille. Alles kwam bij elkaar. Na het eerste seizoen besloten ze door te gaan tot de Spelen. De mooiste wedstrijd uit zijn carrière viel ook in deze periode: goud in Luzern in het pré-olympisch jaar.

Mislukt trainingskamp Korea

Het had moeten uitmonden in een medaille in Peking. Niets was echter minder waar. Het hele podium van het jaar ervoor haalde niet eens de finale. De grootste teleurstelling uit Cirkels roeileven. Nog steeds begrijpt hij niet hoe dit kon gebeuren. Verhalen over waterplanten heeft hij nooit verkondigd. Hij wil geen slechte verliezer zijn. Het enige wat hij achteraf anders had willen doen is het trainingskamp in Korea, voorafgaand aan de Spelen. Regen, regen, regen en roeien tussen drijvende koelkasten en andere rotzooi. Zeer lastig voor een snel en ongestuurd nummer. Het werd een slecht trainingskamp. Het jaar ervoor hadden ze het water in Korea al bekeken en aangegeven liever in Europa te blijven, maar onder grote druk van NOC*NCF die het kamp had geregeld gingen ze toch. Maar ook hier wil Cirkel geen slecht verliezer zijn. Hij is de eerste om te zeggen dat de gouden lichte dames dubbeltwee hier ook trainde.

Gelovig christen

Het roeien heeft hem veel gebracht: “Ik ben letterlijk rechter op gaan lopen, heb zelfvertrouwen gewonnen. Het was echt een bloeitijd.” Soms botste de roeiwereld wel met hoe hij echt wilde zijn als gelovig christen. Je moet er zijn voor de mensen om je heen is zijn credo. Dat botst soms met de harde werkelijkheid van topsport. In het jaar van het WK zilver heeft hij Klerks opgebeld toen die het selectiemoment uitstelde. “Laat die anderen maar in de boot, ik stop er mee” vertelde hij Klerks, waarmee hij achteraf de selectie geforceerd bleek te hebben. Maar dat was niet zijn doel, het ego-centrische van het selecteren heeft hem nooit gelegen. Dat is niet zoals hij wil zijn als mens. Wellicht is dat ook

wel de reden waarom hij zich zo goed voelde in de vriendenploeg richting Peking. “Waar het om gaat is de bagage die je verzamelt” vertelt hij. Nadat hij gestopt is met roeien is de tot nu toe mooiste periode uit zijn leven begonnen. Die van onvoorwaardelijke liefde. Iets wat in de beleving van Cirkel niet samen gaat met topsport. Roeien doet hij sinds kort weer bij Tromp. Om te genieten van de sport en de natuur.

Ingezonden brief

Zeer geachte redactie,

Met belangstelling las ik het mij toegezonden Varsity magazine en daarin onder meer het interview met Marius van Dorp. Over de Varsity overwinning van 1980 wordt terecht gezegd: "... in het Varsitygeschiedenisboek is het geen bladzijde om trots op te zijn". Genoemd worden het onsportieve gedrag van het publiek, het niet welkom zijn van de Oude Vier bij het huldigingsdiner en het uitreiken van de blikken per post, pas twee maanden na de Varsity.

Zelf was ik in dat jaar president van de K.N.S.R.B. De gebeurtenissen van die dag staan mij nog helder voor de geest. Ook voor mij was het geen hoogtepunt. Dat laatste zal U wel niet veel belangstelling inboezemen en is dan ook niet de reden voor deze missive; ik schrijf dit bericht om twee feitelijke onjuistheden recht te zetten.

Ten eerste was Orca - anders dan in het artikel wordt gezegd - wel uitgenodigd voor en welkom bij het huldigingsdiner. Op deze uitnodiging is niet ingegaan. Voor zover ik me herinner omdat de koppeling werd gelegd naar het organiseren van de Varsity partij door de winnende ploeg. Orca wilde geen partij organiseren en vond het inconsequent om dan toch te verschijnen bij het huldigingsdiner.

Ten tweede het uitreiken van de blikken. Onmiddellijk na het huldigingsdiner ben ik met de blikken - die voor de Oude Vier en die voor een andere winnende ploeg - naar de Orca loods gegaan. Daar was een besloten partij gaande achter een niet gebarricadeerde deur, alwaar ik de blikken heb uitgereikt aan beide ploegen. Het verhaal dat die twee maanden later per post zouden zijn verstuurd is pertinent onjuist.

Ik zou het op prijs stellen als deze twee onjuistheden op enigerlei wijze hersteld kunnen worden - bijvoorbeeld door een rectificatie in de volgende editie van het Varsity magazine.

Met vriendelijke groet,

C.W. Bottema

Proteus-Eretes

- de slag gemist?

Vele studenten roeiverenigingen zien door toenemende studentedruk het aantal aanmeldingen exponentieel ontwikkelen. Ook in Delft, de stad met traditioneel veel lang-studeerders, is dit fenomeen niet onopgemerkt gebleven. Proteus was eind 20e en begin 21e eeuw altijd verzekerd van zeer degelijke inschrijfcijfers in de Delftse Owee, maar moet sinds enige jaren ineens Laga voor zich dulden. Heeft Proteus de slag gemist?

Teruggaand in de historie van Proteus-Eretes is te zien dat zeker het laatste decennium van vorige eeuw hoogtijdagen waren. Jaarlijks haalde de vereniging zo'n 250 nieuwe leden binnen, en het succes van Niels van der Zwan, die op zijn hoogtepunt in 1996 goud haalde met de Holland Acht straalde af op de hele vereniging. Vele goede roeiers volgde in zijn kielzog, waaronder Gerritjan Eggenkamp, Carin ter Beek, Alwin Snijders, Arnoud Greidanus, en Roeland Lievens.

Vergelijking met Laga

Voor Laga waren het na het Varsitygoud in 1997 moeilijker jaren. Waar vele onderverenigingen van de lokale corpora hun deuren opstelden voor de gewone student, heeft men bij Laga lang de 'knorren' buiten de deur gehouden. Gevolg: slechts een handvol nieuwe leden. Daaropvolgend kwam een gestage groei, tot in het jaar 2008 er plotseling een ruime verdubbeling van het aantal nieuwe leden werd behaald. Of dit nu kwam door de bloedmooie presidente en wedstrijdcommissaris die het bestuur van Laga in 2007/2008 bemanden of door de nieuwe aanpak laten we maar even in het midden.

Terugval Proteus

Waar Laga in 2008 ongeveer 250 nieuwe leden mocht verwelkomen, bleef Proteus met een kleine honderd leden beteuterd achter. In 2009 lieten echter de roeiers uit Delft-zuid een indrukwekkende verdubbeling van het aantal nieuwe leden zien, maar dit succes bleek echter van korte duur. "Een treurig incident bracht de vereniging dat jaar bij elkaar, en de inzet en saamhorigheid tijdens de Owee was als nooit te voren. Helaas had dit het jaar erop volgend geen vervolg" leg voorzitter Sebastiaan van Didden uit. De twee jaren die erop volgden bleek de gerealiseerde groei niet doorgezet te kunnen.

Samenwerken in RTC

Op gebied van het wedstrijdroeien zijn de strijdbijlen niet meer zo scherp als ze in de historie van het Delftse studentenroeien waren. De verenigingen hebben in combinatie met hun Rotterdamse buurvereniging Skadi op tot een professionele niveau verheven middels de oprichting van het Regionaal Talent Center. De verenigingen krachttrainen samen, er worden meerdere keren per

jaar sparsessies georganiseerd en de verenigingen werken samen aan de relaties in 'de gouden driehoek', bestaande uit Laga, Proteus en hun belangrijkste geldschiet, de universiteit.

Verbeterde onderlinge sfeer

Ook Roeland Lievens beaamt dat de sfeer tussen beide verenigingen sterk is veranderd in de afgelopen tien jaar. Lievens: "Vroeger heerste er een chagrijnige sfeer bij Laga, een soort bekrompenheid jegens de niet-leden. Voor mij was de keuze voor Proteus tijdens mijn Owee dan ook simpel. Zoals het nu gaat maken de verenigingen elkaar sterker, door de handen ineen te slaan brengen we de Delftse roeisport op een hoger plan." Volgens Van Didden trekt Proteus op het moment de wat meer nuchtere types aan, die met beide benen op de grond staan. "Lagaaiers zijn wat zelfverzekerder en ook arroganter, wat toch een andere publiek aantrekt", aldus de voorzitter. "Ze moeten alleen uitkijken dat het nu met al hun nieuwe leden niet teveel een feestvereniging wordt, want daar lijkt het wel naartoe te tenderen."

Betrokken mensen

Op roeigebied is het voor Roeland duidelijk dat je daarvoor beter bij Proteus kan zijn. "Het kennisniveau is hoog en we hebben goede coaches. Mensen zijn

Proteus heeft zich de laatste jaren met name bij de vrouwen laten gelden. Bij de Novembervieren van 2013 hebben ze voor Orca de snelste verenigingsploeg. - Beeld door Merijn Soeters

erg betrokken bij de sport." Het beeld van betrokkenheid wordt bevestigd door de immer grote scharen coaches op de kant bij Proteusploegen (wat op zich weer de vraag oproept in hoeverre dat ook efficiënt is) en ook de prestaties van roeisters als Ellen Hogerwerf, Sytske de Groot en Chantal Achterberg liegen er niet om.

Geen zorgen

Toch kan niemand zich aan indruk onttrekken dat Laga hard aan de weg timmert, met als mooie mijlpaal de winst vorig jaar op de Henley Royal Regatta. Ook qua nieuwe leden heeft Proteus nog wel een gat te overbruggen, maar bij Proteus lijken ze zich daar geen zorgen over te maken. Van Didden: "De afgelopen twee jaar staat de teller weer boven de 200. Met de nieuwe aanpak van de Owee, waarbij we meer leden bij het 'lubben' betrekken, hebben we veel vertrouwen in de toekomst." Of dat terecht is zal de komende jaren moeten uitwijzen.

Vroeger en nu

- column door Frits Bock

Het dasje-vechten op de Varsity is gelukkig van alle tijden. - Beeld door Merijn Soeters

Als ik tegenwoordig naar roeien kijk op de buis en ik zie de tijden, dan denk ik vaak: "hier hadden wij nog steeds aardig in het veld gelegen."

Ik weet wel, misschien andere omstandigheden en ik heb het ook niet over de Nieuw-Zeelandse twee-zonder die van een andere planeet lijkt te komen, maar verder zou je qua tijden niet zeggen dat we bijna veertig jaar verder zijn. Er zijn wel duidelijk veranderingen. Hoewel onze Phocas -maatjes Bosman en Horstink al doorhadden dat het goed was om met bredere bladen te roeien. Zo schaften ze op eigen kosten riemen met een grotere bladbreedte aan. Tegenwoordig zijn grote bladen gemeengoed geworden en is de vorm ook gewijzigd. Daarnaast zijn de riemen uiteraard ook een stuk lichter geworden.

Wat ook duidelijk anders is geworden zijn de kleding en het uiterlijk. Was het vroeger alleen nog de Duitse roeier Bernd Truschinsky, bij wie na het roeien een föhn uit de tas kwam, waarmee hij voor de spiegel uitgebreid zijn blonde krullen stond te drogen tot algehele

hilariteit, tegenwoordig is dat helemaal niet gek meer. Zo ligt op mijn eigen sportschool tegenwoordig gewoon een föhn bij de spiegel in de mannenkleedkamer. Mooie roeikleding interesseerde ons helemaal niks. Shirtjes, overhemden en truien die in het dagelijkse leven vanwege vlekken of scheuren niet meer konden, werden gebombardeerd tot roeikleding. 's Winters soms vele lagen over elkaar, hetgeen de beweging soms wel wat beperkte. Tijd om kleding te wassen was er natuurlijk niet. Het werd gedroogd voor de studentenkachel en de volgende dag zo weer aan getrokken. Dat ging door tot de kleren helemaal stijf stonden van het opgedroogde zweet en als er dan ook nog een zodanige ureum-lucht om je heen ging hangen dat je het zelf begon te ruiken, dan wist je dat het echt goor begon te worden en dan werd het tijd om je moeder weer eens te bezoeken en haar lief aan te kijken of ze weer eens een wasje wilde draaien.

Als ik naar de Varsity kijk is dat gelukkig nog altijd dezelfde traditionele wedstrijd gebleven als het altijd geweest. Aangeschoten Laga-supporters slaan tijdens discussies elkaar nog steeds hard met de vlakke hand in het gezicht. Bij aanhangers van andere clubs gaat dat van

oudsher iets subtieler: daar eindigt het vaak met een partijtje dasje-vechten. Ooit begon een sneue waaghals, in mijn herinnering met een Njord-das, met mij te dasje-vechten. Een ernstig en ondoordacht delict, dat al snel een ongelijke strijd bleek te zijn, al was het alleen maar omdat Oude Vierroeiers pas aan het einde van de dag hun eerste biertje konden nuttigen, dus aangeschoten zijn, was er op de Varsity voor mij nooit bij. U zult zich afvragen wat er dan nu anders is dan vroeger in dit opzicht. Dat is alleen maar dat wanneer ik nu op de Varsity kom kijken ik van dat dasje-vechten gevrijwaard ben. Ik draag dan namelijk geen das.

Alleen voor de media is de Varsity jammer genoeg en geheel ten onrechte een ondergeschikt wedstrijdje geworden. Waar de kranten vroeger in de week voor de wedstrijd al bol stonden van voorbeschouwingen en waar vroeger de hele race van de Oude Vieren rechtstreeks op de buis werd uitgezonden, wordt er nu slechts de draak mee gestoken in het programma 'Hoe heurt het eigenlijk'. Jammer!

Frits Bock won in 1975 en 1978 voor Aegir de Varsity. Afgelopen jaren was hij columnist van Haren de Krant.

Terug naar de basis - interview met de familie Algie

Een willekeurige borrelavond op de sociëteit aan de Morsweg te Leiden. Het is druk, bovenop de bar staat iemand zijn verhaal te doen. Na zijn laatste zin volgt er een 'Njord wint de Varsity!' waarop gejoel ontstaat. Men schreeuwt het, maar meent het niet. "Vroeger schreeuwden we het niet, maar wonnen we hem gewoon" aldus Marijn Algie, driemaal winnaar van het Varsitygoud in de jaren '80.

Links van hem zit zijn vader Willem Algie, ook driemaal winnaar van het hoofdnummer in '49, '50 en '51 en rechts zijn zoon Bouke, slag van de Jonge Acht '14. Met de familie Algie, waar het lichtblauwe bloed door de aderen stroomt, gaan we op zoek naar het antwoord op de vraag hoe Njord weer de succesvolle vereniging van weleer kan worden en weer de Varsity kan winnen.

Njord wint in 1950 de Varsity. Willem zit op boeg. Voor hem zitten: Van Olden, Van Geuns, Dutry van Haften en Van Ligten (stuurman). - Beeld uit archief familie Algie

Njord wint in 1984 de Varsity met Marijn Algie op drie (tweede van links). Zijn broer Gijis zit op boeg. De Wit op twee, Wessel op slag en stuurman is Kwee. - Beeld door Leo de Keizer

Verandering van identiteit

De K.S.R.V. Njord werd 140 jaar geleden opgericht als roeivereniging, subvereniging van het L.S.C. Minerva. Men kwam bij Njord om te roeien en voor de borrels en festiviteiten moest je bij Minerva zijn. Sinds 1971, het jaar waarin Njord werd opengesteld voor niet-corpsleden is het één en ander gaan veranderen. Niet alleen Bouke, maar ook de

ledenmail bevestigt dit. Een klein stukje over roeien en vervolgens een agenda vol met borreldata. Willem vindt dit jammer en denkt met weemoed terug aan de tijd waarin er maar twee feestjes waren op Njord: de in- en de uittraining. "Het is de laatste twintig jaar gebeurd" geeft Marijn aan. "Wij hadden vroeger alleen een lustrumgala en nu is er ieder jaar een Njordgala." Verandering van prioriteiten wellicht? Noodzakelijke gevolgen van de tijd?

Focus op het individu

Bouke vertelt hoe het selectieproces voor talenten bij de K.S.R.V. verloopt. Er is een ouderejaars scullgroep welke als doel heeft het individuele talent te ontwikkelen om zo in beeld te komen voor een bondstraject. Eis voor de scullgroep is, vaak fysiek, talent. Indien je hieraan voldoet verlaat je je oude ploeg en ga je roeien in het klasje. De scullgroep beschikt over goede begeleiding en materiaal. Deze manier van werken levert internationale successen op, maar heeft ook een keerzijde. Door een talent vroegtijdig uit een ploeg te halen blijft er een groep roeiers over die een talentvolle roeier mist en helaas ook minder goed begeleid wordt. De vraag is dus wat zwaarder weegt. De successen van het individu of van de ploeg?

Bond of vereniging?

Marijn zijn voorkeur gaat uit naar het succes van de verenigingsploeg en geeft aan dat dit vroeger ook de normale gang van zaken was. Er werd niet zoveel waarde gehecht aan roeien voor de bond, omdat deze simpelweg minder te bieden had dan Njord. In die tijd concentreerde je je op je eigen ploeg en als je hard voer mocht je, als ploeg, naar een mondiaal evenement. Marijn: "In 1985 stond ons seizoen in het teken van het behalen van een

interview familie Algie

WK uitzending in de vier-met. Wij hebben dat jaar alle nationale wedstrijden, inclusief de Varsity, gewonnen en mochten naar het WK in Hazewinkel. Het was ons eerste WK en we hebben helaas de finale niet gehaald, wat destijds als de norm gold." De ommekeer in dit denken kwam wellicht door het goud van Rienks en Florijn op de Olympische Spelen in Seoul 1988. Daarnaast werd de roeibond

Maar een goede voorbereiding begint natuurlijk al veel eerder. Vanaf het moment, namelijk september, dat de selectie bekend werd, draaiden we dagelijks trainingen van 2,5 uur. Indien een nieuwe roeier, vaak derdejaars, in de Oude Vier kwam werd hem, desnoods in een C2+, geleerd hoe hij moest roeien en ook daarin werden de nodige kilometers gedraaid." Willem lachend: "Wij deden dat ook, vaak vanaf november. De kracht van het roeien ligt in de herhaling, 'Mileage makes Champions'." Nu is dat anders, de Oude Vier wordt bekend gemaakt en enkele dagen later stapt een roeier op het vliegtuig voor zes weken trainingskamp met de bond in Australië. Hartstikke goed, maar niet als je je optimaal op de Varsity wilt voorbereiden, want zo kunnen de essentiële meters niet gemaakt worden.

Coaching

Ligt het dan alleen maar aan de instelling van de vereniging en de ontwikkeling van het hedendaagse roeien? Volgens de Algies niet, uiteindelijk heb je bij je vereniging roeiers nodig, maar misschien nog wel belangrijker: coaches. De familie is het erover eens dat je zeer goede coaches op de eerstejaarsploegen moet zetten. Daar moet je de gedrevenheid vormen en een basis voor de toekomst leggen. Bij Njord is sinds dit jaar Harmen Eefting de coördinator/coach voor de eerstejaarsploegen. Goede keus? Ze knikken voorzichtig. Hoe het gaat uitpakken zal dit jaar blijken, maar de eerstejaars zijn dit keer op andere criteria geselecteerd en de groep is aanzienlijk groter en dat is positief.

De oplossing

Het verhaal lijkt duidelijk. Wil Njord weer terug naar de succesvolle jaren van weleer dan zal de vereniging moeten beginnen bij de basis. Een vijver creëren met gedreven studenten die in ploegverband hard willen roeien en daar veel plezier aan beleven. Zet daar goede coaches op en het goud zal vanzelf weer in zicht komen. Een vereniging als Njord zal namelijk niet zomaar de Varsity winnen. Nee, zij zal er voor moeten leven.

WK decor voor reünie

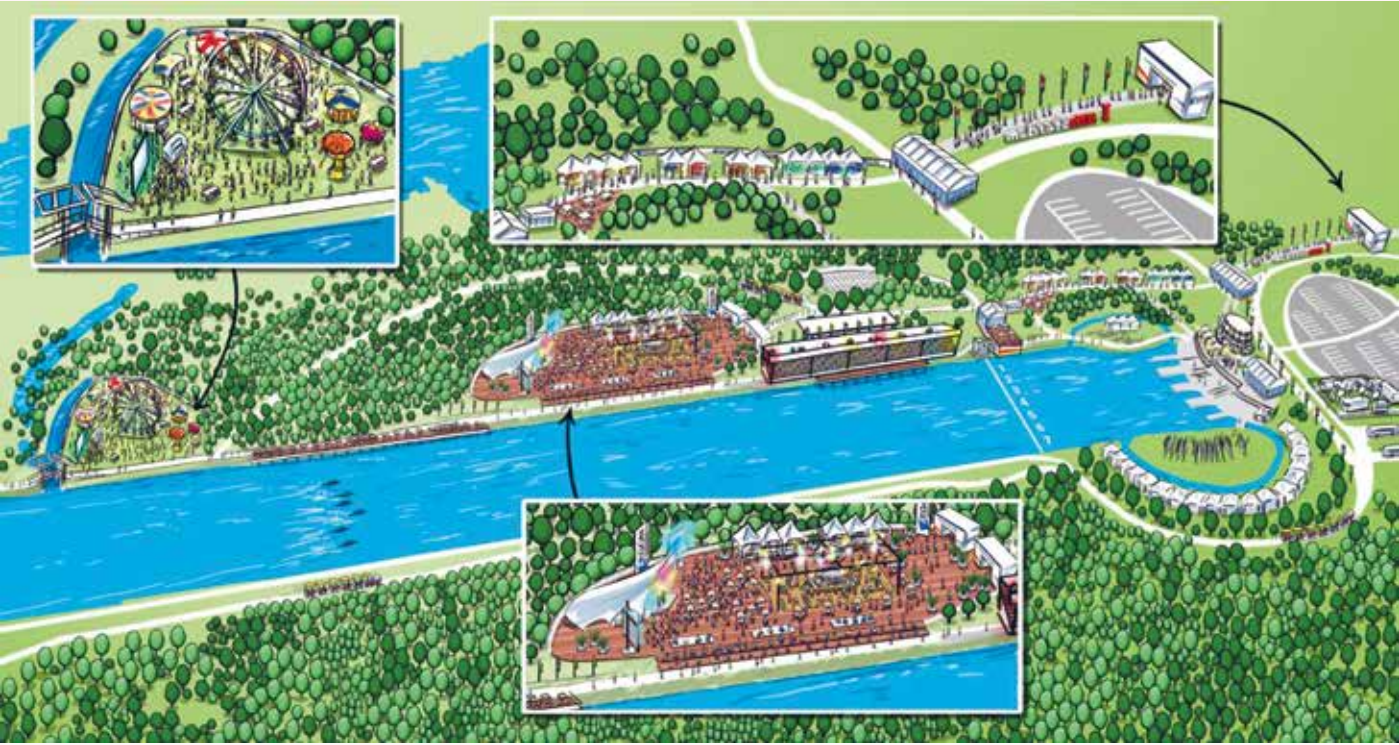
Wat is er mooier dan het WK Roeien in eigen land samen met oude roeivrienden te beleven? Op vrijdag 29 augustus staat het WK daarom in het teken van een reünie voor eerstejaars wedstrijd ploegen.

Het WK op de Bosbaan is de perfecte gelegenheid om roeivrienden van toen en nu te ontmoeten, bij te kletsen en herinneringen op te halen. Iedereen die ooit in een eerstejaars wedstrijd ploeg heeft gezeten, weet wat voor een bijzondere periode dit voor een roeier is. Voor velen heeft het vriendschappen opgeleverd voor de rest van hun leven. Kom die bijzondere tijd herbeleven tijdens een grootse reünie voor alle eerstejaars wedstrijd ploegen van weleer!

Iedereen die ooit deel uitmaakte van een eerstejaars wedstrijd ploeg is van harte uitgenodigd om op vrijdag 29 augustus met zo veel mogelijk oud-ploeggenoten naar de Bosbaan te komen. De reünie voor eerstejaars wedstrijd ploegen vindt plaats op de Aegon Fanzone, het middelpunt van alle festiviteiten tijdens het WK op de Bosbaan. Hier volg je de wedstrijden en is het mogelijk tot laat op de avond te borrelen met oud-ploeggenoten en vroegere tegenstanders.

Het WK wordt een roeifeest voor heel sportminnend Nederland. Beleef de feestelijke en sportieve sfeer langs de Bosbaan, plan een gezellig dag met vrienden, familie of je oude ploeg en kom genieten van mooie sport, muziek en lekker eten.

Meer informatie: www.amsterdamrowing.com
Contact: reunie@amsterdamrowing.com

Prijs voor oudste acht
Speciaal voor de reünie stelt de Club van Broekhuizen, uitgever van Varsity Magazine, een fraaie prijs ter beschikking. De oudste, compleet aanwezige eerstejaars acht tijdens de WK reünie ontvangt een borreltegoed twv 250 euro. De bepaling van de oudst aanwezige ploeg gebeurt door de KNRB en Club van Broekhuizen.

Korting op WK-tickets
Exclusief voor leden en oud-leden van roeiverenigingen is er de mogelijkheid om WK-tickets te kopen met korting. Wie voor 1 mei via de verenigingswebsite tickets bestelt, profiteert van deze actie. Bovendien gaat van alle tickets die via de ticketshop van de roeivereniging worden verkocht, 5% van de totale omzet terug naar de vereniging.

Neem je stuurtje gratis mee
Het WK Roeien 2014 beleef je met je hele ploeg. Achten uit heden en verleden profiteren daarom van een speciale kortingsactie. Wie tickets bestelt voor de hele acht, neemt de stuurman of stuurvrouw gratis mee! Ga voor 1 mei naar de ticketshop van jouw (vroegere) vereniging, bestel acht kaarten en ontvang de negende kaart gratis.

Skøll

- na verlichting volgen zware jaren

Arbok? Dat is toch een Pokémon? Ge-
lijkend op een slang, naar mijn weten
altijd een inversie van 'Kobra'. Het be-
geerde kaartspel uit Japan bleek, net
als eens uw knickers, een tijdelijke be-
zigheid, een rage. Maar aan het pand
op de Jan Vroegopsingel, de kenmer-
kende rood-met-witte Pokéball, eta-
leert het jaarboek 'Arbok' een interne
klassenstrijd binnen de vereniging. Ook
bij Skøll duidt alles op een wisseling
van de wacht, het einde van een rage.
Een nieuw tijdperk breekt aan.

Lichte toppers
Het wonderlijke kwartet van jeugdroeiers, Tim Heijbrock, Bjorn van den Ende en de Muda's tekent Skøll de afgelopen jaren. De mannen zijn immer summier in de vier-zonder en dragen de kwaliteit van de lichte sectie op Skøll. Een tweede plaats in 2010 in de finale der Oude Vieren - zo had het niet mogen eindigen. In 2013, het post-Olympisch jaar, zou Skøll de arrogante ballen van Nereus wel hebben doen zweten (uiterst voordelig, zweten is voor lichte roeiers immers routine), was het niet dat Tim Heijbrock zich door een vergissing - het starten van de Abcoude-Amsterdam voor zijn burgervereniging Willem III - diskwalificeerde voor een plek in de Oude Vier. Ten gevolge van deze blunder vervloekten zij als ploeg de reglementen

en ging een alternatieve lichte afvaardiging naar het Amsterdam Rijnkanaal. De finale werd jammerlijk niet gehaald.

Einde van Varsity en Skøll
Hiermee is met een doffe dreun een einde gekomen aan hun Varsity-aspiraties. Maar niet alleen dat: ook hun tijd op Skøll lijkt er op te zitten. Het studentikoze trekt ze niet meer en de relatie met de vereniging is niet optimaal. Zo is bij burgerverenigingen het materiaal nu eenmaal beter en komen nu de Muda's wisselend uit voor de Amstel en voegen Tim en Bjorn zich (weer) bij Willem III. Geen eeuwige studenten maar keurige burger-vaders; knickers waren toch leuker dan Poké-monkaarten. Geen licht zonder schaduw, en zo staan uit de schaduw ogenschijnlijk nieuwe namen op. Misschien een ander familieduo, zoals de lichte Leerink-tweeling of de zware Huigslootbroeders?

Nieuwe zware ballen
Zes jaar jonger en vers uit de eerstejaarsacht staat een groep uit de kluiten gewassen zware jongens op om het machtsvacuüm te dichten. Die zware ballen op Skøll, uit de tijd dat Bjorn nog borden pasta verorberde in plaats van zoutloze rijstwafels. In 2008 voor het laatst bestond de Oude Vier enkel uit zware roeiers. Het was destijds Arie Muijl-wijk die met zijn maten de eer kreeg om, 'nadat licht had bedankt', te roeien op de Varsity. Dat hij later zijn heil zocht in het marathonroeien, overigens niet onverdienstelijk, typeert wellicht de plaats van een zware bal op Skøll. De soepele compensatiepij schreeuwt het hardst en overstemt al jaren wat zich 'trapvee' laat noemen. Ook dit jaar

bedanken de lichte demagogen zoals Lennart van Lierop voor de Varsity. Het trainingsschema krijgt voorrang.

Homo-erotische zelfportretten
Hoera, zal de oplettende zware roeier zal denken, dit biedt soelaas. Laat de zware hamer van Thor het Vikingschip een opdonder geven. Of ze de kapso-nes van de Muda's zullen evenaren zal moeten blij-ken. Ten behoeve van een goede positie binnen de huwelijksmarkt hebben de zware mannen zich in het jaarboek 'Arbok' letterlijk blootgegeven. Mid-dels homo-erotische zelfportretten schromen zij niet van de toren te blazen dat het lichte tijdperk ten einde is gekomen. "De zware mannen zijn aan-trekkelijk, dat is algemeen bekend en dat weten ze zelf ook" aldus de lieflijke wedstrijdcommissaris.

Licht is uit
Het is de lichting van haar koningin Annemiek de Haan (winnaar van het enige vergeven dames Varsity-goud), nu bijgestaan door echtgenoot Peter Vos, de welbekende Argonaut, die zijn ge-liefde Varsity met zekerheid zal aanprijzen onder de jongelui. De nieuwe rage van het zware roeien wordt in ieder geval genoeg gehyped. We zullen zien waar dit Vikingschip strand. Het lijkt er echter op dat de ogen op Skøll nu gericht zijn op de Lu-strumverbouwing. Nereusbaby Jurriaan Nip zwaait als voorzitter de scepter met ambitieuze plannen: een extra verdieping met krachthoek, bovenop het bestaande gebouw. Vraag blijft of de architect zich vasthoudt aan personen van 75 kg, of dat de Dhr. Nip uitgaat van het zware geschut. Rages komen en gaan; licht is uit.

Ook op de Varsity van 2013 winnen er vooral lichte roeiers van Skøll. Gaat dat dit jaar veranderen? - Beeld door Merijn Soeters

Argo

Stabiele boer in onrustig Oekraïne - interview met Kees Huizinga

Ten tijde dat iedereen in de Nederlandse roeiwereld opmaakt voor het jaarlijkse festijn in Houten heeft voormalig Argonaut Kees Huizinga andere zorgen. Als boer in Oekraïne maakt hij grote onrust mee in zijn land. Al is hij er zelf vrij nuchter onder. “Poetin heeft weliswaar defacto de Krim bezet en in een aantal steden in het oosten wordt door een handvol provocateurs onrust gestookt. Maar bij ons in het midden van het land is het relatief rustig en staan de meeste mensen achter de nieuwe regering.”

Kees Huizinga op zijn 15.000 hectare aan gepacht land. Beeld uit archief Kees Huizinga

Boerse inborst

Kees Huizinga is geboren in Hellum onder de rook van Winschoten in een echte Aegir-familie. Maar waar de andere kinderen Huizinga zich van jongs af aan richten op het dokterschap en de zakelijke wereld, is Kees tot zijn 18e vooral te vinden in het hooi, op de trekker of als hulp op één van de vele boerderijen in de omgeving. Het is dan ook niet meer dan logisch dat Kees in 1993 in een oude Renault 4 (later komt de bekende blauwe Volkswagenbus) richting de Landbouwuniversiteit in Wageningen vertrekt met twee doelen voor ogen. Lid worden van Ceres en wedstrijdroeien bij Argo. Na de groentijd doorlopen te hebben en een plekje veroverd te hebben op de Heerenstraat 6, het meest beruchte kroeghuis van Wageningen, meldt Kees zich bij Argo.

Lichte roeiers op Argo

Begin jaren '90 heerst er op Argo een uitstekende wedstrijdsfeer met een goede lichting roeiers. Vooral het lichte roeien is toonaangevend op Argo: Titus Weijschedé, Christiaan Bolck en Michiel van Eupen maken de dienst uit. Daarnaast roeien vooral de zware mannen een behoorlijk potje mee in het eerstejaars veld. Onder de bezielende leiding van John Lake en Paul van Ruiten komt de jonge Huizinga terecht op slag in Zwaar '94. Een echte zware acht die zich niet alleen bezig hield met hard roeien maar vooral ook met het slopen van lichte pikken en zich vooral nergens iets van aan trok. Tijdens de finale van de eerstejaars dames achten op de ZRB bestookt de Volkswagenbus vol zware roeiers de meefietsende damescoaches met liters bedorven Yogho Yogho. Kees staat bij deze gelegenheden altijd vooraan.

Strijd voor Varsity-overwinning

Toch knaagt er iets bij Kees na de winst van Euros op de Varsity van '95. Argo komt met zijn lichte pikken niet mee en er zijn te weinig zware ouderejaars roeiers om de Varsity te winnen. Na het eerste jaar in de acht met twee overwinningen op de Martini, volgt een succesvol jaar in de twee-zonder met Martin van Dijken waarin zij het SB-WK (WK onder 23 jaar) op een haar na missen. Daarna wordt Kees gevraagd als voorzitter van het bestuur 1996/1997. Huizinga en zijn bestuur vermaken zich dit jaar met name tijdens het Rotterdamse KNSRB-diner op Hermes uitstekend en na een jaar lang geroepen te hebben dat het de hoogste tijd wordt dat Argo de Varsity gaat winnen, voegt hij in het jaar erna, zoals een echte Groninger betaamt, de daad bij het woord en stapt weer in de boot met maar één doel: Argo de derde Varsity-overwinning brengen. Dit lukt uiteindelijk net niet. Na een vijfde en derde plaats, eindigt hij in 2000 op de tweede plaats achter Orca. Toch bewijzen Kees en de zijnen dat een verenigingsploeg met een goed plan en totale toewijding heel ver kan komen. Iets waar veel verenigingen tegenwoordig een voorbeeld aan kunnen nemen.

Boeren in Oekraïne

Nadat Kees zijn roeicarrière succesvol heeft afgesloten in de eerder zo door hem verafschuwd skiff en selectie voor de FISU WK 8+ net was misgelopen, besluit hij zijn andere droom waar te maken: boer worden. Nederland is echter te klein en met name te gereguleerd voor zijn plannen. Oost-Europa lonkt altijd al en biedt hier wel mogelijkheden voor. Als onderdeel van zijn studie Landbouwtechniek was Kees reeds op stage geweest naar een aardappelproject in Rusland en na zijn studie ging hij om kennis en ervaring op te doen in eerste instantie aan de slag in Polen. Vervolgens komt hij in januari 2003 terecht in het Oekraïense Kishchentsy, halverwege Kiev en Odessa, alwaar twee Nederlanders samen met een Oekraïense partner een voormalig Kolchoz in eigendom hebben van destijds circa 1.000 hectare gepacht land en op zoek zijn naar een bedrijfsleider. Na een bezoek en een kort gesprek is de keuze snel gemaakt: Kees wordt boer in de voormalige graanschuur van Europa en het land met de zwarte aarde.

Megabedrijf

Inmiddels is het bedrijf onder de gedreven leiding van Kees in ruim tien jaar tijd gegroeid naar 15.000 hectare gepacht land (circa 4.500 pachtcontracten), qua grootte vergelijkbaar met een derde van de Noordoostpolder. Er werken in totaal 400 medewerkers en Huizinga is medeaandeelhouder geworden. Naast het verbouwen van tarwe, soja, gerst, bieten, maïs en koolzaad worden er inmiddels circa 700 koeien gemolken en heeft het bedrijf ongeveer 700 zeugen en mestvarkens. Ze maken hierbij gebruik van de modernste tractoren, machines en landbouwtechnieken. De strategie is om het bedrijf de komende jaren verder te laten groeien naar 20.000 hectare en 3.500 melk-koeien.

interview Kees Huizinga

Politieke onrust

Kees en zijn vriendin en twee dochters hebben het prima naar hun zin in Ky-schentsy, al baart de huidige politieke situatie hem natuurlijk zorgen. Via de telefoon vertelt hij dat hij die week nog op het Onafhankelijkheidsplein in Kiev is geweest: “Het is verschrikkelijk wat daar is gebeurd en van tevoren ondenkbaar dat je zoiets van zo dichtbij meemaakt. Het is echt een oorlogsgebied en het voelt voor mij hetzelfde als zou het in Amsterdam gebeurd zijn.” De alge-

mene berichtgeving in de (internationale) media is volgens Huizinga vaak niet goed en geeft de situatie ‘eenvoudig zwart-wit’ weer. “Oekraïne zou in hun ogen moeten kiezen tussen Rusland of Europa en zou voor Rusland hebben gekozen toen het Associatieverdrag met de EU niet werd ondertekend. Deze beslissing van een uiterst corrupt regime was echter vooral de druppel die de emmer deed overlopen. De Oekraïners willen een transparante overheid die er voor zijn inwoners is. In de toekomst zal Oekraïne met zowel Rusland als de EU samenwerken. Ik hoop dat als jullie dit lezen de rust is weergekeerd en dat de nieuwe capabele regering het land goed doet.” Kees heeft daar in ieder geval voldoende vertrouwen in. “Ze winnen bijvoorbeeld advies in bij de EBA (European Business Association) over de benoeming van personen op belangrijke posten. Een positief signaal in een land dat in chaos verkeert.”

Geen zorgen

Voor de boerderij heeft de instabiele situatie vooralsnog geen nadelige gevolgen. “We hadden veel van de inputs voor komend seizoen al ingekocht. Anderen daarentegen hebben moeite om bijvoorbeeld diesel te kopen omdat dat er minder is. We waren wel van plan om met buitenlandse financiering onze boerderij uit te breiden en een nieuwe koeienstal te bouwen. Dat staat nu echter op een laag pitje omdat buitenlandse banken vooralsnog niet uitbetalen.” Maar ook daar maakt Kees zich weinig zorgen over. “Het lijkt er op dat de situatie zich stabiliseert en Oekraïne leningen krijgt van de EU en IMF dus ik denk dat onze financiers ook snel doorkomen met geld.”

Sterke ploegband

Kees komt nog met enige regelmaat in Nederland. Al is het maar om met zijn eerste jaars acht aan de jaarachten mee te doen tijdens de Kanaal Kampioenschappen op Argo. Hij heeft nog steeds een sterke band met zijn ploeg. “Vorig jaar zijn ze met zijn allen langs geweest. We hebben toen de eerste dag Kiev onveilig gemaakt en de volgende dag geroeid bij de lokale roeivereniging waar ik een acht had geregeld. Het was een oude boot die ergens buiten in het gras lag. Hij was zo slap dat je beide punten bijna naar elkaar toe kon vouwen. De helft van de spanten zat los en we moesten hem van tevoren met kurk en tape waterdicht maken. Met de helft big blades en de helft macons hebben we vervolgens een paar baantjes op de Dnjepr getrokken. Eenmaal op de rivier voelde het weer als vanouds.”

Thêta

Reconstructie 2001 - de trukendoos van Thêta

Kunt u zich de laatste keer herinneren dat Thêta serieus kans maakte op Varsity-goud? Met louter lichte pikken aan boord gaat het ze dit jaar sowieso niet lukken. Maar in 2001 was dat wel anders. Met zilveren olympische medaillewinnaar Dirk Lippits en de succesvolle lichte twee van De Groot en Dormans zou Eindhoven hoge ogen kunnen gooien. De universiteit zag het vervolgens ook nog eens als buitenkans zich te profileren. Olympisch skiffeur Gerard Egelmeers zou het succeskwartet compleet maken. Eén probleem: hij was al jaren afgestudeerd.

door Mark Hengstman

De toen 31-jarige Egelmeers wist echter op slinkse wijze toch aan alle vereisten te voldoen, wat het KNSRB-bestuur de nodige kopzorgen bezorgde. Het werd nooit helemaal duidelijk wat er zich precies achter de schermen heeft afgespeeld. Zonde, want het is eigenlijk best een goed verhaal. Varsity Magazine zocht het daarom alsnog voor u uit en brengt hierbij het nooit eerder vertelde verhaal van een arbeider die bijna de Varsity won.

Knorren-lobby

Vlak voor de eeuwwisseling staat de KNSRB voor een loodzware taak: het redden van de Varsity. “De wedstrijd werd niet langer door heel roeiend Nederland serieus genomen en boette in aan zowel prestige als niveau” vertelt Johan ten Berg, destijds president van de KNSRB. Met zijn 26 jaar is hij destijds het jongste lid van het bestuur, wat zijn taak als president er niet bepaald gemakkelijker op maakt. “Ik was nog maar een broekie en had helemaal geen natuurlijk gezag.” Maar binnen de commissie is er helemaal geen tijd voor een ‘wie-heeft-de-langstediscussie’. Het is vijf voor twaalf. “De wedstrijd dreigde te worden gereduceerd tot een onbeduidend corporaal onderonsje.” En dus wordt de Varsity geherpositioneerd om het hoofd boven water te houden. Paradoxaal genoeg is hierbij een sleutelrol voor de knorrenverenigen weggelegd.

Het KNSRB-bestuur zet een lobbycampagne op poten met als doel een zo groot mogelijk aantal boten aan de start van de Oude Vier te krijgen, knorren inclus. Ook met Thêta wordt uitvoerig ‘kopjes koffie gedronken’, wat al snel zijn vruchten afwerpt. Thêta besluit een Oude Vier te leveren, waarmee een warme samenwerking tussen de Brabanders en het KNSRB-bestuur tot stand lijkt te komen. Ten Berg: “Ik ben zelfs nog bij het Eindhovens corps langs geweest om ze te advi-

Na afloop lijkt het in 2001 alsof Thêta de Varsity heeft gewonnen. Niets is echter wat het lijkt. De boot van winnaar Nereus zingt zwemmers klampen zich vast aan de boot van de Eindhovenaren. - Beeld door Sybrand Treffers

seren over de organisatie van een kroegjool.” In het verleden bleek het namelijk nogal een opgave voor niet-KNSRB-verenigingen om een fatsoenlijke jool te organiseren, zonder deze uit te laten lopen op een ordinaire biersmijtpartij. “We wilden er oprecht een mooie partij van maken in het geval Thêta zou winnen.”

Dubieuze inschrijving

Maar de feeststemming neemt snel af bij het KNSRB-bestuur wanneer de bezetting van Thêta's Oude Vier hen enkele dagen later via de tamtam bereikt. Gerard Egelmeers, samenwonend in een keurige burgerwijk met een PhD én een vaste baan op zak, staat opeens weer geregistreerd als eerstejaarsstudent en wil aan het hoofdnnummer deelnemen. Leuk dat Thêta meedoet, maar dit was nou ook weer niet de bedoeling.

Uit het niets staat Eindhoven te boek als favoriet, maar is het wel eerlijk spel? Formeel gezien voldoen alle vier de Thêta-roeiers aan de regels, maar vanwege het dubieuze karakter van de inschrijving wordt uitgebreid informatie ingewonnen bij het bestuur om na te gaan of Egelmeers ook écht studeert. Verrassend genoeg blijkt hij niet alleen vrijstellingen te hebben ontvangen, maar daadwerkelijk tentamens te hebben gemaakt. Hoewel hiermee het nodige bewijsmateriaal is geleverd, zit het de wedstrijdorganisatie toch niet lekker, zo blijkt uit een mail gericht aan Thêta:

“Wij willen U erop wijzen dat het starten van Egelmeers naar onze mening niet de schoonheidsprijs verdient. U zult het zelf met ons eens zijn dat iemand die jaren geleden is afgestudeerd en daarna jaren aan het arbeidsproces heeft deelgenomen

Thêta

geen echte student in de ware betekenis van het woord is. Er is daarom ook zo veel discussie geweest: hoort Egelmeers wel thuis op een studentenroeiwedstrijd? Binnen de KNSRB zijn de meningen verdeeld.” Na lang wikken en wegen besluit het bestuur Thêta's deelname formeel te steunen.

Spagaat

Ondertussen pakt Thêta het serieus aan. Serieuzer nog dan de corporale verenigingen. De ploeg gaat

zegd niet vrolijk: “Tot mijn grote verbazing kreeg ik hedenmiddag een onverwacht telefoontje van dhr. Roumen, secretaris van de TU Eindhoven, waarin hij mij meedeelde door u benaderd te zijn inzake de Varsity. Nog groter werd mijn verbazing toen ik vernam dat u richting College van Bestuur van de Universiteit de wens heeft uitgesproken niet uit te komen in de Oude Vier indien Gerard Egelmeers deel uit zou maken van de bezetting hiervan.”

Tentamens echt gemaakt!

Verbazing alom dus in Eindhoven. Of tenminste, zo doet het bestuur het graag voorkomen. De roeiers weten namelijk wel degelijk hoe het zit. “Natuurlijk was ik niet echt een student meer” geeft Egelmeers eerlijk toe in een gesprek met Varsity Magazine. Maar wat schetst onze verbazing. De tentamens heeft hij wel degelijk gemaakt, maar dat was een kwestie van twee uurtjes de stof doornemen voor een eerstejaars tentamen scheikunde. “Het werd een spelletje: hoe kan ik tóch meedoen binnen de bestaande regels.”

Alle moeite voor niets

Een week voor de wedstrijd blijken al die fiets-tochtjes naar de tentamenhal alsnog voor niets te zijn geweest. Egelmeers krijgt namelijk last van een rib-stressfractuur en moet zich terugtrekken. Thêta roeit met een invaller naar een teleurstellende vierde plek. “Misschien maar beter ook, want een overwinning voor Thêta met Egelmeers aan boord zou een hele wrange bijmaak hebben gehad” aldus Ten Berg. Zelf ziet Egelmeers dat anders. “Alles ging toch volgens de regels? De universiteit en het Thêta-bestuur hebben er juist alles aan gedaan om mijn deelname mogelijk te maken.” Maar hoe zat het dan met die studie, is die nog afgemaakt? “Wat denk je zelf?” lacht hij.

De moraal van dit verhaal? You can't have the cake and eat it. Elke student - knor of geen knor - kan tegenwoordig meedoen aan de Varsity en dat is maar goed ook. Zonder knorren was de Varsity als dé krachtmeting van studentenroeiend Nederland allang uitgestorven. Maar dat ze de traditie ook nog eens begrijpen, blijkt toch écht iets te veel gevraagd.

Phocas

- een nieuwe weg ingeslagen

Dinsdagmiddag in ‘de Haemel’, het drijvende botenhuis van Phocas. Een muziekje, geprut-tel van de koffiemachine en wat giebelende eerstejaars dames. Het lijkt een normale mid-dag tot dat er vier zelfverzekerde mannen binnen komen lopen. Het gegiebel stopt en er wordt gefluisterd. “Zijn dat de mannen van de Oude Vier?” Coach Jeroen Willemsen geeft het antwoord. “Ja, Phocas gaat weer meedoen aan de strijd om de gouden blikken!”

Relatie met de Varsity

In 1978 had men ze bijna in handen. Een vier met onder andere Vincent Horstink werd tweede vlak achter Aegir. Horstink baalt hier nog steeds van. “Natuurlijk was het jammer. We waren kansrijk en misschien wel favoriet, maar goed, voor ons verging de wereld niet want het was een wedstrijd zoals alle anderen. Wij hadden in die tijd niet zoveel met al die tradities.” Wat dat laatste betreft is er niet zo-veel veranderd bij de club uit Nijmegen. Al is er dit jaar wel een speciale commissie gevormd

die er voor moet gaan zorgen dat de Varsity gaat leven op de vereniging. De meeste leden weten namelijk niets van de tradities, aange-zien de laatste deelname aan het hoofdnun-mer alweer uit 2009 dateert.

Professionele coaching

In september van 2009 volgde een belangrijke verandering volgens voorzitter Kasper Faber: “Men besloot dat Phocas zich moest gaan fo-cussen op het roeien en Ad Dubbeldam werd aangesteld als profcoach voor de eerstejaars. Dit betaalde zich al snel uit en een succesvol jaar volgde.” Na dat jaar hebben eerst Boude-wijn van Opstal en vervolgens Astrid Cohnen zijn plaats ingenomen en deze lijn doorgetrok-ken. Sinds 2011 heeft Phocas elk jaar drie eer-stejaarsachten, waarvan er gemiddeld twee blikken. Lang niet slecht als je bedenkt waar ze vandaan komen.

Doorstroom

Bij de eerstejaars loopt het dus allemaal wel,

maar de stap naar het ouderejaars roeien ver-loopt minder soepel. De afgelopen jaren heeft alleen de zware middengroep zich weten te ontwikkelen. Bij licht houdt Erik Dekker in zijn eentje de eer hoog en bij de dames is er niemand. Dit laatste is opvallend aangezien de internationale successen van de afgelopen twintig jaar door vrouwen behaald werden. Denk aan Nelleke Penninx en Annemarieke van Rumpt. Wedstrijdcommissaris Jill Meijs kan ook niet vertellen waar het mis gaat. “Wie weet moet iemand gewoon een keer als voor-beeld dienen? Bij zwaar is dit ook zo gegaan en nu hebben we al twee jaar op rij een midden-groep van acht roeiers.”

Huisvesting

Het probleem met het ouderejaars roeien is niet de enige moeilijkheid waar de vereniging mee te kampen heeft. Zo heeft het botenhuis haar beste tijd gehad, is het Maas-Waal kanaal niet het perfecte roeiwater en is er wegens de sociëteit in de stad nog steeds, ondanks dat deze wel minder is geworden, een splitsing binnen de vereniging. De oplossing voor dit al-les moet de nieuwe huisvesting worden. Hier zullen sociëteit en botenhuis samen, net bui-ten het centrum, aan een stuk stilstaand water komen te liggen. “Zoals het er nu uitziet moet het in 2017 af zijn”, vertelt Faber.

Oude Vier

Tot die tijd zullen de leden van Phocas het moeten doen met de huidige faciliteiten. De heren van de Oude Vier vinden het allemaal niet zo’n probleem, zolang ze maar lekker kunnen blijven roeien. Roeier Koen Metsema-kers geeft aan dat dit ook het plan is voor de Varsity. “We vinden het een eer en een mooie wedstrijd, maar we weten ook dat we niet vooraan gaan varen.” Slag Arno te Brake denkt hier anders over. “Ach, als wij een goede dag hebben is er wel iets moois mogelijk.” Of we dat dit jaar al gaan zien wordt afwachten, maar anders wie weet in de toekomst. Het is in ieder geval mooi dat ze er weer bij zijn.

De Oude Vier van Phocas met van links naar rechts: Bas Lagemaat (boeg), Stan Breedveld, Koen Metsemakers en Arno ten Brake (slag). - Beeld door Nick ter Mors

Okeanos

- het starten van de Varsity is altijd een eer

Wedstrijdroeiers gaan altijd voor de winst. Dat moge duidelijk zijn en zo ook bij Okeanos. Maar de enige Varsity-overwinning dateert alweer uit 1989 en de laatste jaren lijkt nieuwe winst niet een al te grote prioriteit. Dit ondanks dat ze toppers heb-ben rondlopen die een vier naar grotere hoogtes zouden kunnen brengen.

Roeien om te winnen

Peter Tjeerdsma, wedstrijdcommissaris van Okeanos, is ervan overtuigd dat er hard word gewerkt voor de volgende Varsity-overwin-ning. “Zoals iedere vereniging willen ook wij de snelste Oude Vier op het water leggen.” Maar dit klinkt tegenstrijdig als ik verder vraag naar de voorbereiding van dit jaar. “De voorbe-reiding van de Oude Vier is er op gericht om zo min mogelijk het huidige trainingsschema te verstoren. Dit maakt het lastig om veel samen te trainen. Maar zo hoeft het roeien in de Oude Vier geen belemmering op te leveren voor eventuele doelstellingen later in het seizoen.” Want dat is waar het bij Okeanos om draait, winnen en (top)prestaties leveren. Als je wint, krijg je vanzelf het aanzien van de vereniging. Daar hoeft je niet perse voor in de Oude Vier te zitten. Dit is een groot verschil met de andere Amsterdamse verenigingen, waar winnen op de Varsity veel meer betekenis heeft.

Overwinning ’89 nog steeds waardevol

De winst van 1989 is echter nog steeds erg waardevol. “Hoewel Okeanos soms in de scha-duw lijkt te liggen van grotere verenigingen, blijkt uit deze overwinning dat op het wed-strijdroeien zij zeker niet onder hoeven te doen voor de rest. Zowel toen als nu streeft Okeanos naar het allerhoogste resultaat. Ge-volg hiervan is dat veel grote namen uit de roeiwereld bij ons vandaan komen, waaronder de winnaars van de Varsity in 1989.”

Varsity cruise

In tegenstelling tot in 1989 is de Varsity niet meer helemaal onbelangrijk voor de veren-iging. Zo hangt in de sociëteit een prominente foto van deze ploeg en wordt er vaak naar ver-wezen. Met een ‘Varsity cruise’ promoten zij

De Varsity leeft wel degelijk onder de leden van Okeanos. Zo doen ze ook al jaren mee aan de fuifnummers. - Beeld door Merlijn Soeters

de laatste jaren de wedstrijd onder de leden. Dit zal menig wedstrijdroeierend Okeanied toch een extra duwtje in de rug geven om goed te presteren. De ‘Varsity cruise’ die overigens per luxe bus in plaats van boot plaatsvindt, draait niet alleen om de wedstrijd, maar ook vooral om de welbekende sfeer van de Varsity. Nu de competitie-roeiende tak van de vereniging begint te groeien, zou je misschien kunnen zeggen dat Okeanos hiermee traditie aan het schrijven is, zoals corporale verenigingen die al jaren kennen. Wat dat betreft hebben Oude Vierroeiers wel bepaalde privileges binnen de vereniging, zo hebben ze net als bij Nereus een eigen kapstok in de sociëteit.

Realistisch

Boven alles is Okeanos realistisch over de re-

latie met de Varsity. In de jaren dat er goede zware roeiers rondlopen, die hard ergomete-ren en elders goed presteren, begint de Varsity meer te leven. Deze roeiers moeten dan na-tuurlijk wel aan de eisen van het Oude Vieren-veld voldoen en nog studeren. Iets wat toppers als Mechiel Versluis en Roel Braas helaas niet (meer) doen. Is het een jaar niet mogelijk om mee te doen om de gouden blikken, dan zullen de doelen voor het tweekilometerseizoen in oog gehouden worden. Tjeerdsma: “Okeanos hecht vooral een groot belang aan het wed-strijdroeien. Er wordt altijd gestreefd naar de winst, zo ook op de Varsity. Hoewel de doelen voor het tweekilometerseizoen over het alge-meen leidend zijn, is het starten van de Varsity altijd een eer.”

Euros

- list, bedrog, liefde en opportunisme

Euros wint in 1995 de Varsity. Boeg Arne van Eupen kijkt naar de kant. Stuurman J. Webers juicht. - Beeld door ANP

De winnende Oude Vier met Van Iwaarden op slag (geheel links), dan Van Steenis, Loefs en Van Eupen. - Beeld uit archief Luitzen de Boer

Veel Varsity-overwinningen zijn reeds beschreven in uw Varsity Magazine. Wij vinden natuurlijk, geheel gespeend van valse bescheidenheid, dat het magazine literaire kwaliteiten heeft. Toch is er maar één overwinning die wordt beschreven in een echte literaire roman. In Bonita Avenue van Peter Buwalda komt de overwinning van roeivereniging Tubantia in 1995 voor. “Het werd een historische zondagmiddag voor Tubantia, voor het eerst in het honderdent-waalfjarige bestaan van de race won een Oude Vier uit Enschede.”

Liefde en opportunisme

Het Varsity Magazine is altijd op zoek naar legendarische mensen en verhalen. (Iets triviaals als de waarheid hoeft dit natuurlijk niet in de weg te staan.) Niemand is geïnteresseerd in een verhaal in de trant van: “Ja we hadden nou eenmaal vier WK-roeiërs. We wilden eigenlijk niet starten want het paste niet in het trainingsschema. Het moeilijkste van de hele overwinning was om een of andere bunker in Amsterdam te vinden om het feest te houden.” Nee, tegenslag en heldenmoed. List en bedrog. Liefde en vreemde randfiguren. Verenigingsliefde en opportunisme. Daar willen we iets over lezen.

Euros-overwinning heeft alles in zich

De overwinning van 1995 heeft al deze elementen in zich. Eerder werd al uitgebreid geschreven over Niels van Steenis. Maar er zitten nog meer verhalen in deze overwinning. Bijvoorbeeld over hoe de rijzende (of in dit geval reizende) jonker, Rutger Röell, als coach met zijn derde vereniging de Varsity won. Of hoe iemand zich versprak over het veelvuldig vreemdgaan van bepaalde lieden uit de Holland Acht tegen een dame uit de Varsity Commissie, die de vriendin van Sjors van Iwaarden bleek te zijn. En hoe van Iwaarden, toen zij het daarna uitmaakte, zei: “Dan ga ik om jouw terug te pakken de Varsity winnen.” Of hoe één minuut voor de start van de Hel van het Noorden in '95 er een Euros-vel in de boot van Van Iwaarden werd gegooid, die tot dat moment een RIC-shirt droeg en zich daarmee zou diskwalificeren voor deelname in Houten dat jaar.

We spreken met Arne van Eupen, Varsitywinnaar van 1995. Hij is op dit moment profcoach op Argo (die desondanks ook dit jaar niet zullen gaan winnen). “Ik was natuurlijk bij lange na niet de beste roeier uit de boot. Maar dit is natuurlijk vanuit mijn perspectief prima, want ik zeg altijd maar zo; als je alleen maar betere roeiers bij je in de boot hebt zitten, kun je er van uit gaan dat je in de voor jouw snelste boot zit. De boot kan dan misschien wel sneller worden gemaakt, maar niet met jou erin.”

Gesjeesde rector

Arne heeft het boek ‘Bonita Avenue’ zelf niet gelezen (hij houdt meer van Russische schrijvers). Hierin is een grote rol voor de (fictieve) rector van de universiteit weggelegd. “..... de rector die zich grijnzend van zijn pak onttreed, alles ging uit, z’n overhemd, z’n sokken, z’n ondergoed – behalve zijn das, een roeidass natuurlijk.” Of de rector echt heeft gezwoommen weet van Eupen niet. “Maar hij vond het wel heel belangrijk. Professor Veltman kwam vanuit Delft naar Twente en wilde zijn oude universiteit in alles voorbijstreven. Zo werden wij enorm gepusht om mee te doen aan de Universiteitsachten. Toen we die in 1994 wonnen rende hij (enigszins aangeschoten) de laatste paar honderd meter mee. Hierna was zijn volgende doel dat we de Varsity zouden winnen.” Wat dat betreft lijkt hij op de gesjeesde rector uit het boek van Buwalda.

Gloednieuwe Empacher

“Op Euros werd dit plan ook breed omarmd. Ondanks het feit dat er eigenlijk nauwelijks een verenigingsgevoel was. Er waren duidelijk drie secties. Zwaar onder leiding van Röell, licht onder Jonkman en dames die gewoon helemaal niet belangrijk waren. Onderling was er nauwelijks contact. Dit gaf een ge-

zonde concurrentie en natuurlijk waren er goede coaches. Dit maakte dat er toch een heel aantal roeiers doorstootte naar de nationale top.” Van Steenis stelde, dat zonder fatsoenlijke boot, hij niet zou starten. Er verscheen toen opeens uit het niets een nieuwe Empacher vier-met. “Gesponsord door de Kamer van Koophandel, maar hij kwam duidelijk uit een persoonlijk potje van professor Veltman.”

Van Iwaarden lid van Euros

“Het winnen van de Varsity was duidelijk een project van Niels en Sjors. Zij waren er al snel over uit dat dit dan met Joris Loefs (die in 1996 in de dubbelvier op de Olympische spelen in Atlanta zat) moest gebeuren. De vierde roeier moest later worden besloten.” Bijna jaarlijks zijn er discussies over de deelnemers aan de race der Oude Vieren. Deze gaan dan over het al dan niet student zijn (zie ook het verhaal van Thêta elders dit magazine). Zelden zijn er echter discussies geweest of iemand wel echt lid is van de vereniging waar hij voor wil starten. “Sjors werd lid van Euros. Hij was technisch lid volgens de regels van het spel, maar eigenlijk niet volgens de regels d’ honneurs.” (Wat ook niet hielp natuurlijk, is dat hij een week later op de Randstad Regatta weer in zijn oude vertrouwde RIC-vel startte. red.)

“We waren gewoon de besten”

“Een week voor de Varsity was duidelijk dat ik in de vier zou zitten. Er waren alle mogelijke vierde roeiers getest en met mij aan boord ging het het snelst. Ik ben puur bakboord, als ze een stuurboord roeier nodig hadden gehad had mijn twee-zondermaat Tore Nauta gewonnen, zo betrekkelijk is mijn aandeel. We hadden met Nauta en zonder Van Iwaarden denk ik niet gewonnen.” (dat zou kosmisch natuurlijk wel heel mooi zijn geweest. Rienks heeft namelijk gezegd dat de Holland Acht ook met, de op het laatst uitgeselecteerde, Van Iwaarden zou hebben gewonnen, red.) Het was na één kilometer al duidelijk dat we gingen winnen. We lagen aan de verkeerde boei en na één kilometer konden we schuin oversteken. We roeiden toen voorop in een kluit boten die allemaal aan dezelfde wal voeren. We zijn eigenlijk geen moment bedreigd. We waren gewoon de besten. Het feest was in een oude collegezaal. Dit was een al decennia bestaand tijdelijk gebouw. Het was duidelijk niet gebouwd voor een dergelijk feest en Laga heeft zelfs een van de muren twee meter naar buiten verplaatst.”

Familiehiërarchie

In datzelfde jaar werd Van Eupen uitgezonden naar de Nations Cup. Hij was hiermee zijn oudere zus Marit en oudere broer Michiel, ruim voor in aansprekende resultaten. Zij moesten beiden ruim tien jaar ploeteren voor ze hun eerste internationale uitzending binnenhaalden. Arne wil zich niet uitlaten wat zijn positie is aan het familiekerstdiner. Zo komen we er natuurlijk nooit achter of Varsitygoud belangrijker is dan olympisch goud. (Mogelijk zit hij zelfs in de pikorde nog onder zijn vrouw Esther Workel (stuurvrouw van de dames acht op de Olympische Spelen van 2004, brons en 2008, zilver), red.) Wel memoreert hij zijn op één na mooiste blik, de NK titel in ‘99 in de twee-met. Met broer en zus. “Want dan had Marit ook eens een mooi blik.”

Varsityproblemen bij Argo en Euros

Arne is ten slotte een beetje in de war wat voor medium het Varsity Magazine is, want hij wil aan iemand de groeten doen. Dit blijkt Ab Wit te zijn, de coach van de laatste winnende Argo-vier, die hij wekelijks spreekt. “Argo moet opschieten met opnieuw winnen anders zijn er geen levende overwinnaars meer over. Aan de andere kant is mijn overwinning ook al twintig jaar geleden. Een nieuwe Euros-overwinning zie ik ook niet binnenkort tot stand komen. Zo blijf ik nog wel even legendarisch gelukkig.”

De roeier en de honger

- column door Jesse van der Mijl

De roeier wordt uit zichzelf wakker op de ochtend van de wedstrijd. Hij voelt zich slap noch sterk. De spanning van de wedstrijd bekruipt hem, maar ditmaal is het gevoel anders dan de andere keren. Het is april, het is lente. De talloze trainingen en oefenraces ten spijt, vandaag worden er knikkers verdeeld. En daar draait het spel om.

De honger was de laatste weken geen vijand meer geweest van de roeier. Niet dat de honger een vriend was, dat zou hij natuurlijk nooit worden, maar sinds een week of drie was de honger stiller geworden en had hij zich steeds meer teruggetrokken. In het begin had de honger steeds op de voorgrond gestaan: een zeurend kind rond drie uur in de middag, een zingende dronkenlap diep in de nacht. 's Ochtends was de honger altijd als eerste op geweest.

De roeier zit stil op zijn bed. Zijn kromme rug-gengraat loopt als een steil bergpad omhoog.

De honger had de laatste weken dus meer op de achtergrond gestaan. Hij was verworden tot de persoon in het reisgezelschap die maar achteraan bleef lopen, zonder een woord te zeggen. Maar hij verdween nooit en dat was verraderlijk. De roeier had de honger in het begin steeds in het gezicht gekeken, als een staarwedstrijd. En nooit had hij verloren. Nu had hij de honger al een tijdje niet meer in het vizier gehad.

De roeier doucht, langzaam. Even tikt hij de 43 graden aan - hij speelt met de doucheknop als een tempometer. Uitzakken naar 38 en goed doorzwenen. De laatste vijf seconden draait hij de knop vol op blauw. Het is nog een half uur voordat ze hem komen halen. Terug in zijn kamer ziet de roeier op zijn telefoon dat hij een oproep heeft gemist. De roeier belt terug.

“Gast.”
 “Gast.”
 “Klaar voor?”
 “Ja.”
 “Wat weeg jij?”
 “Hoezo?”
 “Freek is te zwaar.”
 “Wat? Hoeveel?”
 “Een halve kilo. Maar als jij goed zit, is er niets aan de hand.”
 De roeier zweeg.
 “Gast, hoeveel weeg je?”
 “Eenenzeventig vier”, loog de roeier.
 “Ok, zie je zo.”

Hij had dichter bij de honger moeten blijven, hij had de honger niet moeten verwaarlozen. De honger was als een benzinedief die steeds een beetje had afgetapt. De roeier had het niet gemerkt. Even zelfs was het alsof de honger er niet was. Later had hij vermoed dat de honger een deel van zijn brood had gegeten, maar dat had ook een huisgenoot kunnen zijn.

Het gerucht ging dat de honger op zondag ijs had gegeten.

De roeier wist niet waarom hij had gelogen. Nu niet, de afgelopen week niet. Steeds had hij tegen zichzelf gezegd dat het goed zou komen. Nu voelde hij een weerzin tegen zichzelf, maar kon zich nu niet wegen. Hij zou zich eruit praten. Hij zou Freek aanspreken en de afsteling van zijn weegschaal ter discussie stellen. Daarna zouden ze gevierden in regenpakken langs het kanaal rennen. Als dat nog zou helpen.

De rest van het seizoen zou hij weer dicht bij de honger blijven. Hij zou met de honger om de tafel gaan zitten en hem toespreken als een strenge vader – ze zouden afspraken gaan maken.

Hij zou naast de honger in de bus gaan zitten. Hij zou met de honger door de stad lopen. Hij zou voor elke training met de honger naar het kanaal fietsen. Hij zou over de honger lezen, zijn trucs bestuderen en aantekeningen maken. En hij zou toenadering zoeken. Hij zou met de honger koffie gaan drinken en hij zou vragen stellen en interesse tonen. Steeds zou hij de honger blijven aankijken.

Ten slotte zou hij de honger vergeven voor wat vandaag ging gebeuren.

Jesse van der Mijl was in 2011 en 2012 adjunct-hoofdredacteur van het Varsity Magazine en was lid van Vidar tussen 2001 en 2008.

Roeiers aan het proefwegen. - Beeld door Merlijn Soeters

Zal ik jou eens de waarheid vertellen over werken bij NS?

Je vindt me op werkenbijns.nl/starters

YOU LIKE TECHNOLOGY. BUT YOU LOVE INGENUITY.

TRAINEESHIPS. FOR INGENIOUS PEOPLE.

"Ingenuity is cruciaal om elk project tot een succes te maken, óók tijdens je traineeship. Het is dus niet alleen toepassen, maar vooral zelf bedenken. En via uitdagende (inter)nationale projecten, training en opleiding groei je snel." Ingenious techniekstudenten met passie voor waterbouw gaan naar **vanoord.com/careers**

Van Oord

Marine ingenuity